

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Репортер

Малі
архітектурні
форми
нашого
минулого:
камінь
на камінь

► СТОР. 6

Дата

До дня
66-ї
річниці
депортації
кримсько-
татарського
народу

► СТОР. 7

Наші акції

Завтра —
День
«Голосу
України»
у Білоцерків-
ському
районі
Київщини

► СТОР. 12—13

№ 89 (4839)

ВІВТОРОК, 18 ТРАВНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Ключовий момент

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає «ключовим моментом» візиту в Україну Президента Російської Федерації Дмитра Медведєва підписання угоди про демаркацію українсько-російського державного кордону. Про це він заявив в інтерв'ю телеканалу «Рада». «Нам потрібно остаточно визначити на суходолі і на водних акваторіях, що належить українській території, а що — російській», — сказав він. — Роль умовного паркану між країнами-сусідами має відігравати чітко визначена лінія кордону». ► СТОР. 2

Розглянуть державну програму економічного і соціального розвитку

Цього тижня депутати запланували розглянути 70 питань. Як зауважив учора під час погоджувальної ради Голова Верховної Ради Володимир Литвин, минулого тижня народні обранці встигли плідно попрацювати і розглянути понад сім десятків питань. Серед них були й надзвичайно складні законопроекти.

Не менш напружена робота чекає депутатів попереду. Так, уже на сьогоднішній день заплановано 24 питання. Окрім цього, для включення до порядку денного пропонується проект закону про схвалення рішення Президента з приводу допуску підрозділів збройних сил інших держав на територію України цього року для участі в багатонаціональних військових навчаннях, внесений главою держави. ► СТОР. 2

Херсонський слід діоксинового скандалу

Історія зі знайденим у курячих яйцях діоксином набирає обертів. Цього тижня проблему розглянуть на пленарному засіданні німецького бундестагу. Раніше німецькі експерти заявили, що діоксин містився у кукурудзі, купленій у грудні 2009 року голландською фірмою у Херсонській області. Депутати Херсонської обласної ради категорично не згодні з цим. Вони звернулися із проханням до Кабінету Міністрів України про проведення розслідування. За заявою депутатів кукурудза була піддана аналізу в порту Роттердам (Голландія) відразу після прибуття зерна з України: жодних відхилень від світових вимог до її якості виявлено не було, повідомляє наш власний кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Київ і Москва: низка найважливіших угод

В Україні з офіційним візитом перебуває Президент Росії Дмитро Медведєв

Учора він провів переговори зі своїм українським колегою Віктором Януковичем і взяв участь у третьому засіданні міждержавної комісії України й РФ. Також відбулася зустріч із бізнес-елітою.

Напередодні приїзду високого гостя було оголошено, що Київ і Москва мають намір підписати низку найважливіших угод у галузі економіки. Крім того, напередодні планувалося підписання угоди про демаркацію російсько-українського державного кордону, точніше, тих його ділянок, які є безперечними. Зокрема, угода не поширюватиметься на ділянки кордону в Керченській протоці й Азовському морі.

► СТОР. 9

Передплата на «Голос України» на 2010 рік триває

Шановні читачі! «Голос України» на друге півріччя цього року українською або російською мовою можна передплатити в найближчому відділенні поштового зв'язку міста, селища міського типу або села.

Передплатна вартість 5-разового випуску газети на тиждень (крім неділі та понеділка) за індексами 40224 — українською та 40223 — російською мовою для індивідуальних передплатників становить 10 гривень на місяць. Передплатна вартість 3-разового випуску газети (вівторок, четвер і п'ятниця) за індексами 08775 — українською та 08337 — російською мовою для індивідуальних передплатників становить 6 гривень на місяць. Для підприємств, установ та організацій передплатна вартість газети за індексами 60955

— українською та 60997 — російською мовою становить 30 гривень на місяць. У зазначені суми входить вартість приймання передплати та доставки газети. Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну передплату п'ятиразового випуску газети — і ставайте учасником розіграшу купи грошей (3000, 2000 і 1000 гривень) та різних подарунків.

«Голос України» — це твій вибір, читачу, твоя газета!

КОРОТКО

■ На Полтавщині з вікна дитячої лікарні випала 4-річна дитина.

■ Учора Інтернет відзначив день народження (17 травня було затверджено стандарт WWW— World Wide Web).

■ На завершення будівництва трьох станцій столичного метрополітену виділять 30,2 млн. грн.

■ У рамках підготовки до Євро-2012 на автодороги загального користування (у міжміському сполученні) держбюджетом виділено 3 млрд 143 млн 300 тис. грн.

■ Зернотрейдери погодяться на відшкодування ПДВ зерном, заявив віце-президент Української зернової асоціації Микола Горбачов.

В І кварталі 2010 року Україна отримала 717,1 млн доларів прямих іноземних інвестицій

ПРИВІТАННЯ

Працівникам музейних установ України

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята — Міжнародного дня музеїв.

У всі часи український народ відзначав винятково шанобливе ставлення до свого минулого. Цей пієтет у сприйнятті свого суспільно-історичного досвіду, що передається від покоління до покоління, значною мірою формується й підтримується завдяки музейній справі. Саме музеї як культурно-освітні, науково-дослідні заклади, призначені для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, залучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини, є для сучасників не лише зримим документальним свідченням відбутих часів, хранителями цього надбання, а й виступають своєрідними путівниками цивілізаційного досвіду, відіграють роль духовних орієнтирів.

Музеї України є важливим чинником збереження історичної пам'яті нашого народу, зримим зосередженням найцінніших надбань минулого — любові до рідної землі та потягу до прекрасного. Сьогодні, реалізуючи культурну політику держави, працівники музейної справи сприяють державній розбудові України, пробуджують у наших громадян почуття національної гордості, дієво утверджують засади добра й гуманізму, чим обумовлюють і невідмінність майбутніх успіхів та творчих звершень українського народу.

У цей святковий день зичу всім працівникам музеїв і заповідників, подвижникам цієї важливої і благородної справи, щастя, здоров'я, успіхів, добробуту та творчих здобутків у збереженні, примноженні та розвитку української культури.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛІТВИН.

Сьогодні Наталії Королевській виповнюється 35 років!

Найкрасивіша жінка-депутат, успішний підприємець, політичний діяч, розумна вольова жінка, іронічний співрозмовник, любляча мати двох дітей — усе це про неї. Фактично, в Україні — це вік політичної зрілості, коли перед політиком відкриваються всі можливості.

Фото Анастасії СМІРТОКІНОЇ.

Наталія Королевська порівняно недавно увійшла в політичну еліту країни. Її поява у владних коридорах не супроводжувалася гучними скандалами й піар-акціями. Проте вона не залишилася непоміченою. Адже з перших днів роботи у Верховній Раді Королевська заслужила повагу своїх колег високим професіоналізмом, глибоким розумінням проблем економіки, наполегливістю й умінням будь-яку справу доводити до кінця. Не випадково депутатів довірили керувати складним комітетом — з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва.

Очолюючи комітет, вона зуміла так вибудувати відносини з колегами, що поздоровити її в день народження прагнуть представники різних трудових колективів, представники політичних партій і від влади, і від опозиції. Попереду в Наталії Королевській — грандіозні плани з подальшого реформування економіки, створення в країні сприятливого бізнес-клімату, досягнення нових політичних висот.

З днем народження, шановна Наталіє Юрівно! З політичним повноліттям!

Члени Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва і секретаріат комітету.

Ключовий момент

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава парламенту назвав візит в Україну Президента Російської Федерації Дмитра Медведєва важливим, зазначивши, що попередній період «холодних, формальних відносин» між Україною і Росією завдав значної шкоди обом країнам в економічному плані, людському вимірі, негативно вплинув на міжнародний імідж нашої країни. «Адже вся Європа постійно на всіх рівнях нагадувала нам про необхідність нормалізувати відносини з Росією», — сказав він.

«У нас уже вирішено питання кордонів із Білоруссю, якщо це буде зроблено з Російською Федерацією, деякі проблемні моменти у цьому плані залишаться лише з Молдо-

вою», — сказав В. Литвин. «Не може Україна, будучи вже майже 20 років суверенною державою, залишати нерозв'язаними ці проблеми», — підсумував керівник парламенту.

Крім того, Голова Верховної Ради України зазначав, що державний бюджет на поточний рік не є досконалим, але розраховує, що наступного року основний фінансовий документ країни буде бюджетом зростання.

«Треба визнати, я не в захваті від бюджету на поточний рік, але він покликаний утримати країну, утримати політичну ситуацію в державі, зберегти існуючі соціальні стандарти», — зазначив В. Литвин.

До того ж, як повідомляє прес-служба Верховної Ради, керівник парламенту підкреслив, що влада докладає всіх зусиль до вико-

Розглянуть державну програму економічного і соціального розвитку

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Для розгляду після доопрацювання вносяться також зміни до закону про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. У середині традиційно розглядатимуть проекти законів, розроблених опозицією.

Доволі складним може видатися парламентський четвер. У планах на цей день значиться 30 питань, 14 — у другому читанні. Голова Верховної Ради виокремив два найскладніші з них — проект закону про державну програму економічного і соціального розвитку на поточний рік (через значну кількість поправок) та урядовий проект про підвищен-

Павло Костенко, Микола Комар.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Верховна Рада не може працювати в умовах війни

Таке переконання висловив учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин, коментуючи під час брифінгу питання про припинення до відповідальності депутатів від «НУ—НС».

На погоджувальній раді, зазначив глава парламенту, він відчув, що серед депутатів є розуміння того, що вони зайшли надто далеко, а також відчуття провини. Водночас він нагадав, що під час подій 27 квітня парламенту завдано шкоди майже

на мільйон гривень. А також фізичному здоров'ю депутатів. Однак зосередитися варто не на тому, як покарати винних, наголосив Володимир Литвин, а на тому, щоб уникнути таких ситуацій надалі. Адже вони унеможливають повноцінну роботу Верховної Ради. «У цьому конфлікті переможців не буде», — сказав керівник парламенту.

Відповідаючи на запитання журналістів, він повідомив, що не має наміру подавати у від-

ставку через події 27 квітня, як на цьому наполягають представники БЮТ. Адже тоді він робив усе можливе, аби підтримати не меншість чи більшість, а парламент загалом.

Володимир Литвин звернув увагу на те, що Генпрокуратура надіслала лише перше подання, відтак можна зробити припущення, що незабаром надійдуть і наступні — з новими прізвищами.

Надія СМІЯН.

Внутрішньопарламентська розмова чи розмова у Генпрокуратурі?

У п'ятницю, 14 травня, Генпрокурор Олександр Медведько підтримав подання слідчого прокуратури Києва про надання згоди Верховної Ради на притягнення до кримінальної відповідальності народних депутатів Андрія Парубія та Юрія Гримчака («НУ—НС»). Справу порушено «за фактом незаконного впливу на Голову Верховної Ради і народних депутатів з метою перешкодити виконанню ними службових обов'язків, здійсненого особою з використанням свого службового становища, за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 344 Кримінального кодексу України) під час ратифікації «харківських угод». Того ж дня подання Генпрокуратури надійшло до Верховної Ради, оскільки, відповідно до законодавства, щоб притягнути парламентаріїв до кримінальної відповідальності, спочатку їх потрібно позбавити депутатської недоторканності.

Водночас представник Юрія Гримчака в суді, народний депутат Геннадій Москаль учора повідомив, що його підзахисний оскаржив у Печерському районі Києва постанову прокуратури Києва про порушення кримінальної справи та в Окружному адміністративному суді Києва — подання Генпрокурора О. Медведька до Верховної Ради про притягнення до кримінальної відповідальності. До аналогічних процесуальних дій вдався й Андрій Парубій. При цьому він вважає дії прокуратури «проявом політичних репресій», оскільки проти депутатів від фракції Партії регіонів, які під час засідання 27 квітня завдавали іншим парламентаріям значних тілесних ушкоджень, справи не відкриваються, незважаючи на те, що до правоохоронних органів було направлено відповідні подання.

Не дивно, що ця тема спричинила значну дискусію під час учорашньої погоджувальної ради. Тим паче що ще до її початку керівник фракції Партії регіонів Олександр Єфремов, відповідаючи на запитання журналістів, зазначив, що його політична сила пропонує вжити вже 20 травня розглянути питання про зняття з Ю. Гримчака та А. Парубія депутатської недоторканності. «Швидше за все, це питання буде розглянуто у четвер, і Партія регіонів проголосує за зняття недоторканності», — сказав він.

Водночас Голова Верховної Ради Володимир Литвин запропонував народним депутатам провести з цього питання «серйозну політичну розмову» й прийняти виважене рішення. При цьому він повідомив, що направив подання Генпрокуратури до Регламентного комітету, а також надіслав листи вищевказаним

народним депутатам. Реагуючи на заяву Геннадія Москаля про те, що Ю. Гримчак та А. Парубій оскаржили постанову про порушення кримінальної справи та подання Генпрокуратури в суді, глава парламенту зазначив, що «в шию ніхто нікого не гонить» та нагадав, що відповідно до Регламенту народні депутати протягом п'яти днів мають право висловити свою позицію, далі протягом 20 днів подання має розглянути Регламентний комітет, а парламент — ухвалити своє рішення протягом семи днів після рішення Регламентного комітету. Відтак В. Литвин закликав народних депутатів «не продукувати війну, а домовлятися», оскільки сьогодні у декого «є бажання зруйнувати будь-який діалог».

До внутрішньопарламентського розслідування обставин протистояння під час ратифікації «харківських угод» закликав керівник фракції БЮТ Іван Кириленко. Він вважає, що Верховна Рада може у цій ситуації розібратися самостійно, а коли треба — створити якусь свою спеціальну слідчу комісію. Якщо ж розгляд цього питання відбуватиметься за межами парламентських стін, то це неодмінно призведе до загострення політичної ситуації, вважає він.

Подібну пропозицію висловив і голова фракції «Наша Україна—Народна самооборона» Микола Мартиненко, котрий також вважає, що спочатку потрібно провести внутрішню дискусію з цього питання, а коли виникне необхідність — створити Тимчасову слідчу комісію з розслідування подій у парламенті 27 квітня. В іншому разі фракція вважатиме дії Генпрокуратури політичним переслідуванням. А в оприлюдненій прес-службою партії «Наша Україна» заяві зазначається, що «для порушення кримінальних справ проти народних депутатів А. Парубія та Ю. Гримчака немає ніяких юридичних підстав» та що «фактично активні дії опозиції були спровоковані владою, що переступила через закон».

Ще різкішу заяву оприлюднив Блок Юлії Тимошенко: ця політична сила розцінює порушення кримінальних справ проти Ю. Гримчака та А. Парубія як черговий прояв «репресивного характеру режиму Януковича», котрий, відкриваючи ці «псевдокримінальні» справи, не притягує до відповідальності «депутатів-штурмовиків із Партії регіонів, які у стінах парламенту завдали тяжких тілесних ушкоджень народним депутатам від опозиції». Отже, який шлях обере парламент, стане зрозуміло найближчими днями.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

нання закону про підвищення соціальних стандартів, який, за його словами, відмовлявся виконувати попередній уряд.

Керівник парламенту зазначив, що після ухвалення бюджету-2010 розпочався процес прийняття місцевих бюджетів, який, за його словами, намагаються блокувати представники деяких опозиційних сил, аби «продемонструвати свої м'язи». «Я повинен сказати, що нам не потрібна «м'язова демократія», — наголосив він.

Говорячи про підготовку проекту бюджету на наступний рік, В. Литвин наголосив, що він повинен бути бюджетом зростання. Наступним завданням Голова Верховної Ради назвав розробку і прийняття Податкового кодексу.

В. Литвин також наголосив, що проект бюджету на наступний рік буде подано до парламенту у терміни, передбачені законодавством — до 15 вересня.

Вшановуємо пам'ять мільйонів жертв

Минулої неділі, в День пам'яті жертв політичних репресій, Президент України Віктор Янукович звернувся до українського народу.

«Ми вшановуємо пам'ять мільйонів наших співвітчизників, які стали жертвами тоталітарного режиму. Ми згадуємо кожного, хто був знищений каральною системою, став в'язнем ГУЛАГу, був позбавлений рідної домівки і висланий на чужину», — зазначив глава держави.

Найкращою шаною тим, хто загинув, на переконання Віктора Януковича, мають бути пам'ять та молитва, а тим, хто пережив страшні роки, — повсякденна турбота про них.

«Ми висловлюємо співчуття усім народам, які зазнали терору тоталітарних режимів. Хай наша спільна пам'ять стане запорукою тому, щоб ніколи не повторилися подібні трагедії», — додав Президент.

Опозиція за цілісність кордонів

Уряд готується поставити під сумнів межі кордону в Керченській протоці. Про це на вчорашньому брифінгу поінформував представник «НУ—НС» Борис Тарасюк. Він повідомив, що цей кордон існує ще із 40-х років, і відтоді жодного разу не виникало питання про його легітимність.

Нині ж Україна та Росія, за даними парламентарія, висловили бажання створити робочу групу, яка перегляне це питання. Уже сам факт існування такої групи, на думку Бориса Тарасюка, ставить під загрозу територіальну цілісність нашої держави. Він переконаний: якщо Керченська протока стане акваторією спільного користування, ми страждаємо економічно. Адже нині Україна обслуговує Керч-Єнікальський судноплавний канал, беручи мито з іноземних суден, у тому числі й російських, які його проходять. Внаслідок роботи спільної групи ми можемо втратити частину території, значні кошти, а також контроль над островам Тузла. Борис Тарасюк наголосив, що опозиція категорично проти такого розвитку подій.

Надія СМІЯН.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань науки і освіти вважає реорганізацію Державного інституту інтелектуальної власності МОН України порушенням чинного законодавства і рекомендує уряду скасувати відповідний наказ МОНУ.

На засіданні комітету наголошувалось, що ДПВ має статус університетського координатора з питань інтелектуальної власності Всесвітньої Академії інтелектуальної власності в Україні. Він входить до мережі ВНЗ, що координує Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), здійснює дистанційне навчання фахівців за програмою Академії ВОІВ.

У 2000—2009 роках інститутом підготовлено 857 спеціалістів і магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність», з яких близько 400 фахівців для державної системи правової охорони інтелектуальної власності, 240 патентних повірених та 159 професійних оцінювачів.

Однак, на порушення чинного законодавства, Міністерство освіти і науки 02.03.2010 р. інститут реорганізувало у структурний підрозділ Одеської національної юридичної академії.

Приз за найкращу журналістську роботу — військовий сталевий шолом

Парламентський телеканал «РАДА» підбив підсумки конкурсу на кращий журналістський сюжет до 65-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Проводили його, як зазначається в положенні про конкурс, «на вшанування учасників цієї війни, для популяризації кращих традицій захисників Вітчизни та з метою вдосконалення професійних навичок працівників телеканалу». Головний приз, за рішенням творчої ради, отримала з рук директора Дирекції телерадіопрограм Управління справами Апарату Верховної Ради України Миколи Орловського кореспондент Людмила Горицька.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Валерій Баранов захистив свою честь у суді

20 тисяч гривень, отриманих днями з кривдника, народний депутат Валерій Баранов планує передати на благодійність.

На початку 2008 року заступник міського голови Бердянська (Запорізька область) Сергій Кікоть прилюдно звинуватив народного обранця в... крадіжці службового автомобіля. Саме в той час Валерій Баранов залишив посаду міського голови і перейшов працювати до Верховної Ради.

Народний депутат не став відкладати справу у довгу шухляду і вирішив «викрити кричущу брехню» через суд. «Феміда» в особі Бердянського міськрайонного суду не дуже поспішала з рішенням, але, зрештою, задовольнила позов В. Баранова. Хоча замість ста тисяч компенсації зупинилась на сумі у 20 тисяч і повний сплаті відповідачем судових витрат. Ще до суду Валерій Баранов обіцяв передати отримані через суд гроші на благодійність...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Кримінальні акти селищного голови

Голову однієї із селищних рад Синельниківського району на Дніпропетровщині притягують до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем і службове підроблення, внаслідок чого державі завдано збитків на 98 тисяч гривень, **повідомили в прес-службі прокуратури області**. Суд може позбавити його волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Як встановило досудове слідство, чоловік склав та видав завідомо неправдиві документи — державні акти на право власності п'яти земельних ділянок на території садового товариства в рекреаційній зоні на березі Дніпра. Селищна рада не виносила жодного рішення з цього питання, та й не уповноважена розпоряджатися цією землею, оскільки ділянки знаходяться поза межами населеного пункту.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Реорганізація незаконна

Голова комітету Володимир Полохало наголосив, що цим руйнується державна система правової охорони інтелектуальної власності, ДПВ втрачає статус юридичної особи і відповідно функції координації діяльності з підготовки фахівців тощо.

Народні депутати рекомендували Кабінету Міністрів скасувати наказ МОНУ від 2.03.2010 р. № 163 як такий, що суперечить Закону України «Про Кабінет Міністрів України».

Наказом МОНУ від 23 березня 2010 року № 230 УкрІНТЕІ теж був позбавлений статусу юридичної особи і реорганізований у структурний підрозділ Національного авіаційного університету.

Голова комітету Володимир Полохало зазначив, що основною стратегічною ціллю державної політики в інформаційній сфері, як визначено законами, є створення загальнодержавних інформаційних систем та зміцнення матеріально-технічних, фінансових, організаційних, правових і наукових основ інформаційної діяльності.

Голова комітету наголосив, що рішення про реорганізацію державних наукових установ приймає Кабінет Міністрів, а не міністерство.

Він, зокрема, поінформував про те, що УкрІНТЕІ, створений у 1958 році, здійснює міжнародну діяльність, представляє

Україну в Міжнародному центрі наукової і технічної інформації та Міждержавній координаційній раді з науково-технічної інформації країн СНД.

Сьогодні УкрІНТЕІ — єдина в Україні спеціалізована організація в сфері інформаційного забезпечення науково-технічною та економічною інформацією. Інститут здійснює державну реєстрацію всіх науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, що виконуються в Україні, забезпечує науково-методичне, експертне та інформаційно-аналітичне супроводження діяльності з трансферу технологій, проводить прогнозно-аналітичні дослідження науково-технічної та інноваційної діяльності, готує аналітичні матеріали про стан розвитку науки і техніки та результати наукової і науково-технічної діяльності, — підкреслив голова комітету.

Комітет рекомендував уряду проаналізувати ситуацію щодо стану розвитку національної системи науково-технічної інформації, її відповідність законодавству та до 25 травня 2010 року подати відповідну інформацію до комітету.

Народні депутати вирішили провести у червні 2010 року комітетські слухання на тему: «Про реалізацію законів України щодо розвитку національної системи науково-технічної інформації».

САМОВРЯДУВАННЯ

Гроші перемогли емоції

Депутати Кіровоградської облради, попри чималі труднощі, все-таки ухвалили бюджет області на нинішній рік. Крізь шквал суперечок, заяв і звинувачень добратись безпосередньо до бюджетних справ вдалось лише після майже годинного протистояння.

Каменем спотикання став навіть не бюджет, а питання про звернення до Верховної Ради щодо оцінки ратифікації угоди про продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії на території України. Бютівці закликали колег по депутатському корпусу не підтримувати це рішення Президента і наполягали, щоб обласна рада висловила своє ставлення до даного питання, натомість деякі депутати, зокрема від Партії регіонів, пропонували взагалі вилучити його з порядку денного. Ситуація поступово заходила в глухий кут, тож голова облдержадміністрації Сергій Ларін запропонував розглянути лише бюджетний блок питань, а решту — перенести на наступну сесію (загалом їх було 26). Ця пропозиція набрала мінімально необхідну кількість голосів — 51.

Хоча емоцій вистачало й пізніше, депутати затвердили основний фінансовий документ, за яким житиме Кіровоградщина нинішнього року. Загальний обсяг

доходів заплановано у сумі 1 309 487,2 тисячі гривень, у тому числі дотація вирівнювання має становити 295 687,2 тисячі грн., додаткова дотація з держбюджету на вирівнювання фінансової забезпеченості — 16 802,6 тис. гривень, субвенція з держбюджету — 716 898,5 тис. грн. Обсяг видатків обласного бюджету на 2010 рік затверджено 1 309 462,2 тис. гривень, у тому числі видатків загального фонду — 1 187 703,5 тис., спеціального фонду — 121 758,7 тисячі гривень.

У змінах, внесених до прийнятого на 2010 рік бюджету, передбачено субвенції місцевим бюджетам по двох напрямках: 991 тисячу гривень заплановано для переможців обласного конкурсу серед сільських (селищних) рад на реалізацію проектів з облаштування пунктів прийому, заготівлі та переробки молока від населення на базі сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та ще 300 тисяч гривень передбачено для переможців обласного конкурсу на реалізацію проектів та програм розвитку місцевого самоврядування.

Затверджено також перелік споруд — пам'яток історії та культури, реставрація яких здійснюватиметься за рахунок коштів загального фонду обласного бюджету, та обсяги фінансування реставраційних робіт.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Кіровоградська область.

Депутати сімферопольської міської ради не домовилися щодо земельних питань

Минулого тижня під час сесії міської ради Сімферополя депутати не змогли прийти до згоди в земельних питаннях і зірвали засідання. Перша невдала спроба прийняти земельні рішення, за словами міського голови Сімферополя Геннадія Бабенка, відбулася ранком, друга — після перерви. Як пояснив міський голова, ряд депутатів відмовилися вирішувати земельні питання на користь підприємців. «Депутати повин-

ні виділити ділянки хоча б тим підприємцям, у яких є право приватної власності. Якщо не голосується, порушується закон. Разом не вирішили питання підприємців. Люди не заплатять за оренду землі», — сказав Г. Бабенко.

На його думку, це негативно позначиться на економіці столиці Криму. Оголошено перерву у роботі засідання до 20 травня.

Георгій ВЕРВЕС.

Крим.

ОФІЦІЙНО

Управління адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад державних службовців

Вимоги до кандидатів: громадянство України, повна вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, стаж роботи за фахом не менше як п'ять років, обов'язкове вільне володіння українською мовою, досконале знання комп'ютера.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають такі документи:

заяву на ім'я керівника Управління про участь у конкурсі; заповнену особову картку (форма П-2ДС) з відповідними додатками; дві фотокартки розміром 4х6 см; копії документів про освіту; декларацію про доходи; копію першої та другої сторінок паспорта.

Під час проведення конкурсу кандидати складають письмовий іспит. З переліком питань до іспиту можна ознайомитись у відділі кадрів Управління.

Документи приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 01009, м. Київ, вул. Банкова, 6-8а, к. 304.

Довідки за тел.: 255-44-40, 255-44-80.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Джарти В. Г. вважає недійсними посвідчення помічників-консультантів: Акімової Тетяни Іванівни, посвідчення № 22/01; Балінченка Олександра Петровича, посвідчення № 22/02; Герасимова Юрія Александровича, посвідчення № 22/04; Захарченко Наталі Юріївни, посвідчення № 22/05; Ключарова Владислава Юрійовича, посвідчення № 22/06; Матвійчука Миколи Івановича, посвідчення № 22/07.

Управління кадрів.

СПІВЧУТТЯ

Президент України Віктор Янукович висловив співчуття народному депутатові Юрію Болдиреву у зв'язку з передчасною **смертю дружини**.

«З великим сумом сприйняв звістку про смерть Вашої дружини — Людмили Семенівни. Усім серцем поділяю Вашу неоправдану скорботу, глибоко співчуваю Вашій родині, усім рідним, близьким та друзям. Нехай земля їй буде пухом», — йдеться у співчутті глави держави.

Депутатська фракція Партії регіонів у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України БОЛДИРЕВУ Юрію Олександровичу у зв'язку з неоправданою втратою — **смертю дружини Рязанової Людмили Семенівни**.

Пішла з життя людина з великим серцем та чуйною душою, талановитий науковець, викладач, кандидат філософських наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту соціології НАНУ.

Передчасна смерть Людмили Семенівни стала тяжким ударом для родини та друзів. Члени депутатської фракції Партії регіонів широко розділяють біль втрати зі своїм колегою. Світла пам'ять про Людмилу Семенівну назавжди залишиться у наших серцях.

Луцький міський голова Богдан Шиба висловлює щирі співчуття заступнику Голови Верховної Ради України Томенку Миколі Володимировичу з приводу тяжкої неоправданої втрати — **смерті матері Катерини Марківни**.

Депутати Кіровоградської облради все ж ухвалили бюджет області

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Нещодавно у Верховній Раді відбулися слухання «Реформування законодавства України про місцеві вибори в інтересах територіальних громад». Ця тема є надзвичайно актуальною. Адже нап'рям і темпи розвитку нашої країни, її майбутнє здебільшого залежатимуть від способу формування органів публічної влади. Своє бачення розв'язання самоврядних проблем, зокрема щодо виборчого законодавства, на слуханнях висловили народні депутати, представники громад, асоціацій, науковці, представники уряду, міжнародні експерти. Що саме вони пропонують, якою бачать майбутню виборчу систему — дізнавайтеся із матеріалів розвороту. До уваги наших читачів пропонуємо уривки з виступів учасників засідання.

Володимир Литвин,
Голова Верховної Ради України:

— Для цивілізованого структурування у політичному і партійному плані потрібно повернутися до мажоритарної виборчої системи на рівні області включно, а до Верховної Ради України як компроміс, розуміючи реальність, — за відкритими партійними списками. В іншому разі країну колотитиме безкінечно. Це добре, коли у країни є запас міцності. А у нас сьогодні запасу міцності немає, ми повинні жити і працювати включно з коліс. Тому треба приймати радикальне рішення, наступивши на горло партійним інтересам.

Очевидно, що в умовах, коли розподіл мандатів між кандидатами залежить не від черговості розташування кандидатів у списках, визначеної партією, а встановлюється на основі отриманої кандидатами довіри виборців, обрані депутати зацікавлені у підтриманні зв'язків з виборцями з тим, щоб на наступних місцевих виборах мати більше преференцій. Разом з тим преференційне голосування за напіввідкритими, відкритими списками може застосовуватися лише за трьох умов. Перша — в окрузі розподіляється невелика кількість мандатів, друга — участь у виборах бере невелика кількість суб'єктів виборчого процесу, і третя — партійна система є стабільною, а суспільство більш-менш політично структуроване.

На виборах в округах, де кандидатури висуваються кількістю партій у 30 і 40, виборчий процес при застосуванні такої системи буде заблокований. Це однозначно. Адже до виборчого бюлетеня необхідно внести кілька сотень кандидатів, що зробить його незручним, а підрахунок голосів надзвичайно складним і тривалим.

Отже, в умовах багатопартійності чи не єдиний шлях застосування преференційного голосування полягає у зменшенні виборчого округу та кількості мандатів, що підлягатимуть перерозподілу, та величини списків кандидатів, проте невеликий округ унеможлиблює застосування пропорційної виборчої системи.

Отож, попри всі негативи системи голосування за закритими списками, нині відсутні будь-які умови для персоніфікації пропорційних виборчих систем на місцевих виборах. За таких умов слід, очевидно, повернутися до мажоритарної виборчої системи.

Однією із цілей виборчої системи є формування ефективної системи місцевого самоврядування. На жаль, застосування мажоритарної системи відносно більшості на виборах місцевих голів часто призводить до гострого конфлікту між ними та місцевою радою.

Вважаю, що тут нам треба подумати і чітко визначити механізми: систему стримування і противаги. Найбільш ефективним засобом вирішення цієї проблеми, на мою думку, було б запровадження мажоритарної системи абсолютної більшості на виборах міських голів. На першому етапі, можливо, варто запровадити таку модель лише у великих містах, а в разі її ефективності, використовувати на виборах усіх місцевих голів.

Водночас вважаю за необхідне наголосити, що варіативність підходів до реформування виборчої системи на місцевому рівні має в будь-якому разі враховувати не тільки наш власний попередній досвід, а й спиратися на більш прийнятний нам, як з точки зору геополітичних пріоритетів, так і з точки зору історично ментальної наближеності, загальноєвропейський досвід. Реально проаналізований і узагальнений Венеціанською комісією, він уособ-

Почути голос громад

люється в п'яти засадничих принципах у сфері виборів, які мають бути: загальними, рівними, вільними, прямими і здійснюватися шляхом таємного голосування. Ще одне питання, яке потребує вирішення, полягає в тому, що треба в прозорий спосіб, відповідально і демократично сформувати місцеві ради, виконкоми і позбутися такого явища, як протистояння на рівні місцевому, коли голова обласної адміністрації не розмовляє з головою обласної ради, а ті мізерні кошти, які надходять, неможливо розподілити. У зв'язку з чим виникає багато проблем.

Юрій Ключковський, народний депутат, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування:

— При обранні виборчої системи для тих чи інших виборів недостатньо обмежитися лише критерієм доцільності. Необхідно, насамперед, забезпечити дотримання конституційного статусу виборного органу — правовий критерій. На наше переконання, застосування пропорційної виборчої системи з єдиним закритим списком виключно партійним висуванням та ще й у поєднанні з партійно-імперативним мандатом депутатів місцевих рад не відповідає конституційному статусу виборних органів місцевого самоврядування.

Іван Куліченко, президент Асоціації міст України, міський голова Дніпропетровська:

— Україна — країна з молодого демократією, і у світі не вигадали іншого засобу розвитку демократії, ніж через розвиток місцевого самоврядування. Добре це чи ні, ми не знаємо, але Україна цим шляхом пройде.

Про що б ми не починали говорити на своїх зборах, завжди підходимо до грошей і фінансів, їх завжди немає. А сьогодні, мабуть, найгостріше питання, воно фінансово не зарегульоване, але політично його вирішити важко. Тому я зараз озвучу не свою думку, а рішення зборів Асоціації міст, в яких участь брало 400 міських голів, — система виборів в Україні має бути мажоритарною.

Мені було дуже приємно почути від Президента, що він визнає: пропорційна система виборів в Україні себе не виправдала. Тобто ще один, але вагомий політик на нашому боці. Треба йти, звертатися, працювати і домагатися свого.

Друге питання. Ми не говоримо, на

Микола Сорока, перший заступник міністра регіонального розвитку та будівництва України:

— Розглянувши позиції прихильників мажоритарної та пропорційної систем виборів, на нашу думку, уніфікованою системою виборів може бути змішана система. Безумовно, що при змішаній системі виборів процедура висування кандидатів у депутати місцевих рад за відкритими партійними списками має бути прозорою, зрозумілою і доступно виборцю, сприяти структуризації партійної системи, а не зростанню ролі окремих політичних лідерів.

Міністерство вважає, що вибори до місцевих рад мають проводитися за змішаною системою виборів, мажоритарною та пропорційною із відкритими партійними списками, із виділенням виборчих блоків політичних партій з переліку суб'єктів виборчого процесу. Реалізація зазначених пропозицій сприятиме подальшій демократизації місцевого самоврядування, запровадженню більшої свободи вибору для виборців, а разом з цим і підвищенню відповідальності обраних депутатів місцевих рад перед виборцями.

Григорій Пузан, селищний голова Калинівки Броварського району Київської області:

— За 24 роки перебування в органах місцевого самоврядування я переконався: гіршого способу формування влади на місцях, яка діє нині, придумати важко.

Хто сьогодні представляє інтереси територіальних громад на районному та обласному рівнях? Практично ніхто. Ми самі варимося у власному соку. Партійні фракції у радах — це практично закриті акціонерні товариства з обмеженою відповідальністю, а точніше сказати, з повною безвідповідальністю. Депутати виконують волю лише своїх очільників, адже діє імперативний мандат. Це просто якийсь абсурд. Депутатами районних, обласних рад, які ніби представляють інтереси сільських громад, обираються люди, які не проживають у цих громадах, які про їхні проблеми нічого не знають. Інтерес у них один — чи не залишився в цих селах ласий шматок землі, який потрібно прихопити, особливо за межами населених пунктів, оскільки сільська громада нею не розпоряджається. Депутата обласної ради, який представляє інтереси нашого району в обласній раді, ми жодного разу не бачили, навіть не знаємо, хто це такий.

Таким чином, впровадження пропор-

депутатом районної ради. Так само депутатами обласної ради можуть бути обрані голови районних рад та голови міст обласного значення.

Така виборча система дасть змогу сформувати дієздатні органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи, які повинні опікуватися насамперед проблемами громади та соціально-економічного розвитку територій, а не партійними протистояннями.

Окрім того, на нашу думку, слід скоротити терміни проведення місцевих виборів з 90 до 60 днів. На місцях усі знають один одного, знають, хто на що здатен. І не потрібно витрачати значні кошти бюджету на довготривалу виборчу кампанію. І, звичайно, термін повноважень місцевих рад і голів повинен бути п'ять років.

Андрій Магера, заступник голови Центральної виборчої комісії:

— Питання вибору виборчої системи — це політичне питання, яке має вирішуватися законодавчим органом у сесійній залі. Яка б не була обрана виборча система, хочу авторитетно заявити, що Центральна виборча комісія готова працювати і готова напроцьовувати відповідні роз'яснення, рекомендації щодо виконання вимог закону.

Хотів би звернути вашу увагу на те, що неприпустимо є ситуація, коли парламент призначає місцеві вибори, а згодом скасовує їх і переносить на іншу дату. В демократичній країні це є неприпустиме явище... Думаю, що так ми можемо занадто далеко зайти: сьогодні переносимо місцеві вибори, завтра — президентські, а післязавтра у когось може виникнути ідея перейти до монархії.

Думаю, що ми демократична держава і будемо дотримуватися усіх вимог Конвенції про захист прав і основних свобод та Європейської конвенції 1950 року.

Мирослав Пітцик, віце-президент з виконавчої роботи Асоціації міст України:

— Хотів би навести аргумент тим, хто за політичну структурузацію дуже піклується. Світ нині занепокоєний тим, що п'ять років тому в більшості країн членів партій було близько чотирьох відсотків, а зараз уже менше двох. Кількість партій в Україні зросла за цей час майже до 200. Уявіть собі відкриті списки у міську раду, де 60 депутатів, багатомандатний округ. Якщо хоча б 20 партій візьмуть участь у виборах. А візьмуть! 20 множимо на 60 — скільки отримаємо? 1200 кандидатів. Це хіба відкритий список? Це ніякі не відкриті списки. Це закритий той же список, бо ніколи мешканець не розбереться в ньому.

І таке. Врешті-решт, партії наші славні не тільки своїми програмами, а й людьми. То давайте, партії, покажіть тих людей, які зможуть реалізувати ці програми. І насамкінець. Місцеве самоврядування має діяти виключно в рамках закону і Конституції України. Яка тут політика? Політика реалізується через прийняття змін до законодавства чи прийняття нових законів. Яка може бути політика територіальної громади, як діяти в межах чинного законодавства? Наша партія одна, прапор наш — це колір асфальту і каналізаційної труби. Тому в мене прохання до всіх політичних сил: підтримати ті напрацювання, які зроблені у Виборчому кодексі та якнайшвидше його прийняти. Україна тільки подякує вам.

Бан'ян Дайан, експерт Ради Європи з питань місцевого самоврядування та гендерної рівності:

— Політика Ради Європи очевидна — збалансована участь чоловіків і жінок у прийнятті політичних рішень. Це забезпечує права людини, соціальну справедливість та необхідні умови для кращого функціонування демократичного суспільства. І ми вітаємо те, що ці питання отримують належну увагу. Президент висловив бажання переглянути ситуацію для того, щоб збільшити кількість жінок, представлених на місцевому рівні. Конституція також гарантує рівність прав і можливостей чоловіків і жінок. І Виборчий кодекс проголошує, що жінки мають такі самі можливості бути кандидатами на виборні посади, як і чоловіки.

Але ми знаємо — реальність інша, зовсім інша. У даний момент поточний проєкт не містить зобов'язань щодо сприяння гендерній рівності у виборчій системі. Парламентська асамблея Ради Європи вивчила наслідки виборчих систем для досягнення гендерної рівності. Найбільший прогрес у напрямі гендерної рівності забезпечує пропорційна списочна система з

який термін обирати — на чотири чи п'ять років — це не наша компетенція. У нас одне прохання: обирайте на один і той само термін і голів, і ради. Це і є заporукою того, що вони будуть працювати злагоджено.

Третє питання — перманентні вибори. Вибори рад усіх рівнів, міських, сільських і селищних голів — повинні відбуватися в термін, установлений законом. А якщо ти впряміж отримав таке право, значить, твій термін буде коротшим.

І ще одне. Є міста, в яких по два роки, по року не проводять вибори. Ми вважаємо, що треба встановити термін, в який рада повинна призначити наступні вибори, якщо не призначили, це встановлено законом.

І останнє — відкликання. Вважаю, це вже моя пропозиція, що відкликання має бути через референдум як депутата на тому окрузі, де його обирали, так і міського голови.

ційної системи виборів на місцевому рівні вкрай негативно відбилосся на розвитку місцевого самоврядування. Замість передачі влади на місця, в районних, обласних радах почалося протистояння різних політичних сил. І як результат, замість плідної роботи з вирішення нагальних проблем життя людей — боротьба за владу і повноваження.

Ці питання неодноразово обговорювалися на різних форумах. Ми проводили «круглі столи», громадські слухання, соціологічні опитування. Всі наполягають на тому, що слід повернутися до мажоритарної системи виборів на місцевому рівні. Інтереси сільської територіальної громади мають представляти конкретні люди, обрані громадою, а не невідомі особи з партійного мішка.

І ще одна важлива пропозиція. У новій редакції виборчого законодавства передбачити положення, за якими сільський, селищний, міський голова може бути обраний

легальною квотою кількості жінок. Так звана система «Zipper», коли у список іде чоловік—жінка, чоловік—жінка. Це має забезпечуватися шляхом ефективних санкцій. Тобто список не буде прийнято, якщо там не буде представників обох статей.

Мажоритарна система менш ефективна, що стосується рівності чоловіків і жінок. Це вимагає, щоб політичні партії висували кандидатів жінок для того, щоб виправити дисбаланс. Але жінки не хочуть висуватися, бо є якісь культурні відмінності, які їх ітримують. Сама по собі система виборів не забезпечить рівності. Тож потрібно змінювати культуру, соціальне ставлення, суспільне ставлення до жінок. Але, звичайно, виборча система теж зможе зробити свій внесок.

Володимир Пристук, голова Луганської обласної ради:

— Розмірковуючи про те, яка система виборів на місцевому й регіональному рівні сьогодні більше підходить Україні, я доходжу, здавалося б, суперечливого висновку. З одного боку, маючи парламент, сформований на пропорційній основі, було б логічно зберегти існуючу систему виборів до місцевих рад, що згодом змусить партії вибудовувати структуровану систему своїх первинних ланок на безпосередню роботу з виборцями на місцях.

З другого боку, вже історично в нашому суспільстві склалася така ситуація, коли виборці бачать у депутатаві місцевої ради людину, до якої можна безпосередньо звернутися й чекати від неї допомоги у вирішенні конкретних соціально-побутових проблем.

За пропорційної системи виборів такий зв'язок втрачається, що викликає у виборців розчарування. Серйозною проблемою є й те, що за нинішньої системи виборів порушується Конституція. Постає запитання, як об'єднати інтереси виборців і територіальних громад і при цьому не втратити вже напрацьований досвід застосування пропорційної системи? Вихід тільки один. Застосування змішаної системи, коли половина ради обирається за партійними списками, а друга половина — за мажоритарною або по багатомандатним округам. При цьому вважаю за необхідне встановити диференційований підхід до кількості мандатів у мажоритарному окрузі залежно від чисельності населення, що проживає на його території. Напевно, неправильно, коли представництва сільського району й обласного центру однакові.

Великою проблемою, з якою ми зіштовхнулися під час останніх виборів, стало формування селищних і особливо сільських рад. Де до останнього моменту ми не могли заповнити виборчі округи, висунути на них бодай по одному кандидату.

Вирішити проблему вдалося шляхом угод. А точніше — принизливих упрощувань. Як результат, сьогодні насилу доводиться збирати пленарне засідання рад через відсутність кворуму.

Гадаю, буде правильно зменшити кількість мандатів у сільських і селищних радах, попередньо обговоривши це питання в самих же радах.

Мабуть, уже час чесно визнати й інше, що сьогодні в селах і селищах з населенням, скажімо, менше тисячі чоловік, немає потреби формувати ради. Давайте тут обирати, не важливо, як назвемо, голову або старосту, важливо, які функції права будуть за ним закріплені, яка буде система звітності перед виборцями, контроль за його діями.

Останнім часом точаться дискусії з приводу виборів міських голів у два тури, мотивуючи це тим, що в ряді випадків вони обираються незначною частиною виборців. Вважаю ці міркування зовсім неправильними, оскільки у разі недостатньої явки в другому турі може взяти участь ще менша кількість виборців. І в нас такі приклади були.

Й останнє. Необхідно законодавчо підвищити відповідальність суб'єктів виборчого процесу партії або блоків за своїх представників у виборчих комісіях. Мало того, що вони часто, м'яко кажучи, некомпетентні, то ще й блокують роботу комісії. Необхідно передбачити в законі можливість спрощеного порядку виведення таких членів зі складу комісій аж до заміни представниками інших партій, а у разі відсутності таких пропозицій — кандидатурою, яку внесено головою ради.

Євген Карташов, міський голова Запоріжжя:

— Вважаю, що сьогодні ми повинні дати оцінку депутатам цього парламенту, які не хочуть прислухатися до місцевого самоврядування. Ви подивіться, до якої міри розриву людських почуттів приводять будь-які вибори? Скільки бруду летіть сьогодні на виборах? Не відрами, — тазиками кидаються. Закуповують спеціальні канали. Формують відповідну свідомість, брешуть жителям міст. Це все є свідомством того, що на сьогодні не дотримуються законів тут, у парламенті. Як хочуть, так їх і змінюють.

Хіба можна доводити сьогодні державу до такого протистояння одне з одним? Президент чітко і ясно сказав: перше і головне — консолідувати сьогодні суспільство, тобто вибори проводити за мажоритарною системою. Було в нас 18 кандида-

тів у президенти. Назвіть мені хоч одного кандидата, який балотувався і казав, що хоче йти за змішаною системою виборів або за пропорційною. Жоден кандидат у президенти не декларував цю позицію.

Анатолій Матвієнко, народний депутат України:

— Система формування органів місцевого самоврядування дуже важлива. Але ми маємо відповісти на запитання: «А яке воно те місцеве самоврядування?». Без відповіді на нього те, що ми зараз обговорюємо, кардинально нічого не змінить. Нічого по суті для члена громади це не дасть, і для самої влади в тому числі.

Маємо скласти концепцію комплексного бачення, що таке місцеве самоврядування, включаючи систему виборів, і відповіді на це. І вище політичне керівництво має сказати, що воно це підтримує. І тільки з урахуванням такого комплексного бачення маємо розглядати і вибори. Якщо ми цього не робимо, то ми просто граємося в піддавки.

Тому я виступаю — найперше, — щоб ми

звернулися сьогодні не тільки з тим: мажоритарна система чи якась інша, — а з тим, що ми вимагаємо від влади політичної волі провести серйозну місцеву реформу. Якщо ми її не проведемо, то вибори нічого не вирішать. Мало того, ми вступили в дуже велике протиріччя. Будь-яка революція (ми перманентно в ній перебуваємо ще з «горбачовських» часів) вирішує дві проблеми: власності та влади. З власністю ми вирішили, децентралізували її, стала вона переважно приватною, а влада в нас — монопольна держава.

Друге питання: по виборах. Я за мажоритарну систему, за те, щоб, правда, зберегти переважність партіям, щоб усе-таки політично структурувати якоюсь мірою нашу владу і відповідальність підвищити. Але я хочу сказати: якщо ми не вирішимо проблему корупції, яка сьогодні використовується під час виборів, якщо ми цим акцентам не приділимо уваги у виборчому законодавстві, то, даруйте мені, що пропорційна, що мажоритарна.

Василь Титарчук, голова Сквирської районної ради Київської області:

— В органах місцевого самоврядування працюю вже п'ять скликань поспіль. Але поліпшення так і не дочекався.

Як можна бути повноправним господарем на відповідній території, якщо: то компетенція твоя — за межами не твоя, гроші твої — гроші не твої і так далі. Люди цього не розуміють. Розуміють тільки фахівці місцевого самоврядування. Ця проблема шкандибає десятиліттями, але ж нічого не змінюється, абсолютно нічого.

Коли ми найбільш любі? Тільки тоді, коли вибори. Нас знають: чи то політики, чи не політики, де ми, яка наша адреса, вулиця. Вони знають найменшу сільську раду, і не тільки дорого до неї, а навіть стежку. Але, коли мінають вибори, на нас ніхто навіть увагу не звертає.

Стосовно районних і обласних рад. Це специфічні форми рад, які не мають своїх виконавчих органів. Як можна, щоб рада формувала, приймала бюджет, а після його затвердження не мала до кошторису доступу. Навіть заробітну плату мусиш випрошувати і для себе, і для колективу. Хіба це самоврядування? Тут немає ні логіки, ні системи. Навіть ніякого людського ставлення немає.

Сподіваюся, що все-таки Верховна Рада України прислухається до наших зауважень, пропозицій і навіть до нашого крику. Бо це дуже нам болить і пече.

І насамкінець, не хочу нікого образити, але в законі про місцеве самоврядування має бути передбачена якась базова освіта для голови. Повірте, це скликання, яке сьогодні є, мучить і себе, і громаду.

Сергій Мельник, міський голова Хмельницького:

— Для того, щоб справді обстоювати інтереси громади, спочатку треба напра-

цювати інструментарій. Тому що, як казав колись мій батько, після виборів, як після весілля, — не завжди отримуєш те, що хотів.

На асоціації ми прийняли рішення щодо повернення до мажоритарної системи. Але не до тієї мажоритарної, яка була. Сьогодні сільські ради залишилися на мажоритарній системі. Що, краще стали працювати чи краще стало? Що змінилося у сільських радах?

Треба зважити всі плюси і мінуси. Треба дати можливість рівного конкурентного середовища. Хай це по формі буде мажоритарка, а по суті як би змішана.

Наступне. Вважаю, що міський голова, за якого, наприклад, проголосувало 40 відсотків виборців чи 50, має право бути обраним депутатом обласної ради.

І ще одне питання — це блоки. Це взагалі якась суміш «бульдога з носорогом».

Є партія, нехай і працює. Або давайте ми бар'єр піднімемо трошки, щоб не було партій, які створюються, продаються. Тобто, як на мене, ми спочатку повинні створити інструментарій, який би не дозволяв робити усі ці речі.

Михайло Кривко, голова постійної комісії Рівненської обласної ради з питань освіти, науки, молодіжної політики і фізичної культури і спорту:

— Коли ми говоримо про вибори, повинні думати про те, що паралельно з напрацюванням законодавства, маємо обов'язково подумати і про систему влади. Я прихильник місцевого самоврядування і того, щоб була мажоритарна система. Як мінімум, дві речі ми вирішимо: по-перше, виборці будуть знати свого депутата в обличчя. По-друге, не буде таких викривлень. Все-таки хтось має обстоювати інтереси громади. Бо сьогодні в Рівненській обласній раді більше половини — це представники обласного центру.

Анатолій Федорчук, міський голова Борисполя Київської області:

— Один із народних депутатів, який сьогодні ратував за пропорційну систему, сказав таку фразу, що міські голови виступають за мажоритарну систему тільки через те, що вони не мають впливу на депутатів.

Я не хочу мати вплив на депутатів, я хочу мати нормальну співпрацю з депутатами, які будуть обрані не за закритими списками по партійній системі, а, справді, будуть авторитетні люди в громаді. Ми сядемо за стіл і завжди знайдемо компромісний варіант і вирішимо ті питання, які будуть, дійсно, на користь громаді.

Сьогодні виборча система призвела до того, що сталася підміна понять. Ми вибрали не депутатів, а політичну партію. А якщо правильніше, то ми вибрали політичного лідера, який мав у тому чи іншому регіоні більший імідж і підтримку.

Абсолютно згоден зі своїм колегою, хмельницьким міським головою, що мажоритарна система — це не панацея від усіх бід. Водночас я також виступаю за мажоритарну систему. Але при прийнятті цього закону необхідно передбачити, щоб ця система була відповідальною. Сьогодні міський голова відповідальний перед кримінальним та адміністративним кодексами, перед громадою. Депутати ж відповідальні лише частково перед політичною партією.

У Борисполі ми запровадили таку практику (і я дуже дякую депутатам, які погодилися з цим), що сьогодні кожен із них закріплений за округом, але це, знову ж таки, суперечить Конституції.

Друге. Сьогодні міський голова несе повністю відповідальність за все комунальне господарство, за ситуацію в місті. Водночас він не може обирати своїх заступників, тому що обов'язково повинен погоджувати це із депутатами міської ради. Існує так звана партійна квота: хочуть — проголосують, захочуть — ні.

ПОЛІТИКА

І останнє. Міський голова може бути звільнений з обійманої посади лише громадою, яка його обрала. Якщо депутати висловлюють йому недовіру, подальший крок — це проведення референдуму та наступні вибори. А не так, як є в багатьох регіонах — дві третини обранців безпідставно голосують.

Денис Ковриженко, директор з правових питань громадської організації «Лабораторії законодавчих ініціатив»:

— Що стосується питання про реформування виборчих систем. Безперечно, ми погоджуємося з тим, що насперед має забезпечуватись можливість самовисування кандидатів на виборах, і це, власне, відповідатиме кращій європейській практиці.

Стосовно оптимальних систем, про які говорилися, тобто змішана, мажоритарна, пропорційна і так далі, наша позиція в узагальненому вигляді полягає в тому, що система має бути персоніфікована. Але, з другого боку, особисто я схилиюсь більше до мажоритарної системи в багатомандатних округах з декількох причин.

По-перше. На сьогодні система з відкритими списками в умовах існуючої кількості партій не може бути технічно застосована в багатьох випадках.

По-друге. Досвід змішаної системи у нас уже існував на парламентських виборах 2002 року. Наслідки відомі. Якщо брати систему відносної більшості одномандатних округів, то пропадає значна кількість голосів. Мажоритарна система в багатомандатному виборчому окрузі дозволяє компенсувати частину цих недоліків.

Підсумовуючи, наголосу: власне, сама по собі зміна виборчої системи не вирішить те завдання, про яке ми сьогодні говоримо, — це задоволення інтересів територіальних громад. Причина полягає в тому, що, скажімо, ці інтереси — це певна споруда, яка тримається на стовпах. Тобто одним із них є безпосередньо виборче законодавство. Другий аспект — це якість самих політичних партій і режим їх фінансування. Якщо ми змінюємо без перегляду правила гри в частині діяльності політичних партій, так би мовити, сходили, на яких тримається система, тому перейдемо до того, що зараз гроші за місце в списках віддають керівництву партії, завтра їх віддаватимуть безпосередньо в округ виборцям. Тобто фактично політична корупція зберігається.

Крім реформування законодавства про вибори, про партії необхідно також важливу увагу приділити адміністративно-територіальній реформі, реформуванню місцевого самоврядування тощо.

Микола Томенко, заступник Голови Верховної Ради України:

— Я б не був таким категоричним, як міські голови, що от вони точно знають, яка система правильна. Я, наприклад, точно не знаю, яка система правильна. Бо в наших умовах, навіть якщо ухвалити ідеальний закон, через місяць виявиться, що він не працює, або його не хочуть виконувати. Тому тут потрібно шукати компроміс.

Як його шукати? Звичайно, неправильно, коли депутати Верховної Ради будуть говорити, який закон кращий. Але не правильно, якщо і міські голови будуть казати, який закон кращий. Тому що є суспільство. Є фахівці. Є місцеве самоврядування. Є органи центральної влади, які теж шукають баланс. Напевно, треба реагувати ще й на якісь суспільні запити.

Я противник теперішньої системи і закритих партійних списків. І незалежно від рішення фракцій буду голосувати за зміну цієї системи. Оскільки абсолютно переконаний, що без дієвої системи місцевого самоврядування нам нема чого чекати від усієї центральної влади, бо тільки система місцевого самоврядування може тиснути на центральну владу в хорошому сенсі та змусувати її приймати якісь рішення.

Загалом, вважаю нашу дискусію конструктивною та ефективною. Але сьогодні парламент без позиції Президента, уряду, коаліції не прийме відповідного рішення. Треба, щоб сьогодні була зрозуміла позиція і тих людей, які перебувають при владі, і щоб вони розуміли, що є опозиція і суспільство. Тільки тоді ми зможемо вийти на це рішення.

Часу мало. Якщо ми зараз не почнемо і на осінній сесії не приймемо стратегічних рішень, я не вірю, що ми взагалі змінимо виборчу систему ближчим часом. Тому, я думаю, парламентські слухання дають можливість трошки змусити і уряд, і Міністерство юстиції, бо я знаю, що Президент дав завдання і Міністерству юстиції працювати над цим, і, відповідно, нашим комітетам активізуватися.

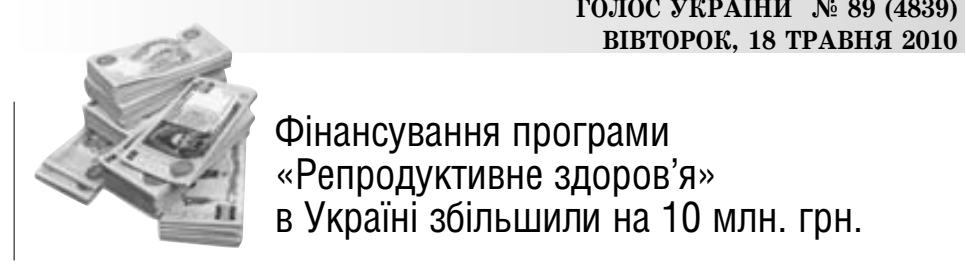
Переконаний, ми зможемо отримати спочатку цивілізовану відповідальну систему місцевого самоврядування, а після того вже і цивілізовану відповідальну Верховну Раду України, яку колись з гордістю будемо називати українським парламентом.

Розворот підготувала

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Мешканку Луганської області Олену Спеціальну визнали найкращою вишивальницею України — лауреатом премії Данила Щербаковського, *інформує наш власкор Алла Антіпова*

Фінансування програми «Репродуктивне здоров'я» в Україні збільшили на 10 млн. грн.

Товар дешевшає, життя дорожчає

БАЛАНС ТИЖНЯ

* На думку міністра фінансів Федора Ярошенка, підвищення акцизів на бензини не позначиться на їхній вартості на автозаправках — про рукотворне.

* Перший віце-прем'єр-міністр Андрій Клюєв запевнив, що уряд не підпише жодної угоди з росіянами всупереч національним інтересам — про стратегічне.

* Уряд збирається поновити з 2011 року компенсації заощаджень колишнім вкладникам колишнього Ощадбанку СРСР — про нетлінне.

Податкова повертається доходним місцем

Законопроект, який, за розрахунками уряду, має забезпечити щорічне надходження в держбюджет 16,2 мільярда гривень додаткових доходів, викликав зливу емоцій. Йдеться передусім про бензин, спиртне й цигарки, а також збільшення платежів за спеціальне водокористування (для виробництва напоїв), індексацію за користування надрами, зборів на геологорозвідувальні роботи. Швидше за все, в цілому документ затвердять уже цього тижня.

Водночас заява міністра, буцімто підвищені акцизи на бензин не спричинять їх подорожчання, мала ефект, як від звістки про квітневу дефляцію. Хоч як важко було повірити, що природні сили посприяли зниженню цін на товари продовольчої групи, у благотворний вплив рукотворних сил — нафтопереробних компаній — не вірилося геть-зовсім. Тим паче, що ще не забулося, як торік став-

ки акцизу зросли з 60 до 110 євро за тону нафтопродуктів, що обернулося зростанням цін на АЗС. Тепер, на думку директора консалтингової групи «А-95» Сергія Куюна, літр пального має подорожчати щонайменше на 60 копійок. Оператори ринку й не приховують того, що перекладатимуть зростання витрат на гаманці споживачів.

Потребу підвищити акцизи виправдовують незначною їх часткою в ціні бензинів порівняно з Білоруссю і Литвою. Але при цьому випускають з виду, що на кінцеву роздрібну ціну в нашій країні впливає зо два десятки чинників, серед яких акцизний — не головний, але дуже чутливий для кишені. Втім, те саме можна сказати й про ПДВ, який ми сплачуємо в цінах товарів і послуг щодня, і надходження від якого становлять левову частку податкових надходжень до держбюджету. Федір Ярошенко вбачає у квітневому податковому врожаї (на 4,6 мільярда гривень більше, ніж о цій порі торік) наслідки природного відновлення економіки. Але неприродні тенденції, як-то — схильність підприємств до різного роду маніпуляцій, пов'язаних з ухилянням від оподаткування, відкатів та корупційних схем, самі по собі не зникнуть. Мало того, з набранням чинності нових податкових змін (вкотре з порушеннями Податкового кодексу), цілком ймовірно, що неприродне почне брати гору над природним. Адже зауважень набиравалося на 18 сторінках! Усіх обурює втручання податкових органів у регулювання трудових відносин, що провокує появу поліцейських методів у роботі з платниками. Асоціація українських банків застерігає: новий порядок резервування під кредити може призвести до віртуального прибутку з відповідними податковими зобов'язаннями. Віце-прем'єр Сергій Тігіпко вимушений заспокоювати «спрошенців», мовляв, уряд не збирається скасовувати фіксовані податки. Дехто вважає, що зміни до адмі-

ністрування ПДВ перетворюють його на податок з обороту, що дивовижно — через ставку в 20 відсотків, тощо. Розібратися у тому, що природне, а що ні — ще той клопіт, бо в кожній політичній сили свій погляд на податкове навантаження, бо зосередитися заважають задекларовані надходження і дефіцит бюджету та часу — чергова місія МВФ тестуватиме урядові плани на реалістичність. Зрештою, новій владі конче треба довести платникам податків, що її діяльність набагато ефективніша, ніж було. Але виходить не дуже то й оковирно. Законопроект подали на заміну антикризового, він базується на прогнозі економічного зростання, але... закріплює з 1 січня 2011 року авансові сплати ПДВ і акцизних зборів, за що недавно розпикали попередній уряд.

Доведіть до відома й до розуму

Уряд поінформував парламент через Першого віце-прем'єра Андрія Клюєва про перелік міждержавних угод, підготовлених до підписання в ході офіційного візиту в Україну російського Президента Дмитра Медведєва. Це проекти щодо демаркації україно-російського кордону, співпраці в галузі використання і розвитку навігаційної супутникової системи ГЛОНАСС, з міжбанківського співробітництва між «Укресімбанком» та «ВТБ», між Міносвіти та науки України та Міністерством освіти та науки РФ, між Мінкультури і туризму України та Мінкультури РФ. Одразу скажу, що урядова опозиція не повірила в те, що цим обмежиться, хоч то була свого роду публічна відповідь на запитання місяця: «Чи є межа проросійським крокам українського уряду?» Тепер зрозуміло — є. Як з огляду на інтереси великої політики й великого капіталу — це логічно. Але ніхто ні з промовців, ні зі слухачів у парламенті не здатен гарантувати збереження статус-кво надалі. Бракує консолідованої

позиції, без якої неможливо проводити довготривалу конструктивну стратегічну політику. Завжає недовір'я одне до одного на рівні села, міста, регіону, сесійної зали. Зрештою, хто б сумнівався у тому, що ця рука не підпише жодного паперу всупереч національним інтересам? Мабуть, той, хто свідомий того, що ці інтереси тлумачать на Сході й Заході порізно. Хто розуміє різницю між об'єднанням і поглинанням стратегічних активів, між паритетним і нерівноправним партнерством під «дахом» будь-яких утворень. Мало сказати, що створення тристороннього газового консорціуму за участі України, Росії та ЄС в інтересах країни, це треба довести всім політичним таборам і регіонам країни, як то кажуть, не тільки до відома, а й до розуму.

Черговик, ставай у чергу

Уряд проголосив намір з 2011 року повертати заощадження вкладникам колишнього Ощадбанку СРСР, що передбачено змінами до Закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». На думку міністра фінансів Федора Ярошенка, це підвищить ефективність використання бюджетних коштів (замість готівкової тисячі задіють безготівку) і прискорить процес погашення держборгу. Гроші сплачуватимуть в установах Ощадбанку в однакових розмірах, незалежно від суми заощаджень. У яких розмірах і відколи, як на мене, залежатиме від динаміки економічного зростання і погашення бюджетного дефіциту. Чи варто нагадувати, що саме через брак бюджетних коштів «прокололися» на реалізації цієї ідеї попередники нинішнього уряду. Але популізм у нашій країні явище нетлінне.

До слова, чимало експертів уже іронізує з цього приводу: до вкладників колишнього Ощадбанку СРСР черга дійде тільки в тому разі, якщо уряд стабілізує ситуацію з виплатами заробітних плат і пенсій.

Сергій ВЛАД.

Малі архітектурні форми нашого минулого: камінь на камінь

РЕПОРТЕР

Особистість Сталіна завжди сприйма-лася неоднозначно. Ось і тепер Йосип Віс-сарионович та пов'язані з ним події викликають у суспільстві запеклі дискусії. Один із найсвіжіших прикладів — відкриття пам'ятника генералісимусові Радянського Союзу. Нагадаємо, 5 травня біля будинку Запорізького обкому КПУ був установлений перший за час незалежності України пам'ятник Й. Сталіну. Ця подія вже майже два тижні обговорюється у вітчизняних і закордонних ЗМІ. При цьому громад-ськість хвилює аж ніяк не естетичний вигляд і культурна цінність статуї...

Немодний пам'ятник

— Встановлення пам'ятника — це не мода, не забаганка, а спроба осмислити пройдене радянським народом у найтяжкі роки випробувань, — заявив на черго-

вій прес-конференції секретар Центрального комітету Комуністичної партії України Георгій Буйко.

До слова, саме бажанням народу комуністи виправдали появу Сталіна на ганку свого обкому. На думку ж заступника голови Українського інституту національної пам'яті Владислава Верстюка, прості українці тут ні до чого:

— Пам'ятник установили не від імені народу. Я в цьому бачу дії тільки однієї політичної сили. Вона хоче реанімувати образ Сталіна в історичній пам'яті. Разом із цим я б не хотів, щоб з цього приводу піднімали занадто велику інформаційну війну. Мені здається, що тема Сталіна, як і Бандери та Шухевича, суспільству нав'язується. Тому що більшість людей не належать ні до вкрай лівих, ні до правих, і живуть поза цими мірлами.

І хоч несхвалення з цього приводу висловили і багато хто з перших осіб держави, «ліві» на досягнутому зупинитися не бажають. І дедалі частіше заявляють про плани встановлювати нові монументи вождів.

А кам'яному Сталіну, до речі, дуже пощастило, що його взагалі відкрили. Останнім часом пам'ятники радянської епохи, і особливо тодішнім політичним лідерам, на українських вулицях почувалися не дуже комфортно. Дедалі частіше націоналістичні сили, згадуючи про закони або укази, закликають очищати незалежну країну від ідолів колишньої епохи: то Леніну ніс відбили, а то й узагалі демонтували фігури радянських політдіячів. Серед недавніх жертв - пам'ятники Станіславу Косіору (на знімку) та Власу Чубарю.

Їхня доля, запевняють у Компартії, то-варишеві Сталіну не загрожує. Мовляв, перше, цей монумент є малою архітектурною формою. А отже, проблема з узгодженням його розміщення відпадає. А подруге, встановлена скульптура на приватній території, що належить обкому КПУ.

У свою чергу націоналістичні сили переконують, що не заспокояться, поки в українському місті стоятиме увічнений у камені «кат народу». І зроблять усе, щоб демонтувати пам'ятник генсекові СРСР.

Творіння мають радувати око

По-різному поставилися до появи пам'ятника Сталіну й прості українці. Найбільше протиріч цей факт викликав у старшого покоління. А щодо молоді, то багатьох ця подія залишила байдужим. — Наскільки я знаю, — каже студента з Ки-

єва Юлія, — гроші на це «творіння» з бюджету не виділялися. Хтось захотів, і за власний кошт поставив у себе під вікнами пам'ятник. Нікого приходити й поклонятися Сталіну насильно не змушують. Навіщо це зробили — особиста справа тих, хто цей витвір мистецтва замовив.

До слова, багато хто взагалі не розуміє, навіщо відливати з каменю політичних діячів. Невже більше нема чим пишатися Україні, як колишніми або нинішніми політичними діячами?

— Я часто буваю за кордоном. І що мене завжди вражало, то це те, наскільки всі міста там різні. Практично в кожного є своя родзинка. А в нас ще з радянських часів усе було зроблено, як під копірку. Куди не приїду, обов'язково буде Ленін і кілька радянських маршалів. Їхні сірі фігури завжди наганяли нудьгу. Тільки останнім часом вулиці почали веселішати. Десь kota поставлять, десь Буратіно (на знімку) виріжуть, — міркує киянка Наталя Вікторівна.

Пам'ятниками краще увічнювати події, а не окремих осіб, — вважає екскурсовод Ірина:

— Правду кажучи, ми рідко довго зупиняємося біля чийось іменних пам'ятників.

«Пам'ятники політикам треба відразу робити на коліщатах. Щоб легше було пристосовуватися до чергової зміни влади».

Народна мудрість.

Фрагмент скульптурної композиції «Арка Дружби народів».

Адже історія життя однієї людини, нехай навіть дуже великої, уявлення про країну або місто не дає. Але в нас є тематичні екскурсії. Під час них конкретно розповідаємо про історичних особистостей. Щоправда, останнім часом дедалі більшу популярність мають екскурсії так званими позитивними місцями столиці. Загальні улюбленці — їжачок у тумані, скульптури Голлохастову і Проні Прокопівні, Паніковському, Жиглову і Шарапову та ін.

Такі пам'ятники не викликають запитань, а просто радують око перехожих. Так і має бути. Адже скульптура — це все-таки вид мистецтва. Хоч хтось і намагається її знову зробити інструментом пропаганди. Особистості, такі як Сталін, Шухевич, Бандера, були й будуть частиною нашої історії. На жаль, втілення цих історичних особистостей у малі архітектурні форми використовують сьогодні як знаряддя політичної боротьби.

В одному селі в Західній Україні що проблему вирішили досить конструктивно. На місці демонтованої статуї вождя світового пролетаріату встановили пам'ятник Біблії...

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Арсена РІЗУНА.

Мріяти не шкідливо

ТЕНДЕНЦІЇ

Про що свідчать черги в поліклініках? Про кволість громадян, насамперед. «Здоров'я нації — багатство країни» — гасло вчорашнє. Нинішнє покоління досить субтильне. Часи, коли держава відносно ситно годувала соціальну сферу, у тім числі медицину, безповоротно канули в Лету. Так, колись вона «балувала» пацієнтів дефіцитом ліків і устаткування. Окремі слуги Гіппократа нехтували деонтологією.

Сьогодні пропозиція медичних препаратів і техніки випереджає попит. А лікарі часом поблажливо посміхаються на відверте хамство відвідувачів. Хворі, що з них візьмеш. Але беруть. Благодійні внески. На ремонти, обладнання, інструменти, видатковий матеріал. На все, чого не одержують від держави, яка задекларувала безоплатність медичних послуг і залишила галузь один на один з пацієнтами. Вона, дихаючи на ладан, має гостру потребу в ін'єкціях, які одержує, немов із крапельниці.

Як виживає система загалом — знає, мабуть, міністр і його команда. Як зводить кінці з кінцями окремо взята медустанова?

Із цим запитанням я прийшов до головного лікаря однієї із найкращих поліклінік регіону Тамари Дубинець (на знімку).

До зустрічі з нею, до слова, депутатом Миколаївської міськради, пройшовся сприяючими одужанню світли-

ми чистими коридорами. Здивувався згадуваним чергам біля кабінетів і числу аптечних кіосків. І те, й інше — свідчення того, що здоров'я людей таки кволе.

— А уявіть, у всіх кабінетах, лабораторіях найсучасніше обладнання, завдяки якому в найкоротший термін обстежуються застраховані пацієнти, надаються якісні послуги, — відриває від грішньої землі Тамара Іванівна.

Отож... А чому б і не помріяти? В Європі, куди ми так рвемося, на медобслуговування жителів виділяється від 500 до 2000 доларів на рік. У Миколаєві — 370 гривень. Там лікарська ставка... Ні, не дратуватимемо наших, які отримують після інституту 1150 гривень. У Білорусі, Молдові платять у 5 і 4 рази більше відповідно.

Соромно зізнатися: поліклініка фінансується на 62 відсотки від потреби. З них 80 відсотків — так звана зарплата, решта — оплата електроенергії й медикаментів.

— У нас для надання першої допомоги є все, — з гордістю кажуть керівники медустанови.

А на другу допомогу? «Спустіться на перший поверх в аптеку...».

Держава поводить ся стосовно медицини як мачуха, але в другій поліклініці, відчувається, є міцний хазяїн. Зрозуміло, це головлікар. Але де він знаходить кошти на ремонти даху, примішень; фіброгастроуденоскоп, плівку для рентгена? Дякувати міськраді, яка реалізує свою «Програму здоров'я 2007—2011», і спонсорам, котрі дбають про здоров'я земляків. На ці джерела

сподіваються медики, мріючи про комп'ютерний томограф, стоматологічні установки... А, може, з держбюджету «манна» виплеснеться — адже флюорографи і рентгенапарати останніми роками на держкошти закуплено...

Так хочеться створити умови, за яких не відправляли б хворих в інші медустанови через відсутність того чи іншого апарата або приладу.

А позамежне бажання — забезпечити всім необхідним п'ять сімейних амбулаторій. Ще 1989-го в Кульбакіно відкрилася перша в області. Тепер у кожній з них працює лікар, медсестра; функціонують стаціонари денного перебування, процедурний, фізіотерапевтичний, стоматологічний кабінети.

— Людям дуже зручно, — зазначає Тамара Іванівна. — І показники СА гарні: менше випадків інсультів, інфарктів і хворих на туберкульоз. Є можливість ефективніше контролювати здоров'я дітей і матерів. Якби амбулаторії забезпечили апаратами УЗД, рентгенапаратами...

У планах керівництва відкрити СА в Широкий Балці, шукають кошти для купівлі будинку. До слова, гуртожиток на 12 родин поліклініка вже має. Заселяти є кого — лише останнім часом дружний колектив поповнився 12 лікарями й 14 медсестрами. А потрібні ще...

— Кадрове питання у нас — одне із найгостріших, — каже депутат Дубинець. — Дільничними терапевтами,

скажімо, міські медустанови укомплектовано на 64 відсотки. Не вистає педіатрів, лікарів-лаборантів, рентгенологів. Депутати порушують питання про відкриття філії медуніверситету. У нас працює кафедра підготовки сімейних лікарів і лікарів-інтернів. Може, на її базі створити медичний факультет? Добре, що керівництво не сліпе і не глухе до медицини. Отже, згодом миколаївці матимуть власну кузню кадрів...

Що ще болить депутату? У місті показники захворюваності на туберкульоз зашкалюють. Припускають, тому, що влада й медики не приховують результати виявлення, а вони досить високі. При «мерові» працює координаційна рада із проблем туберкульозу і СНІДу.

Зроблено багато, але погано те, що хворі не бажують лікуватися.

— Необхідно прийняти нормативні акти про примусове лікування рознощиків палички Коха, — вважає Тамара Іванівна. — У нашому місті вже завершується будівництво спецзакладу для ізоляції пацієнтів. Щоб їх туди помістити на лікування, потрібні відповідні санкції.

Гадаю, турбуватися про права хворих — отже, наражати на небезпеку здоров'я й життя тисяч оточуючих. Адже вони удень і вночі перебувають поруч із джерелами зараження...

— Що відволікає від лікувального процесу? — цікавився у Тамари Іванівни.

— Перевірятьники (їх у першому кварталі було 12) створюють відчутний дискомфорт. Контроль у нашій сфері — справа свята, але міра у всьому потрібна.

На жаль, напруження створюють не тільки головлікареві. Її колег, знаю, відволікає від роботи «дев'ятий вал» звітів, які вимагають вищі бюрократи в місті, області, столиці. «Коли нас звільнять від рутинної, нікому не потрібної паперової відписки?» — запитують лікарі. І невесело жартують: «Нам хворі вже заважають працювати».

Помріємо ще про одне: міністр взяв і скасував необгрунтовані перевірки й безглузду звітність. Мріяти для здоров'я не шкідливо...

Іван ІЛІЯШ.

Миколаїв.

Фото автора.

Наодинці з долею

18 травня — 66-та річниця депортації кримськотатарського народу

Трагічні події, пов'язані з тотальною депортацією кримськотатарського народу у травні 1944 року й наступних десятиліть насильницького утримання у місцях вигнання, були одним із широкомасштабних злочинів радянського режиму; це не викликає жодних сумнівів ні у кого у світі — за винятком хіба що найбільш радикально налаштованих членів компартії та антиісламістів.

Наталія Беліцер, Інститут демократії імені Пилипа Орлика.

18 травня — день для Криму не зовсім звичайний. Ще два десятик років тому міліцейські пости перекривали магістралі, перешкоджаючи приїзду до міста приватного транспорту; з рейсових автобусів знімали «осіб кримськотатарської національності»; у навчальних закладах і підприємствах проводилося жорстка «роз'яснювальна» робота з недопущення участі працівників і студентів у «несанкціонованих заходах». В обласній газеті на першій сторінці — скрупульозно підраховані цифри збитку, завданого економіці Криму проходженням колон до центру міста...

А кримські татари, всупереч усьому, стікалися до Сімферополя не тільки із усього Криму, а й з Запорізької області (Ново-Олексіївки, Мелітополя), з російської Тамані... Талановитий філолог Едіє Сеїтметова в той час насилу влаштувалася у Сімферопольський держуніверситет на кафедру кримськотатарської мови. Але за день до 18 травня одержала неофіційне попередження: підете на мітинг — опинитесь на вулиці. Це був моральний вибір, і Едіє зробила його на користь свого народу. Акторку кримськотатарського театру Лілю Усеїнову також було звільнено за те, що 18 травня, після вистави, закликала глядачів ушанувати хвилиною мовчання пам'ять жертв депортації.

У ті далекі дні нечисленні російські й українські демократи-

ідеалісти були пліч-о-пліч із кримськими татарами. Ідучи ранком 18 травня з дому, вони не мали впевненості у тому, що ввечері не опиняться у міліції чи у лікарні.

Як усе змінилося за роки, що минули! У президії жалобного мітингу перші особи автономії. Міліція супроводжує колони, мінімізуючи транспортні затори. Студенти та викладачі із числа кримських татар організовано залишають заняття... Чи змінилося у суспільстві ставлення до кримських татар? Безумовно. Двадцять років спільного проживання зламали сталінський стереотип народу-зрадника, народу-ворога, що десятиліттями нав'язувався кримчанам. З іншого боку, серед кримських татар уже виросло ціле покоління, яке народилося у Криму. Покоління, що знає про депортацію тільки з розмов. Дедалі менше стає людей, що пережили жах депортації й на собі пізнали долю народу-ізгоя.

Але час працює на кримських татар. Земельні ділянки, які колись одержали широкий розголос як «самозахоплення», стали легітимними й перетворилися на потіпаючі у зелені садів садиби з магістральним газом, водопроводом, дорогами...

На жаль, у зв'язку з тим, що процес виділення землі від початку й практично донині здійснювався в атмосфері конфронтації, нелегітимності, непрозорості, відсутності земельного кадастру... все це породило спра-

ведливі розмови про «мутну воду», у якій задіяні й чиновники, і найбільш «ініціативні» особи, що створили другу хвилю «самозахоплення».

Кримська влада всі ці роки намагалася дотримуватися принципу: «Розділяй і пануй!» Хто тільки не намагався внести розкол у кримськотатарський національний рух, намагаючись протиставити «хороших» кримських татар — «поганим», тобто прихильникам Меджлісу. За принципом «ворог мого ворога — мій друг», влада намагалася підтримувати будь-який напрямок у кримськотатарському середовищі, що йде врозріз із діяльністю Меджлісу. Так, у Криму, за повного потурання колишньої влади, набрав впливу рух ваххабітів. Влада радісно потирала руки, бачачи, як у різних, зазвичай віддалених селищах, Мустафа Джемілев (глава Меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України) і його команда втрачають свої позиції. На жаль, це помилка! Лідери кримськотатарського народу Мустафа Джемілев, Рефат Чубаров, Ремзі Ільясов — це люди європейської орієнтації, які за освітою, вихованням, інтелектом, толерантністю набагато випереджають навіть проєвропейських турецьких політиків. Якщо згадати, що політика — мистецтво можливого, то треба визнати, що ті, хто працював і працює у Верховній Раді Криму, заступники голови Меджлісу Рефат Чубаров і Ремзі Ільясов зарекомендували себе справжніми професіоналами. Вони домоглися стабільного представництва кримських татар на багатьох ключових постах автономії. Чи збережеться ця тенденція? Думаємо, що так. Адже нинішня влада півострова кровно зацікавлена у стабільності.

Фото: Арійдаса ШЕМЕТАСА (з архіву Українформу).

Прихід на перші посади у республіці таких людей, як Василь Джарти (голова уряду Криму), Володимир Константинов (голова Верховної Ради Криму), Сергій Куніцин (Постійний представник президента України в автономії) для формування толерантних міжнаціональних відносин на півострові — факт, безумовно, позитивний. Тому що ці керівники, на думку політичних експертів, «незашорені», а у Куніцина до того ж дуже великий досвід роботи із кримськотатарськими лідерами й досить високий кредит довіри серед них.

Що чекають, на нашу думку, кримські татари від співробітництва з новою кримською владою? Насамперед нарощування їхніх представників у владних структурах і насамперед у СБУ, судах, прокуратурі, де кримські татари не представлені зовсім. Необхідний жест доброї волі й у частині топоніміки Криму: Касарубазар, Таракташ і добрий

десяток інших населених пунктів, безумовно, повинні повернути свої історичні назви. Потрібна реальна підтримка у порятунку кримськотатарської мови, яка, на жаль, з відходом старшого покоління, галопуючими темпами витісняється російською, українською і навіть арабською. Потрібно терпимість до ісламу віруючих інших конфесій. Потрібна любов і дружба росіян, українців, кримських татар, вірменів, євреїв, греків....

Історична пам'ять кримських татар ще кровоточить. Живі ще ті, хто переніс жах насильницького виселення з рідного дому. Без усвідомлення депортації кримських татар і інших народів Криму як злочину радянського режиму, оздоровлення не настане.

Георгій ВЕРВЕС,
Володимир ПОЛЯКОВ,
кандидат історичних наук.

За принципом «золотого перетину»

Сьогодні Україна живе під знаком Євро-2012. Підготовка до проведення заключного етапу чемпіонату Європи з футболу визначає багато напрямків економічного розвитку як країни в цілому, так і окремих галузей, стратегічно важливих у цьому зв'язку підприємств. Про те, як готується до Євро Південна залізниця, наш кореспондент розмовляє з її начальником Героєм України **Віктором ОСТАПЧУКОМ**.

— Вікторе Миколайовичу, якщо судити з Харкова, Південна дорога до Євро-2012 уже готова. Адже за останні роки всі залізничні вокзали міста буквально на очах оновилися, і, впевнений, тут буде комфортно найвибагливішим нашим гостям. Та й в області зміни очевидні. Недавно був у Куп'янську й можу сказати зовсім широко: новий вокзал цього районного центру зробив би честь будь-якому місту, причому не тільки Україні.

— Якщо вже заговорили про залізничні вокзали, то вони оновилися не тільки в Харківській області. За останні роки ми їх обновили повсюдно: в обласних центрах — Харкові, Полтаві, Сумах, у невеликих містах і селищах абсолютно всіх регіонів, які обслуговуються Південною залізницею. Багато які з них стали справжньою окрасою своїх населених пунктів, їх візитівками. Це та робота, яку видно. Без сумніву, вона дуже значима, бо вокзали — обличчя і залізниці, і країни.

Водночас оновлення вокзалів — лише мала частина, видима верхівка величезної, системної та цілеспрямованої діяльності з модернізації всієї інфраструктури, якою ми займаємося останні десять років. Для пасажирів вона багато в чому залишається «за кадром», хоча в стратегічному відношенні саме технологічна модернізація є запорукою успіху будь-якого підприємства — як, втім, і в цілому держави, яка не хоче опинитися на узбіччі цивілізації.

Хочу особливо наголосити, що програми з модернізації залізничної інфраструктури, над реалізацією яких ми сьогодні працюємо, були заплановані ще міністром транспорту та зв'язку Георгієм Миколайовичем Кірпою, який був і назавжди залишиться для мене й всіх українських залізничників найяскравішим прикладом справжнього патріотизму та професіоналізму. Завдяки Георгію Миколайовичу галузь зробила «вертикальний зліт», вийшла на зовсім інший рівень, іншу орбіту... При ньому наймасштабніші проекти реалізовувалися у немислимо стислі терміни. До речі кажучи, Ви, напевно, знаєте, що до Євро-2012 планується запровадити швидкісний рух між Києвом і Харковом. Отож ще восени 2004 року Кірка підписав наказ, відповідно до якого це завдання треба було виконати до 4 листопада 2006 року, до Дня залізничника. І я цілковито впевнений: якщо Георгій Миколайович був живий, потяги зі швидкістю 200 км на годину вже давно б курсували між двома столицями. Точно так само ми б уже напевно закінчили будівництво третьої черги приміського термінала «Б» нашого Південного вокзалу у Харкові, що дало змогу б втілити сучасні підходи до міжнародного залізничного сполучення — коли всі митні та прикордонні процедури проводяться на вокзалі, і в потягах людей не піднімають серед ночі для проведення перевірок...

Але я також переконаний, що Євро-2012 — наш шанс зробити другий «вертикальний зліт». Методами і темпами Георгія Миколайовича ми можемо й повинні впроваджувати нові технології, приводити нашу інфраструктуру до європейських зразків.

— Чи враховуються при цьому потреби пересічного українця, для якого, приміром, можливість із комфортом доїхати до своєї присадибної ділянки не менш важлива, ніж уся підготовка до Євро?

— По-іншому й бути не може. Абсолютно все, над чим ми сьогодні працюємо, робиться в інтересах наших, українських, пасажирів і вантажовласників. Модернізація інфраструктури, що проводиться у рамках підготовки до чемпіонату, необхідна насамперед самим жителям України, а Євро-2012 — лише привід прискорити цю роботу.

Що стосується приміських перевезень, то, хоча вони традиційно збиткові, однак у соціальному плані залишаються для нас дуже значимими. І те, що останнім часом ми освоїли у цій сфері чимало новинок, гадаю, краще тому підтвердження.

Зокрема, наша магістраль є піонером у впровадженні рейкових автобусів, завдяки чому у Сумській області (там на маршруті виходять шість автобусів) ми змогли успішно реалізувати сучасну концепцію приміського обслуговування — «комфорт,

швидкість, безпека, економічність». До речі кажучи, деякі з дільниць, де зараз курсують рейкові автобуси, раніше взагалі використовувалися тільки для вантажного руху. Ми, певна річ, відремонтували колію, підвищили швидкість руху у дватри рази... Самі рейкові автобуси — дуже комфортні, при цьому вартість проїзду у них набагато нижча, ніж у маршрутках, звідси і їхня величезна затребуваність серед сумчан.

А харків'яни, пасажирів напрямку Харків — Козача Лопань, першими оцінять переваги іншої новинки. Буквально днями у нас на Південній стартує пілотний проект з використання у приміському сполученні глобальної навігаційної супутникової системи GPS/GLONASS. На сьогодні дванадцять електросекцій Харківського моторвагонного депо вже оснащені бортовими інтелектуальними комплексами локомотива (БІКЛ), а на станціях Харків-Пасажирський, Дергачі, Слатине й Козача Лопань установлені табло, на яких з'являтиметься інформація про розклад руху електропоїздів, а також — виходячи з реальної дислокації електропоїздів — відомості про відхилення від графіка їхнього руху. Трохи пізніше, у червні-липні, такі табло з'являться на зупинних пунктах цієї дільниці — Цуповці, Нових Дергачах і так далі.

— А хто розробляв саму систему, фахівці Південної залізниці?

— Ні. Ще три роки тому технічна рада «Укрзалізниці» вирішила для вдосконалення взаємодії систем супутникової навігації з інформаційними системами на залізничному транспорті України прийняти за базову автоматизовану систему «Навігація. Інформація. Управління» (АС «НІУ»), розроблену харківською фірмою «Хартел». До речі, кістяк групи розроблювачів становлять фахівці, які раніше займалися створенням систем управління для об'єктів ракетно-космічної галузі.

Тоді ж було ухвалено рішення провести випробування дослідних зразків АС «НІУ» на Південній залізниці — адже саме на нашій магістралі традиційно проходить апробація нових розробок з автоматизації технологічних процесів. На базі Інформаційно-обчислювального центру Південної залізниці, лозовського локомотивного депо, харківського електровозного депо «Жовтень» і дорожнього центру управління з перевезення вантажів та пасажирів було створено дослідницький полігон освоєння супутникових технологій.

За час, що минув, системою супутникової навігації обладнані локомотиви, що курсують на сімох напрямках, у тому числі від Лозової до Харків-Сортувального, Полтави, Мерефи та Краснограда, Нижньодніпровського вузла Придніпровської дороги, від Харкова до Сімферополя, Іловайська, Красного Лимана... Перспективи її застосування величезні: від можливості

надавати клієнтам відомості про точне місцезнаходження дорожніх вантажів у режимі он-лайн (для цього АС «НІУ» встановлюється у вагонах) до надійного забезпечення техніки безпеки наших дорожніх бригад (за допомогою навігаторів системи «НІУ», що заздалегідь інформують колійників про потяги, що наближаються). А щоб Ви більш наочно зрозуміли, наскільки ефективна ця система, наведу лише два факти. Інформаційна підтримка локомотивної бригади, що її надає БІКЛ, дає можливість машиністу 3 класу забезпечити керування локомотивом на рівні режиму машиніста 1 класу. За цього на одному електровозі ми можемо заощадити електроенергії на суму до 40 тисяч гривень на рік, на одному тепловозі дизельного палива — до 350 тисяч гривень на рік.

— Очевидно, впровадження системи GPS/GLONASS — лише один із багатьох прикладів оновлення Південної залізниці. А яке завдання з модернізації залізниці Ви вважаєте найголовнішим, так би мовити, питанням number one?

— Питання номер один — це, звичайно, електрифікація напрямку Полтава — Кременчук. Причому це завдання, без усякого перебільшення, державної ваги. По-перше, переведення на електротягу цієї дільниці дасть змогу підвищити конкурентоспроможність України на ринку транспортних послуг — за рахунок зниження собівартості перевезень і підвищення їхньої безпеки. У минулі два роки ми електрифікували дільницю Кременчук — Бурти з виходом на Одеську залізницю, у вересні 2007-го було закінчено електрифікацію дільниці від Харкова до Полтави. Таким чином, із закінченням робіт на дільниці Полтава — Кременчук вантажопотоки широтного ходу кордон РФ — Куп'янськ — Основа — Харків — Полтава одержать повністю електрифіковану дорогу до українських чорноморських портів. І якщо виважено підійти до розміру портових зборів — до нас гарантовано прийдуть і російські, і казахські перевізники, а з ними й мільйони гривень в українську скарбницю...

По-друге, сама залізниця зможе заощаджувати експлуатаційні кошти у сумі 17,1 мільйона на рік.

По-третє, перехід на електричну тягу дасть можливість знизити техногенний вплив на довкілля, а викиди шкідливих речовин, у тому числі вуглекислого газу, будуть зведені до нуля.

По-четверте, це один із масштабних інфраструктурних проєктів, що формують промисловий внутрішній попит. Адже ми не обмежуємося власне електрифікацією, тобто встановленням опор і монтажем контактної мережі. Зараз дільниця Полтава — Кременчук, образно кажучи, переживає друге народження. Ми будемо другу колію на одноколійних перегонах, зводимо нові мости, реконструюємо станції, будемо нові пости електричної централізації, впроваджуємо сучасні системи автоблокування з тональними рейковими ланцюгами тощо. Природно, при цьому використовуються в основному вітчизняне обладнання та конструкції. Цього тижня, приміром, на тяговій підстанції Полтава—Південна ведеться монтаж другого силового трансформатора потужністю 40 мегаватів, виготовленого в Україні.

Звичайно, якщо програма з модернізації дільниці Полтава — Кременчук фінансувалася в необхідних об'ємах, робота велася б зовсім іншими темпами... Однак усі ми розуміємо, що робити її однаково необхідно, тому що це справді внесок у завтрашній і післязавтрашній день незалежної держави Україна. Це робота, плодами якої користуватимуться наші діти, онуки та правнуки.

— До речі, про дітей. На початку травня по «Інтеру» пройшов сюжет про те, як у нас у країні відчужують територію, закривають і перепрофілюють дитячі табори. Південній залізниці вдалося зберегти дитячі табори та соціальну сферу в цілому?

— Так, ми зуміли зберегти все хороше, що було у минулому, — й не просто зберегти, а й примножити. Приміром, нами отримані «у спадок» піонерські табори, побудовані за типовими радянськими проєктами, сьогодні по праву вважаються найкращими й комфортними у своїх регіонах. За останні кілька років у них реконструйовано корпуси, побудовано сучасні басейни з підсвічуванням, підігрівом і фільтрацією води, спортмайданчики з необхідним обладнанням, різні атракціони, альпійські гірки тощо. При цьому реконструкцію, приміром, «піонерських» корпусів у нашій евапорієвській «Мрії» можна сміливо порівнювати з новим будівництвом... На початку нинішнього дитячого оздоровчого сезону тут буде відкрито останній із трьох оновлених корпусів, у яких замість багатомісних палат із загальним туалетом у кінці коридору для дітей обладнані двомісні номери класу «люкс» з усіма зручностями, холодильником і телевізором.

Щоліта у шести дорожніх таборах оздоровлюються понад сім тисяч дітей працівників магістралі. Причому комфортний, змістовний відпочинок дитини абсолютно необтяжливий для батьківського бюджету (наприклад, торік за вартості путівки у табір «Молода гвардія» Полтавської дирекції 1580 грн. батьківський внесок становив 240 грн., у табір «Зміна» Харківської дирекції — відповідно 1952 грн. і 293 грн.; у «Мрію» — 2160 грн. і 440 грн.).

Кардинально оновлено і дитячу залізницю Мала Південна, де азам залізничних спеціальностей безплатно навчаються більше тисячі дітей. Сьогодні вона оснащена за найостаннішим словом техніки, краще, ніж навіть «великі» залізниці, а її вихованці мають можливість всебічно розвиватися, подорожувати Україною й навіть їздити ділитися досвідом до закордонних одноклітків. Завдяки такій невтомній турботі Південної залізниці наша дитяча магістраль беззмінно, шість разів поспіль ставала переможцем всеукраїнського огляду-конкурсу.

У принципі, про соціальну сферу Південної дороги неможливо сказати двома словами. Тому що нам є чим пишатися — й дорожніми санаторіями, евапорієвським і мікрородським, які останнім часом вийшли в лідери вітчизняної курортології. І проведеною величезною роботою із соціального захисту наших шановних ветеранів. І Палацями культури (вони тепер називаються Будинками науки та техніки), в яких художньою самодіяльністю й прикладною творчістю займаються тисячі «жителів півдня» та їхніх дітей. І спортивним комплексом «Локомотив» імені Героя України Георгія Миколайовича Кірки, в якому проводяться найзначиміші змагання національного та міжнародного рівня, успіхами наших спортсменів, у тому числі волейбольної команди «Локомотив», нині десятикратного чемпіона України...

— Вікторе Миколайовичу, знаєтеся, що я один із давніх і вірних шанувальників харківського «Локомотива». Користуючись нагодою, від усієї душі вітаю Вас із черговою перемогою нашої чудової команди у чемпіонаті країни, а також із виходом до суперліги другої команди. Для всіх харків'ян-любителів волейболу це велика радість!

— Дякую. У свою чергу, запрошуюю Вас, як відданого вболівальника та журналіста, у гості в ДФСК «Локомотив». Там є що подивитися й про що написати. Адже у нас не тільки найсильніші в Україні волейболісти. У нас краща школа синхронного плавання у країні, її вихованки — учасниці Олімпійських ігор у Пекіні, призери європейських і світових турнірів. Та й команда з міні-футболу, в активі якої значних перемог поки що не дуже багато, теж ще себе покаже... Можна подивитися й наш чудовий дитячий оздоровчий центр «Сонячний», що використовуватиметься під час Євро-2012 як тренувальний центр. У рамках підготовки до чемпіонату там з'являться нові об'єкти, у тому числі два басейни. Один із них ми плануємо використовувати потім для тренувань майстрів синхронного плавання і створення «Театру на воді», в якому виступатимуть після того, як підуть з великого спорту, наші чудові дівчата-синхронниці.

— Обов'язково скористаюся Вашим запрошенням... Ви знаєте, під час нашої розмови про підготовку Південної залізниці до Євро-2012, про її виробничу та соціальну діяльність, згадалося визначення принципу золотого перетину — вищого прояву структурної й функціональної досконалості цілого і його частин у мистецтві, науці й техніці. Напевно, це тому, що, як мені здається, саме за цим принципом працює Ваша магістраль.

Успіхів Вам і спасибі за змістовне інтерв'ю.

Микола КОСИЙ.

Фото В'ячеслава ЛИТВИНОВА.

Харків.

Під час обговорення планів на майбутнє. Справа наліво: Віктор Остапчук, Георгій Кірка.

СВІТ БЕЗ КОРДОНІВ

Київ і Москва: низка найважливіших угод

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перед тим як, усього з березня місяця, провести переговори з Віктором Януковичем, глава російської держави зустрівся в Кремлі з трьома українськими тележурналістами.

Зокрема, напередодні візиту російський лідер не без задоволення розповів про дворазове збільшення товарообороту між країнами й про можливі економічні перспективи нинішньої зустрічі.

«Щодо співробітництва в сфері авіації в нас є непоганий заділ, що носить історичний характер. Наші основні компанії — «Антонов» і Об'єднана авіабудівна компанія — перебувають у прямому контакті. Зараз розглядається цілий ряд ідей, зокрема, про продовження співробітництва по окремих моделях, таких, як Ан-140 і Ан-148. По одній з них вирішується питання про те, щоб, можливо, почати її виробництво на потужностях Об'єднаного авіабудівного холдингу», — поділився планами Кремля Дмитро Медведев.

Чимало питань пролунало й з приводу об'єднання «Нафтогазу» і «Газпрому». Хоча ця тема прямо президентами не обговорювалася, Медведев заявив, що подібні альянси не тільки можливі, а часом і необхідні. Не оминув російський президент і питання Чорноморського флоту, що хвилює всіх. За словами Медведєва, харківська домовленість — питання безпеки.

«Збереження присутності нашої військово-морської бази — це, як мінімум, збереження того стану, що

утворився досить давно, і це гарантія від бажання що-небудь переділити в сфері європейської безпеки. У цьому випадку я маю на увазі ефект не тільки для України й РФ, а й для всієї Європи», — відзначив Дмитро Медведев.

Не залишили без уваги візит російського президента й українські опозиціонери. Спочатку планувалися масові мітинги протесту в центрі Києва. Однак Окружний суд української столиці заборонив проводити подібні акції. Тому все обмежилось мітингом і невеликою театральною виставою на Софійській площі, організованими прихильниками партії «Всеукраїнське об'єднання «Свобода».

Близько 80 прихильників партії «Всеукраїнське об'єднання «Свобода» провели мітинг на Софійській площі в Києві проти політики Президента Віктора Януковича. Учасники акції зібралися під прапори із символікою «Свободи», тримаючи в руках плакати з написами: «Москва, покайся!», «Геть політичних папуасів!», «Бандера прийде — порядок наведе!», скандували: «Ганьба! Ганьба!». Мітингувальники також показали сценку. Два актори в паперових масках зобразили зустріч двох президентів, на яку Віктор Янукович прийшов з величезним мішком, з якого діставав подарунки для свого російського колеги у вигляді паперових кораблів, літаків і газової труби...

Втім, Дмитро Медведев ще навіть не приземлився в Києві, коли акція протесту проти його приїзду була перервана заливним дощем. А от більше

трьох тисяч правоохоронців і в таку погоду були змушені залишатися на київських вулицях, чекаючи московського гостя. Центр міста був практично перекритий протягом усього дня...

У міжнародному аеропорту «Бориспіль» російського президента зустрів голова адміністрації президента України, міністр закордонних справ країни й інші офіційні особи. Три дівчини в національних костюмах піднесли Дмитрові Медведєву коровай із сіллю й сердечно привітали на українській

землі. З аеропорту він поїхав до парку Слави, де разом з Віктором Януковичем поклав вінки до Вічного вогню на могилі Невідомого солдата. Потім президенти також ушанували пам'ять жертв Голодомору й попрямували на Банкову. Там відбулась офіційна церемонія зустрічі, на момент якої дощ вже скінчився. Однак доводилося додатково готувати килимові доріжки (на знімку).

Фото Олександр КЛИМЕНКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Інвестиційні «мінуси» обіцяють перетворити на «плюси»

На Тернопільщині промислових гігантів немає, тому в післякризовий період регіон має шанси швидше відновити економіку завдяки розвитку інфраструктури, сфери послуг і туризму. Про це говорили учасники п'ятого Міжнародного інвестиційного форуму, що відбувся в місті.

У його рамках були представлені близько півсотні проектів. Зацікавила учасників і туристична виставка, на якій місцеві туроператори презентували закордонним свої «родзинки».

— Більше половини в структурі нашої економіки займає сервісний сектор, і в цьому західні області України схожі зі Словенією, — вважає Почесний консул Республіки Словенія у Львові Юлія Мізрах.

До речі, незважаючи на кризу, у суцідів ВВП торік зріс на 7,5%. В теорії наші інвестиційні перспективи мають досить привабливий вигляд. Та сама Словенія, наприклад, пропонує широкую програму використання альтернативних видів енергії.

Президент торгово-промислової палати Італії в Україні Мауріціо Карневеле дивується тому, що чимало українських бізнесменів прагнуть придбати престижну нерухомість в Італії. Тим часом, вони повинні були б інвестувати у власну економіку. Україна

має все необхідне для того, щоб успішно розвиватися. Імпортувати доведеться хіба що високі технології. Генеральний консул РФ у Львові Євгеній Гузєєв вважає, що потрібно налагодити тісніші взаємозв'язки між регіонами наших країн, створювати спільні виробництва, а також встановити контакти з керівниками російських підприємств, які є вихідцями з України. Для цього в Тернополі варто відкрити почесні консульства. Про таку перспективу говорив представник МЗС України у Львові В'ячеслав Войнаровський.

Ми звикли чекати інвестицій тільки з-за кордону. Однак успішно можна працювати і на рівні своїх регіонів. Про це говорили глави облдержадміністрацій: Івано-Франківської — Михайло Вишиванюк, Львівської — Василь Горбаль, Волинської — Борис Климчук. Прикарпатці поділилися досвідом: в Івано-Франківську створено департамент, що буде займатися інвесторами. Через місяць після звернення вони одержать всі дозвільні документи для роботи. У такий спосіб знімуть чиновницькі бар'єри, через що найбільше потерпають інвестори.

На думку глави Тернопільської ОДА Ярослава Сухого, інвестиційний потенціал краю — чималий. При політичній стабільності і зрозумілих правилах гри інвестори до нас підуть. А голова облради Олексій Кайда переконаний, що до управління економічними процесами потрібно активніше залучати територіальні громади.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

День Європи на Хрещатику святкували посол Тейшейра, міністр Грищенко та баба Параска

Минулої суботи на головній вулиці столиці відзначали День Європи. На Хрещатику країни-члени ЄС встановили намети, де усім бажаючим роздавали путівники, карти, туристичні брошури. Тому з цього свята кияни та гості міста поверталися з цілими купами довідкової інформації. Крім того, кожна країна намагалася організувати дійство навколо свого намету, яке б відображало особливості її культури. Так, іспанці запросили гітаристів, ірландці — цілий ансамбль, який грав фольклорні мотиви, біля італійського намету продавали морозиво, а у французькому можна було купити круасани та багети.

Офіційну частину свята відкрили міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко та голова Представництва Європейського Союзу в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра. Костянтин Грищенко заявив, що «незмінним пріоритетом внутрішньої та зовнішньої політики України залишається європейська інтеграція». А пан Тейшейра додав, що в Брюсселі сподіваються досягти значного прогресу у відносинах уже через рік. Очевидно, посол мав на

увазі переговори з приводу укладення Угоди про асоціацію. У відеозверненні верховний представник ЄС з питань зовнішньої політики Кетрін Ештон підтвердила, що Брюссель сподівається до кінця року підписати цей документ.

Після офіційної частини, коли посли та дипломати спустилися з трибуни, у натовпі почулося: «Пропустіть героя помаранчевої революції бабу Параску!». За мить сама героїня у цвістастій сукні та хустині з'явилася перед чиновниками. Щоправда, звертатися до представників «не своєї» влади бабуся не наважилася і згодом пішла до намету «За Україну» роздавати жовто-блакитні стрічки. Пересічні ж кияни не дуже дослухалися до новин у відносинах між Києвом та Брюсселем. Їх більше цікавила інформація про країни Європи, яку можна було отримати у наметах.

На знімку: урочиста хода на честь Дня Європи.

Тетяна ПАСОВА.

Фото Арсена РІЗУНА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Не залишили без уваги візит російського президента й українські опозиціонери

Рішенням Рівненської облради заборонено проводити скандальну виставку «Волинська різня: польські і єврейські жертви ОУН–УПА»

Голова Херсонської облдержадміністрації Анатолій Гриценко скасував десять розпоряджень Скадовської РДА із земельних питань: шість із них було ухвалено з порушенням статей Земельного кодексу, а чотири — з перевищенням повноважень районної влади, *інформує наш власкор В'ячеслав Воронков*

У НОМЕР

► *ХЕРСОН*

Піввіку наодинці із зірками

Херсонському планетарію виповнилося 50 років. Ця наукова установа — єдина на півдні України, що проводить роз'яснювальну роботу серед населення про таємниці небесних світил, зоряного неба.

За словами директора планетарію Ольги Храмцової, робота її підлеглих те саме, що музейна справа. Колектив створив і успішно здійснює єдиний в Україні телевізійний проект «Зоряне небо». У планетарії встановлено оптичний прилад «Малий Цейс», що працює в будь-яку погоду й дозволяє спостерігати за небесними світилами й планетами.

Цікаво, що популяризаторам астрономічних знань у день піввікового ювілею Харківський планетарій подарував шматочок справжнього метеорита.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► *ІВАНО-ФРАНКІВСЬК*

Крадуть каналізаційні решітки

Лише протягом тижня з івано-франківських вулиць зникло дев'ять водостічних решіток. Загалом з початку року в місті поцупили близько 50 каналізаційних решіток та люків. Водоекотехпром не встигає їх замінювати. Правоохоронці взяли під контроль усі пункти прийому металобрухту, проте очікуваних результатів це не дало — комунальне майно продовжують викрадати. Хоч на оперативний нараді в міського голови минулого тижня говорили про те, що біля місць, де зникли люки, бачили червоний «Фольксваген» без номерів. Можливо, це наведе правоохоронців на слід.

Дарина НАЗАРЧУК.

► *ЛУТАНСЬКА ОБЛАСТЬ*

Лисичанськ вважає себе гідним звання

Міські депутати розглянули звернення до Верховної Ради у зв'язку зі святкуванням 300-річчя Лисичанська. Вони звертають увагу парламентаріїв, що за цей період місто внесло суттєвий вклад у розвиток Донбасу та України загалом. Тут зародилася вугільна промисловість, яка започаткувала розвиток содового, скляного та металургійного виробництва. Сьогодні місто Лисичанськ має розвитий виробничий та історико-культурний комплекс, вносить значний вклад в економіку Луганської області і всієї України. Щоб увічнити трудові успіхи шахтарів і героїзм захисників і визволителів міста в роки Великої Вітчизняної війни, а також на відзначення 300-річчя Лисичанська депутати міської ради пропонують заснувати звання «Місто трудової й військової слави» і присвоїти його Лисичанську.

Алла АНТИПОВА.

Час розплати за комунальними платежами не чекає

Немає межі подорожчання комунального сервісу! Тарифи на послуги ЖКГ мають стабільну тенденцію до зростання. Питання тільки в часі. До того ж подібна ситуація характерна практично для всіх регіонів України.

Ще у квітні міністр із питань житлово-комунального господарства України Олександр Попов заявив, що цього року не відбудеться «значного підвищення» тарифів. Утім, до цього оптимістичного прогнозу чиновник додав «ложку дьогтю»: мовляв, остаточне рішення щодо можливості зростання комунальних платежів прийматимуть після ухвалення держбюджету.

— Ми знайдемо механізми, за якими забезпечені люди платитимуть більш наближену до реального вартість комунальних послуг, — пообіцяв тоді міністр.

І от бюджет ухвалено. В Києві, наприклад, місцевий кошторис затверджували поспішно. Представники фракції Черновецького заявили, що це робиться для блага людей, щоб соціалка столиці не залишилася без фінансування. При цьому, мабуть, так поспішали, що забули закласти в міськбюджеті гро-

ші на компенсацію різниці собівартості комунальних послуг і тарифів. За традицією за таку

забудькуватість розплачуватися доведеться киянам. Ось тільки коли? Уже ходять

Вода наздоганяє вартість енергоносіїв і розмір мінімальної зарплати

В обласному центрі зростуть тарифи на воду, яку постачає споживачам комунальне підприємство «Кіровоградське водопровідно-каналізаційне господарство». Таке рішення прийнято на засіданні виконавчого комітету міської ради. Заступник директора департаменту економіки та фінансів міськради Олена Осауленко пояснює його подорожчанням води, яку міський водоканал купує у водозону «Дніпро—Кіровоград», а також зростанням вартості електроенергії та підвищенням розміру мінімальної заробітної плати.

Щодо здорожчання води, то, дійсно, у листопаді минулого року обласна рада аж з третьої спроби прийняла рішення про затвердження нового тарифу на послуги водопостачання, що надаються обласним комунальним водопровідним підприємством «Дніпро—Кіровоград» міським водоканалам Світловодська, Олександрії, Знам'янки, Кіровограда та деяким іншим споживачам. Хоча на перших порах адміністрація водоводу передбачала запровадити різнорівневу плату для міст — з огляду на різну відстань транспортування води, але зійшлися на уніфікованому тарифі, який становить 1,69 гривні за кубічний метр. Тепер на його підставі кіровоградська міська влада підняла плату за воду та послуги каналізації для різних видів споживачів. Для насе-

лення та теплопостачальних підприємств тариф (вода плюс каналізація) становитиме 6,47 гривні за кубометр (на даний час — 5,38 грн.), для бюджетних установ — 7,44 гривні, для інших споживачів — 9,71 грн. за кубічний метр води.

Попередній голова облдержадміністрації Володимир Мовчан на початку квітня видав розпорядження про відпрацювання механізму створення на території області акціонерного товариства у складі ОКВП «Дніпро—Кіровоград» та підприємств з водопостачання міст Кіровограда, Знам'янки, Олександрії, Світловодська. Для проведення цієї роботи створили відповідну комісію. Таким чином, на думку ініціаторів об'єднання, можна буде знизити вартість води, яка доставляється до обласного центру з такої далекої відстані.

Однак, як повідомив перший заступник начальника головного управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації Микола Вешев, ця ідея успіху не мала. Принципово «за» лише Кіровоград (із зрозумілих причин). Решта міст або категорично проти, або їм, в принципі, байдуже.

Нові тарифи на воду в обласному центрі почнуть діяти з червня.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Учені вимагають припинити видобуток піску на Донузлаві

Учені Кримської академії наук наполягають на якнайшвидшому припиненні видобутку піску з дна озера Донузлав. Промисловість повинна поступитися місцем рекреації й водноспортивному туризму, йдеться у зверненні вчених до начальника Східно-Чорноморського державного басейнового управління охорони, використання й відтворення водних живих ресурсів і регулювання рибництва.

Учені нагадали, що розпорядженням Ради міністрів АРК в 2005 році була створена комісія з вив-

чення питання збереження лікувальних пляжів саксько-євпаторійського узбережжя. У результаті Єв-

паторійська міськрада дала технічне завдання Кримській академії наук на виконання робіт «Комплексна оцінка впливу видобутку піску в озері Донузлав на оточуюче середовище й прилеглих пляжі Чорноморського узбережжя». Однак фахівці оцінили технології видобутку піску в Донузлаві й дійшли висновку, що ця негативно позначається на при-

леглих прибережних пляжах та на екосистемі озера. На їхню думку, озеро надзвичайно перспективне для промислового культивування риб, моллюсків і водоростей. Також рекомендується рекреаційне використання Донузлавського регіону як нового клімато-оздоровчого курорту.

Георгій ВЕРБЕС.

Вшанували за материнський подвиг

Жінка, виховуючи дітей, може водночас досягати високих успіхів у професійній діяльності, залишаючись чарівною й привабливою. Ця теза стала заключним акордом святкового дійства, приуроченого до Дня матері і Міжнародного дня сім'ї, що відбулося в Ємільчинському районному будинку культури.

На сцену вийшли сучасні ділові жінки цього сільського району зі своїми наймолодшими — старші ж вчаться. А перед цим квіти, подарунки й вітання приймали матері обдарованих дітей: їх сини й доньки досягли високих успіхів на різних конкурсах та олімпіадах, у тому числі й міжнародних. У районі немало тих, хто, крім своїх рідних, узяв на себе відповідальність за виховання прийомних дітей — на їхню честь теж звучали пісні...

Житомирщина серед лідерів в Україні за кількістю багатодітних сімей. Найбільше їх саме в Ємільчинському районі: починаючи з 2004 року звання «Матері-героїня» тут присвоєно 750 жінкам. А поспівідчення за номером один отримала Ганна Примаєк із села Середи, десятеро дітей якої здобули вищу освіту. Саме в цьому селі вже багато років діє музей матері.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На знімку: троє з тих, хто успішно поєднує виконання материнських обов'язків з високими здобутками у професійній сфері.

Фото автора.

Сильні опади призвели до підтоплення

У Закарпатській області внаслідок сильних дощів сформувалися інтенсивні місцеві стоки, а через захарашеність потічків, придорожніх канав та кюветів водою підтоплено 115 дворогосподарств та сільськогосподарські угіддя в Ужгороді, Ужгородському, Перечинському та Іршавському районах. Зокрема, в обласному центрі у воді опинилися дворосподарства та підвальні приміщення багатоповерхівок на вулицях Шкільна, Дунаєвського, Сільва, Мала, Тельмана, Дендеші, Докучаєва, Тімірязєва. На Ужгородщині — 85 дворогосподарств у населених пунктах Руські Комарівці, Холмці, Дубрівка, Малі Селменці тощо. Постраждали від дії води й 6 дворогосподарств у с. Сімерки Перечинського району. В Іршавському районі на річках Боржава та Іршавка вода вийшла на заплави та підтопила сільськогосподарські угіддя. Наслідки підтоплень усувають працівники МНС та комунальники. Ситуація перебуває на контролі ГУ МНС в Закарпатській області. **Про це «Голосу України» повідомили в прес-службі облМНС.**

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Вшанували репресованих

Біля пам'ятного знака поблизу с. Халявин Чернігівського району відбувся мітинг-реквієм пам'яті жертв політичних репресій. У ньому взяли участь представники влади, громадськості, політичних партій. Голова облдержадміністрації Володимир Хоменко повідомив, що тільки за один 1937 рік на Чернігівщині було репресовано понад дев'ять з половиною тисяч чоловік. Тисячі розстріляних людей поховано в лісі під Халявином.

За словами керівника виконавчої влади області, нині в Чернігові готується другий том «Реабілітовані історією», де буде згадано прізвище кожного репресованого. Перед учасниками мітингу-реквієму також виступили голова обласної ради Наталія Романова та професор Вінницького національного медичного університету, син репресованого у 1938 році жителя села Пакуль Олексій Бориско. Заупокійну літню за невинно убієнними відправив отець Федір.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Дівчинку загриз домашній пес

Трагедія сталася в селі Гранітному Тельманівського району на Донеччині. Уранці вітчим однорічної дівчинки зазирнув до дитячої спальні, здивований мовчанням зазвичай жвавої дитини. Ліжко було порожнє, а двері до веранди і на вулицю виявилися чомусь відчиненими. Господар вийшов на подвір'я і побачив жахливу картину: дівчинка, вся у крові, лежала нерухома біля собачої будки. Чоловік викликав «швидку». Медики, які прибули до будинку, констатували смерть маленької. За словами батьків, раніше дитина самостійно вранці на вулицю не виходила.

Як повідомив начальник районного

управління міліції Федір Гріппа, у висновку судово-медичної експертизи зазначені численні скальповані поранення голови, відкритий перелом основи черепа, удари грудної клітини, завдані тупими загостреними предметами — ними могли бути зуби і лапи собаки. За фактом смерті дитини проводиться дослідча перевірка. Потерпілу родину односельці називають благополучною, батьки постійно піклувалися про дівчинку. До будинку переїхали в березні цього року після смерті батька глави сім'ї. Німецьку вівчарку, яка охороняла обійстя, успадкували також від попереднього господаря.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Ветеран праці Варвара Зінченко (ліворуч), що мешкає у віддаленому кутку села Мельники в Чигиринському районі, радо зустрічає свою «моторизовану» листоношу Людмилу Спасибіну.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

Двомісячний малюк помер не від неякісного дитячого харчування

Причиною смерті двохмісячного малюка із села Олександрівка на Вінниччині молоді батьки вважають отруєння неякісним дитячим харчуванням. Медики ж стверджують: немовля занедужало через неякісну криничну воду, що й призвело до фатального наслідку.

За інформацією Державної санітарно-епідеміологічної служби України, суміш для дитячого харчування відповідає встановленим нормам за показниками безпеки. До такого висновку фахівці дійшли після лабораторних досліджень. Тим часом вода з криниці біля будинку, де проживає сім'я померлої дитини, удвічі перевищує нормативи гранично допустимої концентрації нітратів та утричі — за мікробіологічними показниками. Медики заборонили користуватися криницею до повного очищення води і проведення дезінфекційних робіт. Фахівці Державної саніпідемслужби закликають батьків малих дітей готувати їжу, використовуючи воду з перевірених джерел водопостачання, йдеться у повідомленні прес-служби.

Нагадаємо, один з двох хлопчиків-близнюків помер після того, як мати увечері годувала дітей сумішшю дитячого харчування одного з вітчизняних виробників. За словами матері, дитина «згоріла» за лічені години від кисневого голодування. Його спричинило отруєння токсичною речовиною. Екстрені заходи медиків Томашпільської райлікарні, куди доставили потерпілого, не дали результатів. Інше маля врятували. Батьки померлої дитини готують позов до суду на виробника дитячого харчування.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Щоб покласти діда в лікарню, онук заплатив три тисячі

Стільки зажадала за госпіталізацію престарілого виконавця обов'язків старшої медсестри однієї з лікарень Дніпродзержинська. Отримавши гроші, хабарниця тисячу гривень віддала головному лікареві, без якого це питання неможливо було вирішити. Того ж дня підозрюваних затримали «на гарячому», гроші — усі три тисячі гривень — знайшли у їхніх робочих кабінетах. Як повідомили в прокуратурі Баглійського району Дніпродзержинська, яка порушила кримінальну справу, хабарникам, згідно з ч. 2 ст. 368 КК України, загрожує позбавлення волі на термін від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

ФОТОФАКТ

Син загиблого політв'язня Олександр Котко взяв участь у вшануванні пам'яті жертв комуністичних репресій на території Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Перед початком курортного сезону пройде операція «Берег»

З 20 по 29 травня співробітники ДАІ в Миколаївській області братимуть участь у проведенні загальнодержавної цільової оперативно-профілактичної операції «Берег». Її мета — забезпечення охорони громадського порядку й безпеки громадян у місцях масового відпочинку під час курортно-туристичного сезону на території області, зокрема на Чорноморському узбережжі. Правоохоронці, крім забезпечення порядку дорожнього руху, ретельно перевірять бази відпочинку, кемпінги, санаторії, профілакторії, готелі, гуртожитки на предмет виявлення й усунення звітні осіб, схильних до вчинення злочинів.

Вл. інф.

Без газу залишилося більш як 60 приватних будинків

На Луганщині 62 приватні житлові будинки залишилися без блакитного палива. Річ у тім, що за результатами обстежень підземних газопроводів припинено експлуатацію двох газопроводів середнього тиску в Луганську, така кількість газопроводів низького тиску в Луганську й Антрациті й один — у Свердловську.

За два тижні фахівці територіального управління Держгірпромнагляду в Луганській області перевірили більш як 50 підприємств, більше 700 об'єктів, що газифікують, і виявили масу порушень нормативних актів з промислової безпеки. У підсумку заборонено експлуатацію майже 200 об'єктів, а до адміністративної відповідальності притягнуто 84 посадові особи, п'ять із яких — перші керівники. За словами начальника Луганської державної інспекції промислової безпеки й охорони праці в газовому комплексі Володимира Шумейка, негайної заміни вимагають 400 метрів непридатних газопроводів, реконструкції — 13167 кілометрів.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

У Донецьку близько 300 любителів спорту взяли участь у легкоатлетичному забігу, присвяченому 65-й річниці перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Фото Ліни КУЩ.

Амбіційність — риса професіонала

Завтра парламентська газета проводить у Білоцерківському районі Київщини День «Голосу України»

Білоцерківський національний агроуніверситет.

Лабораторія аналізу якості кормів та продукції тваринництва.

ОСВІТА: ДОСВІД

Як сказав би одесит: таки є у нас університети, які по праву здобули статус національного. Серед них, безумовно — Білоцерківський аграрний.

Утім, високий імідж вузу може приховуватися й у понятті «класичний». Університет у Білій Церкві такий не лише за кількістю вчених мужів (14 академіків, 56 докторів і 228 кандидатів наук); за обсягом наукових досліджень; кількістю наукових шкіл (три з десяти — всесвітньо відомих).

Уже зайшовши в головний корпус (на знімку), відчуваєш, що з цього храму не вивірюється дух освіти й вченості століттями.

Перша гілка родового дерева БНАУ — Вінницький колегіум (1630), згодом гімназія, яка 1843 року за велінням графа Браницького переведена в Білу Церкву, де панував відомий меценат.

Навчальний заклад після 1917-го часто змінював назву, до нього постійно вливалися інші, після чого (1931) був заснований зооветеринарний інститут, у який через три роки ввійшов Київський агроінженерний інститут цукрової промисловості.

До слова, укрупнення вузів — не найгірше рішення тодішньої влади. Сьогодні вона не указ ректорам, але вони самі змушені шукати шляхи виживання.

Об'єднання з університетами, які міцно стоять на ногах, передусім класичними, вважаю, неминуче. Через рік-другий вузи, що орендують приміщення й професорів, абітурієнти обходитимуть десятою дорогою.

Білоцерківський аграрний, до речі, має солідний корпоративний досвід роботи.

Що ще треба, аби упевнено триматися на плаву, а, найголовніше, рухатися вперед?

НАША ДОВІДКА

В 1970 році відкрився університетський музей. Один з його розділів присвячено Великій Вітчизняній війні. У ній брали участь 1200 викладачів, співробітників і студентів. Чотирьом з них присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

В їдальні університету.

Іноді змінити традиції й відкрити спеціальності, на перший погляд, невластиві вузу аграрного профілю. Скажімо, яка роль лінгвістів, юристів, екологів у вирощуванні рогів і копит, пшениці, свинини й буряку? Почасті найбезпосередніша: у нас бракує справжніх знавців земельного права, мало професійних захисників флори й фауни. Особливо в сільській глибинці. Чи піде випускник БНАУ туди — так питання не стоїть. Проблема в іншому: якщо його приймуть, як у селі Карапиші (робота за спеціальністю, гідна зарплата, житло) — піде, не роздумуючи. А поліглоти, котрі знають дві й більше іноземних —

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Анатолій ДАНИЛЕНКО закінчив ветеринарний факультет Білоцерківського сільськогосподарського інституту, Уманський педінститут імені П. Тичини й Рівненський державний техуніверситет. Доктор економічних наук, професор.

Починав трудову діяльність на малій батьківщині — у селі Карапиші (Миронівський район) головним фахівцем. Потім очолював господарство в с. Яхни, колгоспи імені Бузицького й у рідних Карапишах. Обирався депутатом Верховної Ради СРСР, народним депутатом України.

Працював головою Черкаської облдержадміністрації, керував Держкомземом України.

В університет ректором прийшов у вересні 2008-го. Нагороджений срібними (1986, 1988) і золотою медаллю ВДНГ СРСР, орденом «За заслуги» III ступеня. Заслужений працівник сільського господарства. Автор понад 80 наукових праць.

бажані де завгодно. У тім числі в країнах, в яких білоцерківчани мають ділових партнерів (Польща, Німеччина, Бразилія).

Усім, зрозуміло, працевлаштуватися не вдається. Але диплом університету цінується високо, а фахівці затребувані не менше, ніж столиці.

Секрет успішності — в якості знань, які дають у БНАУ. Низькою вона не може бути.

Гадаєте, навіщо вуз взяв під своє крило периферійні технікуми? Щоб вибрати кращих випускників. Оразу на третій курс, без іспитів. Для сільських підлітків — це межа мрій. Не їхати ж їм до столиці, де вартість життя в кілька разів вища. А в університеті, приміром, можна смачно й ситно пообідати за

й у багатій науковій бібліотеці, інформаційних, експериментально-клінічному блоці.

У гуртожитках тепло, зі стелі не капає, оздоровитися запрошує свій санаторій-профілакторій.

Закріпити теорію можна в університетських лабораторіях, у Карапишах, господарство яких стало однієї із практичних баз БНАУ.

До слова, ТОВ тут декілька років очолює Валентина Даниленко, кандидат наук.

Анатолій Даниленко вважає, що в країні можна робити біопаливо в достатній кількості, засіваючи рапсом 4—5 мільйонів гектарів щорічно. А використовуючи з розумом усе, що, як то кажуть, під ногами гниє — можна розв'я-

НАША ДОВІДКА

До науково-освітнього центру БНАУ входять коледж і сім технікумів, п'ять науково-дослідних інститутів, тринадцять лабораторій, інститут післядипломного навчання керівників і фахівців ветеринарної медицини, європейської інтеграції, економіки і бізнесу, а також навчально-науково-дослідницький центр і виробничі сільськогосподарські підприємства.

зати проблему газопостачання. У Карапишах, скажімо, уже не за горами будівництво заводу, який гній, відходи перетворюватиме на газ. У Карапишах працюють лише за передовими технологіями, на базі його господарства захистила дисертацію не тільки Валентина Петрівна, фанат своєї справи.

...В університеті навчають мислити масштабно, жити державними, а не хуторянськими інтересами.

— Ми маємо випускати амбіційних фахівців, здатних ставити більші цілі й досягати їх, — каже Анатолій Степанович.

Для студентів і викладачів прикладом того, як домагатися наміченого, є сам Даниленко. Він не вміє й не бажає жити, як казковий дід біля моря, котрий чекає на золоту рибку.

На активні дії ректор орієнтує й студентів. Щоб кожний вийшов зі стін альма-матер не лише ветеринаром, агрономом, а й менеджером.

Гарною школою для майбутніх організаторів сільгоспвиробництва є студентський ректорат. Перелік добрих починань цього органу самоврядування займе не один аркуш. Назву один захід — чемпіонат з інтелектуальної гри «Брейн-ринг». Найраційний студент університету торік став найкращим серед студентів вузів Мінагрополітики...

А ще в національному неформально проходить змагання між групами, переможців яких відпочиває за рахунок вузу на курорті. А ще в університеті популярні творчі конкурси, літературні посиденьки, спорт, волонтерські акції.

Воістину: у людині все має бути прекрасне...

Вл. інф.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Лабораторія клінічної біохімії тварин ветеринарно-медичного факультету.

Відповіді знайшов у школі

Села Фурси, Трушки і Матюші різні за чисельністю населення, територією, рівнем добробуту. У кожному з них є школи. Давно переконався: хочеш знати, як виживає село, — завітай до освіти, зазирни в класи, попроси меню в їдальні, оціни поведінку і вбрання учнів.
Мені випало побувати в селах, що сусідять. Що в них унікального, якими проблемами живуть, які перспективи бачать? По відповіді попрямував до... шкіл.

Трушківська дванадцятирічка

У ній навчаються 225 учнів, колись було 500. Упорядковані подвір'я і приміщення, стени з портретами педагогів різних поколінь у коридорі, мелодії

Трушківський юний музикант.

шкільного духового оркестру налаштовують на доброзичливий діалог з учителями. Говоримо, зокрема, про традиції. Вони у Трушківській ЗОШ давні — кілька місяців тому загальноосвітня відзначила 100-річний ювілей. Вочевидь, з дня заснування закладу школярів залучають до краси. Вишиті дівчатками за старовинною технікою рушники тощо, зроблені хлопцями стільці з відходів місцевого меблевого цеху — свідчення цього.

Після уроків дітлахи займаються спортом, танцями, грають на музичних інструментах, співають, шиють і вишивають.

Одне слово, діти змалку трудяться, і профільність, яку їм нав'язують з Києва, абсолютно недоречна. Бо немає в сільській школі бази для організації профільного навчання. Немає потрібної наповненості класів.

У 2004-2005 навчальному році колектив дванадцятирічки перший у районі створив профільні класи. Була програма для них, але навчали на пальцях, бо не забезпечили підручниками. Кілька років «профіль» жив завдяки кількості учнів — у класах було по 45 школярів. А нині...

Що вразило? Першого вересня ЗОШ, як у старі добрі часи, матиме аж два перші класи.

Фурсівська ЗОШ

Колись тут навчалися 700, нині — 216 хлопців і дівчат. Школа добротна, територія знає господаря. У класах, точніше, у класах-кабінетах, відчуваються свої хазяї. Зізнаюся, не у всіх столичних навчальних закладах (голі

стіни, сірість) з такою любов'ю оформляють кабінети. Квіти, штори на вікнах, шафи з наочним приладдям, обладнання.

Приємно здивувала їдальня — простора, світла. Ще більше — меню. Пригадую «буфет» свого дитинства: яблуко з директорового саду або склянка гарячого солодкого чаю. У фурсівських дітей є шанс вийти з їдальні ситими. Або напівситими (залежно від домашнього харчування та ваги тіла), що корисніше для розумової чи фізичної праці.

Останньою можна зайнятися або на подвір'ї, допомагаючи дорослим, або на уроці праці (на знімку). Тут хлопців навчають чоловічої справи, яка стане у пригоді як шоферу, так і академіку.

Що вразило? Скрипка на уроці музики (на знімку). Скрипка, піаніно і ставлення учнів до творчості.

Що турбує дітей, батьків, учителів? Утім, проблеми у всіх школах схожі, тому про них нижче.

Матюшівська дев'ятирічка

Нинішні випускники, а їх 18, перед вибором: іти в 10-й і закінчувати 12-річну школу чи...

Десятеро вже визначилися — ідуть в сусідні Трушки в загальноосвітню. Восьмеро вирішили вступати до коледжів, училищ. Це ті, кого батьки тримати на ший ще три роки навчання в школі не в змозі. Рішення нелегке, але прагматичне: син (донька) після технікуму матиме середню освіту і спеціальність.

Так було до 1991-го. Це після здобуття незалежності Україною вища освіта якось поступово і категорично стала обов'язковою. Тепер гостро бракує спеціалістів середньої ланки, зате перебір магістрів, чії дипломи чекають на кращі часи в шухлядах.

Матюшівцям пощастило: школа здавна — як підрозділ місцевого колгоспу. Усе — будівля, харчування, ремонт, транспорт, прилади і обладнання, а віднедавна чудова їдальня — робилося і робиться за кошти господарства. Бо його керівники знають: випус-

кник школи з часом повернеться в село фахівцем. І закріпиться у ньому. То як не дбати про кузню потенційних кадрів.

Дбають і нині, бо ТОВ «Агрофірма «Матюші» міцно стоїть на ногах, зберігши і значно примноживши матеріально-технічну базу колишнього колгоспу. І на якого варяга чекати, якщо діти своїх трударів покинуть рідну землю? Ось чому ланцюжок дитсадок—школа—ВНЗ—агрофірма дедалі зміцнюється. І дівчора, батьки, вчителі вдячні колективу агрофірми, її керівникам Анатолію Федорченку і Борису Чупирі.

До уваги депутатів

Висновок напрошується не на користь держави: школи давно закрилися б, якби їх не підтримували матеріально сільські громади, окремі батьки, господарства. Бо платиться педагогам лише

Якої думки педагоги про реформи в галузі?

Зінаїда ПЕХ, заступник директора Фурсівської ЗОШ:

— До 12-річки мої колеги, учні та батьки ставляться негативно. До десятирічки, між іншим, — теж. Оптимальний варіант — 11-річна школа. До неї звикли, є програма і підручники.

Ми вітаємо рішення про врахування середнього бала атестату, бо було боляче дивитися, як принижено почувалися колеги, предмети яких не входять до тестових.

Віра САЄНКО, директор Трушківської середньої загальноосвітньої школи:

— Ми за універсальну школу. Експеримент із профільного навчання, що проходив у нашій ЗОШ, підтвердив: профільні класи можливі, коли є паралельні, тобто достатньо учнів. Батьки одногослоно за класичне навчання. Кажуть, дайте спокій школі, яка останніми роками стала плацдармом для експериментів тих, хто пише дисертації.

Ми за 11-річку і проти, до речі, встановлення статусу держслужбовця вчителів.

Ольга ВІЩЕНКО, заступник директора Матюшівської дев'ятирічки:

— Мої колеги теж проти статусу держслужбовця. Одна з них навела дуже переконливий приклад.

Її донька працює в держустанові. Якось зранку начальницю привітали з 55-річчям. А через кілька хвилин дізналися: від вищого керівництва надійшов факс про те, що із завтрашнього дня іменинниця звільнена. Такої долі вчитель не заслужила.

Щодо профільності скажу: хай будуть опорні школи, хай будуть автобуси, щоб підвозити дітей. Інакше ідея не реалізується. Принаймні в селах. Як, вочевидь, вельми сумнівний 12-річний термін навчання. Діти, вважаю, йтимуть із дев'ятирічки на вулицю або, в кращому разі, до коледжів. То навіщо город городити?

У комп'ютерному класі школи села Трушки.

У спортивному залі Фурсівської ЗОШ.

Дослідження FAO показали, що криза послабила сільське господарство, особливо в країнах Центральної й Східної Європи. Разом з тим, вважає генеральний директор цієї міжнародної організації Жак Діуф, за достатніх інвестицій близько 10 млн. га орних земель можна відновити для вирощування зерна й олійних культур у Казахстані, Росії й Україні, що дозволить вирішити проблему голоду в інших регіонах світу.

Завтра у Києві розпочинає роботу Сьома міжнародна конференція «Зерно Причорномор'я–2010», організована аналітичним центром «УкрАгроКонсалт».

ПІДСУМКИ

Посівна на фінішній прямій

Станом на 14 травня, за оперативними даними, в Україні яровими зерновими і зернобобовими культурами засіяно близько 7 мільйонів гектарів. Це майже 92 відсотки від запланованого. З них, зокрема, кукурудзою засіяно майже 2,5 мільйона га, або 92 % від плану, просом — 52,3 (41%), гречкою — 114,5 тис. га (46%).

Крім того, цукровим буряком аграрії засіяли майже 482 тис. га (111% від плану), соняшником — більш як 3,5 млн. га (95%). Соєю засіяно майже 755 тис. га (87% від плану).

В ЄС підраховують втрати

Згідно з даними звіту французького аналітичного агентства Strategie Grains, через сучасну зиму врожай пшениці м'яких сортів у нинішньому сезоні становитиме 133 мільйони тонн. Це на 1,2 млн. нижче від прогнозів, оприлюднених раніше. Найбільші втрати озимої пшениці були зафіксовані в Польщі, країнах Скандинавії і Балтики.

Одні вирощують, інші продають

Експорт зерна з України нинішнього маркетингового року (липень 2009 р. — червень 2010 р.) становитиме 20,2—20,7 мільйона тонн, прогнозують в Українській аграрній конфедерації. Так, з початку поточного МР за межі нашої країни було вивезено 19,7 млн. тонн зерна, у тому числі 8,7 млн. тонн пшениці, 5,7 млн. тонн ячменя, 4,9 млн. тонн кукурудзи.

Світлана МАКОВСЬКА.

Зерно залишається основною валютою

Господарствам важливо знати, яким буде її «курс» найближчим часом

ВРОЖАЙ-2010

Хоча з окремих полів ще не встигла піти посівна техніка, а в області вже почали думати над тим, як провести жнива, і де зберігати майбутнє збіжжя. Попри всі проблеми, пов'язані насамперед з поганим фінансуванням, господарства відсіялись і мають добрі прогнози на врожай. Зате надії на фінансовий успіх не такі оптимістичні.

На пшеницю — найбільша надія

Якби не минулорічні врожаї, хто знає, яка б ситуація нині склалась на полях. Без власних грошей і майже повною відсутністю банківських кредитів навряд чи кому вдалось посіяти і десяту частину того, що є, коли б не зернові запаси. З огляду на те, що хліб був і залишається одним із основних джерел прибутку для господарств, на нього знову зробили основну ставку.

Майже 240 тисяч гектарів пшениці піднімається на полях. Після складної зими посіви все-таки порадували агрономів. Хоча на окремих ділянках вони й зріджені, проте загальна картина доволі оптимістична. Допомогла цьому не так природа, як старання господарників. Адже план підживлення було виконано на 130 відсотків. Та й кількість площ, на яких внесли фунгіциди та гербіциди, зросла більш як на п'ятдесят тисяч гектарів порівняно з минулорічними. Така активна робота не минула марно: поки що за доволі обережними прогнозами, бо хто знає, які сюрпризи може принести погода, в області очікують на мільйон тонн хліба.

Практично завершена і сімба кукурудзи, для якої нинішньої весни відвели близько ста тисяч гектарів. В окремих районах до цієї культури поставились з особливою увагою. Так, в Городецькому попередньо заплановані показники перевиконали ледь не вдвічі. Збільшувати площі взялись переважно ті, хто наперед знає, як розпорядиться врожаєм. А його сподіваються зібрати близько шестисот тисяч тонн. До загального балансу вже включено і 130 тисяч гектарів посіяного ячменю. З цих площ теж сподіваються зібрати не менш як 430 тисяч тонн зерна.

У цьогорічній посівній структурі помітно збільшилась частка сої, яка вже зростає на шістдесяті тисячах гектарів. Починає освоювати подільські поля і соняшник, котрий раніше зустрічався переважно в південних районах.

Єдиною проблемною культурою виявився ріпак. Із майже ста тисяч гектарів

осіннього посіву до весни залишилось менше половини. Тож майже дванадцять тисяч гектарів замінили ярим. Але до торішньої позначки у 230 тисяч тонн зібраного ріпаку все одно не вдасться дотягнутись. У господарствах будуть раді й половині цієї кількості.

Взагалі аграрії рахують обережно, знаючи, що якраз на жнивну пору синоптики прогнозують сезон дощів. Тому і середню врожайність закладають дещо нижчу. Та навіть при цьому очікують, що загальний вал зерна має бути не меншим від торішнього і становити близько 2,3 мільйона тонн. А коли так, то вже тепер треба подбати про те, як його збирати. І найголовніше — де зберігати.

Вал зростає, а техніки — дедалі менше

Проблеми із зернозбиральною технікою відчують насамперед невеликі господарства, чий технічний парк уже не справляється із теперішнім валом. Адже старенькі «Дони» та «Єнісеї» давно не можуть конкурувати з сучасними комбайнами. Дедалі частіше їх доводиться списувати. Тож вже тепер відомо, що порівняно з минулим роком на жнива вийде на три сотні комбайнів менше.

А от замінити їх на нові буде проблематично. Вже торік темпи закупівлі нової техніки різко впали. Якщо ще два роки тому в агроформуваннях поповнили свій парк майже на півтори сотні комбайнів, то минулоріч змогли купити лише трохи більше сорока. А нині про такі придбання взагалі намагаються не згадувати, адже всі власні фінансові та матеріальні ресурси сільгосппідприємствам доводиться направляти передусім на виконання польових робіт, а не на оновлення технічної бази.

Щоб зібрати минулий урожай, господарствам краю довелося позичати у сусідів понад триста комбайнів. З врахуванням технічних втрат тепер цифра ця буде ще більшою. Тож уже нині варто до-

мовлятись із тими, хто готовий буде надати допомогу в гарячу жнивну пору.

Так само, як і з тими, хто візьметься зберігати зібране. Наразі в області діє близько трьох десятків зернозаготівельних підприємств, серед яких і кілька сучасних елеваторів, збудованих найбільшими аграрними інвесторами. Але всі разом вони зможуть розмістити трохи більше мільйона тонн збіжжя. А оскільки врожай очікується вдвічі більший, то проблема його зберігання стає очевидною.

Запаси багаторічної давності

Вони стали серйозною проблемою для деяких зерносховищ. Залишки на хлібоприймальних підприємствах нині становлять 340 тисяч тонн зерна. Причому на деяких досі зберігається збіжжя ще тричотирирічної давності й становить воно майже третину всіх залишків. Так, ємності «Хмельницькхлібопродукту» ще й досі практично стовідсотково завантажені. І хоча підприємство має нові потужності, розраховані на 80 тисяч тонн зерна, проте дотепер ці сховища не сертифіковані відповідним чином.

На найбільших комбінатах хлібопродуктів у Дунаївцях та Богданівцях від 20 до 60 площ так само завантажені старим зерном. Переважно це запаси Аграрного фонду, викупити які вже котрий рік не вдається через відсутність фінансування. Уряд знову пообіцяв, що проблему буде розв'язано, але чи справді так станеться, покаже час.

У період посівної більшості господарств довелося використати практично всі свої хлібні запаси. Не було б їх — ні про які добрі надії нині й мови не можна було б вести. Однак складається враження, що сільгосппідприємствам доводиться ходити по одному й тому ж зачарованому колу: вирощене важкою працею йде на те, щоб знову виростити новий врожай. А вкладений у зерносховища «хлібний депозит» не приносить жодних прибуткових відсотків.

За таких умов фінансові установи просто банкрутують. Та виявляється, селянська «валюта» має більший потенціал. Бо всі кризові явища разом і труднощі кожного господарства зокрема так і не змогли зупинити процес. Основи нового врожаю закладені добрі. Тож залишається дочекатися жнив.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Два світові винаходи у бджолярстві

ДОСВІД

Про них вони повідомили на «бджолярському крузі» у селі Коханівка на Вінниччині. Почесний пасічник України Василь Соломка з Києва запропонував новий вид рамки для вуликів, а Юрій Гуслій з Черкащини — незвичний, але дуже простий метод сушіння бджолиного пилку за допомогою... меду.

Приймав учасників «бджолярського кола» — так пасічники називають свої щорічні зібрання — місцевий пасічник Валерій Лохов. Зробити це було непросто — більш як триста бджолярів з більшості регіонів держави з'їхалися до нього. На подвір'ї, поруч з пасікою, господар встановив великий намет, лави для сидіння, підключив мікрофон, почевив екран для відеозображення. Бджолярі взяли участь у майстер-класі з апробації нових пилкоуловлювачів. Демонстрували нові досягнення у вдосконаленні бджолярської справи. Деякі з них не мають аналогів у світі. Принаймні так стверджує керівник зібрання, Почесний пасічник України, провідний експерт Мінохорони здоров'я, кандидат технічних наук, головний редактор журналу «Бджолярський круг» Василь Соломка. У 90 відсотків пасічників «з'їзвані» спини.

Від «медовухи» не болить голова

Уже два перевидання витримала книжка Миколи Горніча «Медові вина України». Щоразу її перевидавали з більшим накладом. За словами автора, відродження виробництва медових вин у нас почалося з 2000 року. Відтоді не зафіксовано жодного випадку отруєння, як це часто буває після вживання міцних алкогольних напоїв. Навіть голова не болить від медового вина. На цьому особливо наголошує співрозмовник. У

радянські часи «медовух» не виготовляли. Пан Микола каже, що мед тоді був дефіцитним продуктом. Тільки наприкінці 90-х зафіксували його перевиробництво. Це й наштотувало пасічників на думку відродити медові напої. Їх ще за часів Київської Русі вихваляли і в нас, і за кордоном. Наші «медовухи» славилися тому, що маємо мед кращий, ніж в багатьох інших країнах. Якість меду залежить від ґрунтів і рослин,

на яких вони ростуть. Саме ці компоненти роблять наш мед багатшим на мікроелементи порівняно з таким само продуктом в інших країнах.

Незважаючи на те, що жоден з пасічників не має ліцензії на виробництво слабоалкогольних медових напоїв, Василю Соломці так вдалося організувати першу виставку-конкурс «медовух». Її провели у 2004 році в Києві. Попит на них перевершив сподівання. — Навіть дехто з народних депутатів купував тоді медові вина, — каже Микола Горніч. — Після того я особисто бачив тих самих депутатів на багатьох інших сільськогосподарських виставках. Їм до смаку наші напої. Можливо, саме вони стануть ініціаторами змін до закону. Немає у пасічників таких грошей на ліцензію. Треба здешевити її для пасічників.

Інформація до роздумів

Придбати медові вина можна тільки на великих сільськогосподарських виставках. Їх організатори надають пасіч-

кам дозвіл торгувати такими напоями. Отримати ліцензію на їх виготовлення бджолярі не мають можливості — за документ треба заплатити державі 500 тисяч гривень.

Медові вина можуть містити 12 інгредієнтів

Такі вина виготовляють приблизно за такою самою технологією, як і виноградні. Відмінність хіба що в тому, що основою є натуральний продукт — мед. При виробництві виноградних вин, як відомо, здебільшого використовують порошок.

— Мед у чистому вигляді не бродитиме, — каже автор книжки «Медові вина України», — тому його змішують з водою і варять. Такі вина називають варені. За іншою технологією виготовляють без варіння. Тоді вино має назву ставлене. Далі пасічники використовують класичну технологію з процесом бродіння. Соки додають на власний розсуд — хто яблучні, хто виноградні. Від того залежить не лише смак, а й колір напою.

Загалом до медових вин може входити 12 інгредієнтів. Такі вина належать до слабоалкогольних напоїв. Вони ма-

Приїхали — зібрали збіжжя і вивезли, або Чому селяни не люблять так званих «інвесторів»

СИТУАЦІЯ

До річі

Голова обласної профспілкової організації працівників АПК Ніна Добринська: — *За п'ять років середньооблікова кількість штатних працівників у сільськогосподарському виробництві Житомирщини зменшилася майже удвічі: якщо на початок 2005 року було зайнято 35 115 осіб, то на початок нинішнього — 18 тисяч 366 осіб. Одна з причин — прихід в область ім-земельні паї, проте на роботу їх часто не беруть, мотивуючи тим, що мають достатньо власної робочої сили — привозять своїх механізаторів, які працюють вахтовим методом. Через прихід інвесторів було припинено діяльність більш як 60 перших профспілкових організацій.*

Торік Житомирщина вдруге поспіль зібрала понад мільйон тонн зерна. Про такі врожаї мріяли кілька років, вели мову на різних аграрних нарадах як про одну з головних цілей. Та от раптом тональність оцінок того мільйона різко змінилася. Коротко нинішні настрої можна передати так: а що від того людям? На означення тих, хто, власне, й забезпечив такі валові збори, на недавній конференції обласної профспілкової організації працівників АПК часто використовувалося стале словосполучення «так звані зовнішні інвестори».

Здобутки, про які мріють...

Ситуація нині така: близько половини ріллі в області орендують структури, головні офіси яких далеко за межами Житомирщини. Зрозуміло, що вони взялися обробляти найбільш родючі землі, адже піски глибокого Полісся, де скільки не вкладай, особливих здобутків від зернових не матимеш, на ентузіазм не надихають.

На базі одного з таких формувань торік за участю Міністерства агрополітики проводився міжобласний семінар аграріїв. Їм показували, як треба господарювати. Наводили цифри, які справді вражають: врожайність озимої пшениці — 83 центнери з гектара, кукурудзи — 86, сої — 31, ріпаку — 45, ярої пшениці — 51, ярого ячменю — 57 центнерів. Лише одна ця аграрна структура виростила мало не п'яту частину всього валового збору зернових в області. Представник фірми хвалився:

— За останні роки ми не отримали жодної тонни фуражного зерна. Для Житомирщини завжди було незвичним, що тут можна вирощувати пшеницю другого класу. Ми це робимо.

Господарі запевнили, що сільське господарство — це гарний бізнес, воно не впаде під час кризи, бо це експортно орієнтована галузь, яка дає валюту. Про тва-

ринництво, до річі, не було сказано й слова.

Якраз на експортну орієнтованість і нехтування тваринництвом і звертають увагу ті, хто сьогодні піддає критиці ці вертикально інтегровані структури, що стали сьогодні справжніми господарями на полях Житомирщини.

...але яким не всі радіють

Порушив цю тему й Сергій Рижук, щойно після п'ятирічної перерви знову повернувся на посаду голови облдержадміністрації. Свою позицію він висловив так:

— Ми обов'язково поставимо в рамки закону латифундистів, які понабирали в південній частині області землі по саме нікуди. Хтось не може вже проковтнути: «Чия земля?» — «Калитчина!» Сіють зерно по зерну, ріпак по ріпаку, навіть соняшник по соняшнику. Виснажують ґрунти. Люди тільки й дивляться, як двадцятитонними машинами вивозиться урожай за межі області. То що нам дадуть навіть півтора мільйона тонн зерна в районні чи сільські бюджети? Ми проаналізуємо ефективність використання кожного клептика землі. Нам не потрібні такі господарі, які є в Попільнянському районі: ні копійки не платять, та ще й претензії висувують і бідкаються: мовляв, я такий бідний.

Ми зобов'язані думати не тільки про низьку собівартість продукції, а й про зайнятість людей — це основа основ розвитку і добробуту села, — наголошує Сергій Рижук. — А зернотрейдери беруть дешеві кредити за кордоном, дають гроші виконавчим директорам, які сіють зерно по зерну. То чи варто Україні хвалитися 50 мільйонами тонн зерна? 25 мільйонів з них вивезли. Якщо світ виробляє мільярд 800 мільйонів тонн збіжжя, то на ринок викидає всього 225 мільйонів тонн. Україна вивозить половину. Натомість нам завезли 47 тисяч тонн сала. А це мільйон голів свиней. Що таке 500 тисяч тонн яловичини, ім-

порттованих в Україну? Це 5 мільйонів тонн зерна. Те, що виростило на наших полях, вивезли в країни Європи, і навіть за океан. Зерно переробили на комбікормових заводах, воно надійшло на свинокомплекс і комплекси з вирощування яловичини. Ми дали населенню цих країн роботу, зарплату. А м'ясо купуємо в них.

Сергій Рижук звернув увагу на те, що бізнесові структури просто працювали в умовах, які створила держава. Іншими словами, заробляли гроші так, як найвигідніше.

Начальник головного управління агропромислового розвитку ОДА Микола Дідківський навів таку цифру: в області працює більш як 120 потужних інвесторів, які орендують до половини ріллі. Ведуть вони себе по-різному. Є й такі, діяльність яких люди задоволені. Але підходи багатьох з них до Житомирщини і Житомирщини до них треба міняти.

Микола Дідківський переконаний:

— Минув уже той період, коли було бажання обробити ту землю, яка роками заростала бур'янами, не особливо переймаючись тим, що від цього матиме селянин і громада, на території якої працює інвестор. Не варто ображати інвесторів — вони відіграли свою важливу роль: тепер земля обробляється. Але копіею глибоше. Що від цього має громада, коли інвестор працює в Ружинському районі, а зареєстрований у Київській чи іншій області? Що від того, що виробив 80 відсотків зерна в районі, загнав техніку, зібрав його і великовантажними автомашинами вивіз за межі області? Та ще й нерідко порушив структуру сівозмін. А людям — нічого, крім орендної плати, причому подекуди й не грошима, а тим же зерном, та ще й за ціною, вищою за ринкову. Має бути прив'язка до громади, до соціальної сфери. Інвестори повинні створювати робочі місця, а не везти механізаторів з іншої області, коли місцеве населення не може знайти роботи. І питання з питань — тваринництво. Не варто особливо радіти, що минулого року вдруге поспіль зібрано понад 1 мільйон 237 тисяч тонн зерна. Постає питання: а скільки цього зерна трансформувалося на теренах Житомирщини в м'ясо, молоко? Вже на перше січня цього року 540 тисяч тонн відправлено в інші держави, звідки воно повертається до нас м'ясом.

Бо робочі місця — це тваринництво

— Наші люди хочуть зберегти підприємство, бо побачили, як живеться в тих селах, куди прийшли так звані інвестори, — каже керівник дослідного господарства «Нова Перемога» Любарського району Олександр Якимець.

Тут обробляють 2270 гектарів землі, а працюючих — 280.

— За сьогоднішніми канонами це багато на таку кількість землі, — визнає він. І згадує, як на виїзному засіданні Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин, яке відбулося в Житомирі, керівник агрофірми «Єрчики» Попільнянського району Володимир Дідківський розповідав, що на 5 тисяч гектарів землі він надає роботу 320 чоловікам, сплачує 740 гривень податків у розрахунок на один гектар землі.

— Ми сплачуємо 500 гривень. А на одного працюючого припадає лише сім гектарів землі. Я не впевнений, що ті потужні підприємства можуть мати стільки працюючих і сплачувати з кожного гектара такі суми, — зазначив О. Якимець. І пояснив, що це завдяки тому, що в «Новій перемозі» велике поголів'я худоби і свиней. З гіркотою вів далі:

— Можна спокійно вирізати все поголів'я, придбати потужну сучасну техніку, зокрема комбайни, залишити 20 працюючих — і мати високі прибутки. Але що тоді робитимуть інші люди?

А багато інвесторів, за його словами, так і міркують: навіщо займатися тваринництвом, коли страшенно дорога електроенергія? Олександр Якимець згадав також, як свого часу агрохолдинг обробляти посіви з літаків: у людей висихали садки й городина, гинули бджоли. А скільки хімії вони вносять на поля! Скільки ж земля буде «видихати» її, запитує риторично.

— Ми допомагаємо здешевити харчування у двох школах, де навчається 250 учнів, підтримуємо амбулаторію сімейного лікаря і фельдшерсько-акушерський пункт, два будинки культури, в яких два народні колективи — оркестр духових інструментів та ансамбль, навіть футбольну команду, дітей щороку оздоровлюємо в таборі. Важко конкурувати з холдингами, в яких одна мета — прибуток. Чому сплачують однакові внески до фонду зайнятості ті, хто створює робочі місця, і ті, що забирають їх? — дивується.

Тим часом держава фактично забула про допомогу на розвиток тваринництва...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.
На знімку: про таку техніку, яка є у сучасних інвесторів, у «звичайних» сільгосппідприємствах і не мріють.
Фото автора.

зробили наші пасічники

ють міцність від 11 до 18 градусів. Під час виробництва обов'язково дотримуються правила п'яти смакових компонентів. Досягають їх завдяки використанню, зокрема, лимонної кислоти, інших інгредієнтів, бо ж мед продукт дуже солодкий...

Вино, яким частував нас пан Микола, на вигляд мало червоний насичений колір

завдяки додаванню виноградного соку. Напій був густим, дуже приємним на смак.

Комахи, які нас врятували

Валерій Лохов раніше працював інженером у Вінниці. Коли придбав хату в Коханівці, захопився бджолами. Спочатку, каже, мав один вулик, потім три. «Відтоді, як на заводі все пішло шкереберть, повністю переключився на пасіку, — каже пан Валерій. — Фактично бджоли нас врятували. Бо і дружині, як і мені, перестали платити зарплату. Треба було думати, як і за що жити далі. Тепер всі на пасіці! Гладимо бджолам спинки і дружина, і двоє синів. Маємо двісті вуликів. Живемо з пасіки. Крім меду, велику увагу приділяємо бджолиному пилку — неоціненному продукту, аналогів якому нема в природі. Під час майстер-класу ми отримали можливість знайомитися з новими прис-

троями для його збирання, обмінялися схемами їхнього виробництва...»

Інформація до роздумів
Найкращий полівітамінний комплекс містить в собі більш як 40 компонентів. У бджолиному пилку їх налічують понад 300... (Інформація з книги Василя Соломка «Пилок квітковий і наше здоров'я»).

Коментар

Василь Соломка, Почесний пасічник України, кандидат технічних наук, ініціатор щорічних зібрань пасічників:

— *На такі зібрання з'їжджається еліта пасічників України. Найперше хочу від учасників нинішнього «бджолярського кола» висловити щиру подяку пасічнику Валерію Лохову і його сім'ї не тільки за дружний прийом, а й надання можливості провести майстер-клас на власній пасіці. Ми апробували декілька варіантів нових уловлювачів бджолиного пилку. Їх виготовили і привезли Іван Григорчук з Одеси, В'ячеслав Неліпа з Дніпропетровської області, Іван Волоха з Полтавщини. А Юрій Михайлович Гуслій з Черкащини запропонував новий метод сушіння пилку за допомогою...*

меду. Мед має властивості відбирати вологу. Як кажуть, все просте — геніальне. Це світове відкриття. Коли він мені сказав про це по телефону, ніч не спав. Ще одна новинка — рамка для вуликів. Її виготовив ваш покірний слуга. Відрізняється від традиційної тим, що складається без використання стамески. По-друге, засновується дотом не за 4—5 хвилин, як раніше, а за 15 секунд. Фіксується у вулику теж простіше. Ми перші їх придумали. Пасічники інших країн не мають таких. Господар зібрання Валерій Лохов порадував виготовленням разом з синами підйомником для

вуликів. За статистикою, у 90 відсотків пасічників «зірвані» спини. Поперекі болять від того, що постійно треба піднімати вулики. Вони важать нібито небагато — приблизно тридцять кілограмів. Але якщо вуликів 300—400, а в нас є такі, що мають і по тисячі...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімках: автор рідкісної книжки «Медові вина України» Микола Горнік знає більше двадцяти рецептів виготовлення вина з меду; Валерій Лохов демонстрував гостям власноруч виготовлений пристрій для збирання бджолиного пилку.

Фото автора.

Важко конкурувати з холдингами, в яких одна мета — прибуток

Миколаївське обласне товариство німців «Відергебурт» та Центр німецької культури урочисто відзначили «Муттер Таг» — День матері, *повідомляє наш власкор Галина Порфир'єва*

МВС з 1 травня збільшило на 100 гривень виплати рядовим співробітникам міліції, молодшому керівному складу органів внутрішніх справ

РЕГІОНИ

► МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У черзі на квартиру пропонують стояти вже не роками, а століттями...

За минулий рік у Миколаївській області з державного фонду поліпшили житлові умови лише 257 родин. Це всього один відсоток від загальної кількості черговиків. Зараз у квартирній черзі стоять 25,9 тисячі родин і самотніх людей, майже три чверті з яких жителі обласного центра. За даними Головного управління статистики в Миколаївській області, більше шести тисяч родин, що очікують на житло, мали законне право на його першочергове отримання: багатодітні сім'ї, матері-одиначки, люди, що страждають важкими формами хронічних захворювань, жителі старих і аварійних будинків, родини учасників бойових дій, фронтовики, учасники війни й звільнені в запас... Право на позачергове отримання житла мали 6,3 відсотки нужденних (1600 родин) — потерпілі від Чорнобильської катастрофи, інваліди війни й родини загинувших військовослужбовців і прирівняні до них. Результат простої арифметичної дії приголомшує: замикаючі квартирну чергу можуть розраховувати на свої квадратні метри через сто років.

Галина ПОРФИР'ЄВА.
► ТЕРНОПІЛЬЩИНА

Ковбаса з контрабандного фаршу і перемелених кісток

Податкові міліціонери на одному з приватних підприємств Тернопільщини виявили більше тонни свинячого, 700 кілограмів курячого фаршу, 820 кілограмів сала, 30 мішків кісток. Жодних документів про походження сировини, сертифікатів її відповідності підприємець не мав. Судячи з написів на брикетах фаршу, його, а також сало, завезено з Польщі, а ось кістки — українського походження. Як з'ясувалося, їх у перемеленому вигляді використовували під час виготовлення ковбаси. Мало того, що сировина була завезена контрабандним шляхом, зберігалася вона в антисанітарних умовах, з порушеннями температурного режиму. Не дотримувалися тут і технології виготовлення ковбас. Під час перевірки вилучено недоброякісну сировину на 30 тисяч гривень, готову продукцію на 14 тисяч, обладнання на 100 тисяч гривень. Матеріали перевірки передано УМВС у Тернопільській області.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
► РІВНЕ

Обстояли інтереси державного підприємства

У Рівненському господарському суді прокуратура області відстоює інтереси Рівненської АЕС. Суд задовольнив її позов про стягнення на користь станції 1 мільйона 886 тисяч гривень із Кузнецовського комунального теплопостачального підприємства, яке заборгувало РАЕС цю суму за постачання теплоенергії.

Вл. інф.

Слідчий не має чітко визначеного статусу. І це зумовлює його залежність від інших відомчих інтересів

ПРАВО: КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

На думку заступника прокурора Луганської області, доктора філософії у галузі права **Анатолія ГОРПЕНЮКА (на знімку)**, розв'язання проблем сучасного українського досудового слідства повинно відбуватись у напрямку вдосконалення як самої організації досудового слідства, так і його нормативної бази.

— **Анатолію Васильовичу, як свідчить історичний досвід реформування правової сфери, посилення ефективного впливу держави на злочинність пов'язується, насамперед, зі змінами в організації діяльності органів досудового слідства і переглядом їхніх функцій. Відомо, що тривалий час ви вивчали, досліджували цю тему. Яких висновків дійшли?**

— Аналіз чинного законодавства показує, що саме в питаннях, які стосуються реорганізації системи досудового слідства, вдосконалення організації і діяльності органів, котрі її представляють, існує чимало прогалин і протиріч. Вони породжують проблеми теоретичного і практичного

характеру організації та діяльності органів досудового слідства. Відомо, зокрема, що згідно з українським законодавством органи досудового слідства діють у складі прокуратури, органів безпеки, внутрішніх справ та податкової міліції. Як свідчить багаторічна практика, така відомча роз'єднаність слідчих гальмує боротьбу зі злочинністю. З одного боку, негативними наслідками існуючої роз'єднаності є паралелізм і дублювання в діяльності цих органів, з другого — розпорошеність їхніх сил та засобів, суперечки з приводу підслідності. Крім того, небажані корективи вносить ускладнення аналізу причин злочинності, узагальнення слідчої практики, невжиття заходів щодо її вдосконалення і таке інше. Одним із суттєвих факторів, на мій погляд, є тиск відомчих інтересів, який позначається на процесуальній самостійності і незалежності слідчого. Незважаючи на однаковість процесуального порядку, об'єктивно існують різні умови для здійснення прокурорського нагляду за досудовим слідством, яке проводиться слідчими різних відомств.

На відміну від деяких інших владних учасників кримінального процесу, процесуальна незалежність слідчих законодавчо не гарантована.

— **Який вам бачиться вихід із даної ситуації?**

— Аналіз різних позицій дає змогу відокремити основні підходи до визначення оптимального місця слідчого апарату, котрі сформувались у вітчизняній процесуальній науці. Насамперед мова йде про існування об'єднаної зі слідчих різних відомств структури при МВС України, яка працюватиме на базі головного слідчого управління цього міністерства. Ще варіанти: зосередити всіх слідчих в органах прокуратури, забезпечити функціонування слідчого апарату при судовому відомстві, або ж створити самостійну спеціалізовану структуру для провадження досудового слідства. Іншими словами, створити Слідчий комітет України.

Досліджуючи кожен із запропонованих варіантів, більшість учених і практиків відхиляє перші два і пояснює це такими незаперечними, на мою думку, аргументами. По-перше, слідчий апарат залишається залежним від відомчих інтересів через недостатню забезпеченість процесуальної самостійності слідчих. По-друге, ні теоретично, ні практично неприпустимо об'єднувати в одному органі виконання різних за своєю правовою природою видів діяльності, а саме: досудового слідства і прокурорського нагляду, дізнання та досудового слідства. В організації слідчої структури треба врахувати те, що одна й та ж ланка об'єктивно не може

виконувати різні функції без шкідливої конкуренції між ними, а зв'язок між органами, що діють на досудових стадіях кримінального судочинства, повинен відображатися в постійному контролі одного за одним. При цьому контроль повинен виключати повторення неправильних рішень, послідовно прийнятих у різних інстанціях.

— **Водночас, Анатолію Васильовичу, серед науковців поширена думка, що створення єдиного слідчого комітету призведе до руйнування взаємодії, яка існує між слідчими та оперативними підрозділами.**

— Розмови про те, що це викличе додаткові складнощі у виявленні, розкритті та розслідуванні злочинів, на мою думку, є перебільшенням. Таке обгрунтування, можливо, і мало під собою об'єктивну основу, коли через відсутність законодавчого регулювання оперативно-розшукової діяльності ця взаємодія практично регламентувалась закритими відомчими нормативними актами. Але з прийняттям Закону «Про оперативно-розшукову діяльність» з'явилося реальне

правове підґрунтя для законодавчого, а не лише відомчого регулювання взаємодії слідчого з підрозділами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Кардинально реформувати систему досудового слідства передбачає також проєкт Закону України «Про Національне бюро розслідувань України», кілька варіантів якого винесено на розгляд парламенту. Всі законопроекти спрямовано на створення єдиного слідчого органу та пристосування його до реалій нашої країни.

На жаль, внесені проєкти не мали чітких та однозначних положень щодо мети створення НБР, його правового статусу, послідовності, порядку призначення керівника цього органу. Окремі положення не відповідали деяким нормам Конституції України та не узгоджувались з низкою законодавчих актів. Словом, внутрішньо були суперечливими і вимагали ко-

ригування. Скажімо, головним недоліком цих законопроектів була ідея створення НБР на базі спеціальних підрозділів МВС і СБУ, котрі, за визначенням самих суб'єктів законодавчої ініціативи, не стали перепорою корупції та організованих злочинності. Реформуванню органів досудового слідства сьогодні заважає відсутність необхідної законодавчої бази та концептуальних програм реформування таких органів.

— **А фінансове питання хіба не важливе? Адже створення єдиного слідчого апарату, як, власне, і розв'язання будь-яких інших проблем, обов'язково пов'язане з фінансами.**

— На мій погляд, розмови про відсутність фінансування для реформування слідства — це не державний підхід. Дайте пригадаємо, що не так давно практично з нічого було створено податкові органи держави. Згодом у вигляді самостійної структури утворено виконавчі служби управлінь юстиції, а з січня 2003 року почала функціонувати судово-адміністрація. Неважко помітити, що йдеться лише про організаційну передумову незалежності слідчого і недооцінюється інше набагато важливіше питання: процесуальні гарантії такої незалежності. Тому вважаю, що керівник слідчого підрозділу не повинен мати широких повноважень, пов'язаних з провадженням окремих слідчих дій, прийняття процесуальних рішень — зупинення, закінчення досудового слідства. Є певний сенс у тому, щоб на начальника слідчого підрозділу покласти обов'язки з організації провадження у справах (розподіл справ між слідчими, створення груп слідчих і таке інше), взаємодії з іншими правоохоронними органами. Не варто мілітаризувати слідчий апарат, у той же час як державні службовці, слідчі повинні мати відповідний ранг. Вважаю також за доцільне встановити кваліфікаційні класи, як це існує в суддів, і присвоювати їх слідчим залежно від рівня професійних знань, посади і стажу роботи. У сфері досудового розслідування та відповідних кримінально-процесуальних відносинах слідчі відіграють роль провідного суб'єкта.

— **Отже, підбиваючи підсумок нашої розмови, треба наголосити, що в умовах поступового розвитку правової держави в Україні досудове слідство має сформуватися в окремий орган правоохоронної системи...**

— ... І це приведе до створення систем самостійних державних правоохоронних органів, таких, як суди, прокуратура, досудове слідство, СБУ, МВС з чітко окресленими функціями. Саме про це, до речі, йдеться в Конституції України, в її перехідних положеннях.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.
Фото надане прес-службою Луганської обласної прокуратури.

«Мамо, а я прокинуся завтра?...»

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧІВ

Після щеплення проти туберкульозу у 14-річної Світлани Бондаренко три місяці гноїться рана. Разом з нею у лікарні після такої ж процедури опинилися ще п'ятеро дітей із села Семенки Немирівського району на Вінниччині.

Про це у листі до редакції «Голосу України» повідомили батьки потерпілих дітей — депутати сільради Олена Мандрик, Валентина Бондаренко, Світлана Гончарук та Інна Мандрик.

Батьки схвильовані, чи не спричинить щеплення рецидивів прояву нових захворювань, тому вимагають об'єктивного розслідування. Найперше домагаються встановлення того, яку дозу туберкуліну ввели дітям. Але поки що — безуспішно. Не вдалося це зробити під час обговорення надзвичайної ситуації на сесії сільради. Сподівалися на допомогу прокуратури. Однак прокурор Немирівського району, до якого звернулися з колективним листом більше двох місяців тому, навіть відповіді не надіслав...

Утім уже встановлено, що під час процедури щеплення медики допустили щонайменше п'ять порушень вимог вакцинації, встановлених Міністерством охорони здоров'я України. Потерпілим дітям призначено курс лікування на шість місяців.

«Наших дітей покалічили, а кажуть, що ми слабі на голову...»

— У моєї дочки вже три місяці не гоїться рана на тому місці, де робили щеплення, — каже Валентина Бондаренко, мати Світлани. — Дівчинка так перейнялася тим, що сталося, що запитують шовечора: «Мамо, а я прокинуся завтра?» Після цих слів у мене серце кров'ю обливається. А медики кажуть, що роздуваємо паніку. Нібито вони зробили правильно, нічого страшного не сталося. Покалічили наших дітей, а тепер звалюють все з хворої голови на здорову.

Валентина Бондаренко — депутат Семенківської сільради. Під час обговорення на сесії надзвичайної події жінка намагалася дізнатися, яку саме дозу туберкуліну ввели дітям. «Медики мовчать, як ті партизани на допиті, — каже спересердя жінка. — Мовляв, депутати не компетентні у медицині, тому нічого їм пояснювати вони не збираються».

— Ми знайшли порожню ампулу з-під препарату, який вводили дітям, — приєднується до розмови Світлана Гончарук, мати потерпілого семирічного Назара (на знімку він з братом Віталієм). — Там вказано, що наявна кількість туберкуліну розрахована на двадцять доз. Дітей було шестеро. Де поділася решта препарату? Його вилили, чи, може, розподілили між цими шістьма дітками? Це така велика медична таємниця, що батьки не повинні знати, що і скільки ввели їхнім дітям?! Та ще й без нашого дозволу. Ми також маємо право знати, хто виробник цього препарату. Так само, як і на підставі чого і у зв'язку з чим у нашому селі провели вакцинацію, бо в інших селах цього не робили.

на донька Наталія) пропонувала на сесії встановити, в кого саме медсестра отримувала препарат для щеплення. «Ми просили показати доручення і накладну на його отримання, — каже пані Олена. — Це ж не медична таємниця. Але цього не зробили ні завідувачка фельдшерського пункту пані Захарчук, ні медсестра Зінич. У доньки три місяці не спадає температура. Медики думали, що ми їх обдурюємо, тому навіть відмовилися користуватися нашим термометром. Приходять із своїм. Той все одно показує більше 37 градусів. Розводять руками. Мовляв, пийте далі ліки, які вам призначили».

Сергію Мандрику лікарі змушені були відмінити призначені після щеплення медичні препарати. «У сина виявили захворювання правої нирки, — каже мати хлопця Інна Мандрик. — Нирка стала більших розмірів. Тепер треба їздити вже не у тубдиспансер, як раніше, а до спеціалістів іншого профілю».

«Це моя вина...»

— Так співпало, що я був у той час у медпункті, коли хтось з батьків привів дитину після щеплення, — каже сільський голова Семенків Костянтин Махиня. — Сам бачив на руці припухле місце. У дитини була підвищена температура. Мати вимагала пояснення. Але завідувач ФАПУ і медсестра мовчали. Тільки переглядалися одна з одною. Тоді вже я став вимагати пояснення. Після чого медсестра каже: «Це моя вина...»

19-річна медсестра Анастасія Зінич, вчорашня випускниця медучилища, спершу зробила дітям пробу Манту. А через три дні після того, як стверджують батьки, вона ж ввела дітям туберкулін.

— Медсестра мені зателефонувала, щоб син прийшов на медпункт на огляд після проби манту, — каже Інна Мандрик. — Ще й попросила, щоб покликав сусідського хлопчика. Вона ж не казала, що робитиме щеплення.

щеплення БЦЖ медсестра провела без огляду дітей сімейним лікарем. Дозвіл на таке проведення сімейний лікар Анатолій Ковтун надав медсестрі по... телефону. Ним же, сімейним лікарем, не був затверджений план профілактичних щеплень. Без цього документа медсестра не мала права брати на себе відповідальність виконувати процедуру, яка обернулася бідною для шести дітей. Як зазначено в наказі головного лікаря, сімейний лікар Анатолій Ковтун не контролював планування та виконання профілактичних щеплень, самоусунувся від виконання прямих обов'язків.

— Вина медиків очевидна, — каже сільський голова Костянтин Махиня. — Навіть ті, хто не має медичної освіти, знають, що при позитивній пробі Манту робити щеплення не можна. Чому так вчинили наші медпрацівники, вони не пояснили ні депутатам на сесії, ні батькам потерпілих дітей.

Сільський голова уточнив, що працівники сільського ФАПУ мають подвійне підпорядкування. «Зарплату вони отримують з бюджету сільради, — продовжує пан Махиня. — Виплачуємо їй без затримок. Але на роботу медиків приймають у районній лікарні. Там їхні трудові книжки. Тому фактично впливу на них сільрада не має. Сільський голова не має права на покарання завідувачки ФАПУ. Хоча скарги від людей на її роботу надходили не раз. Але це — прерогатива головного лікаря району. Сімейний лікар нам не підпорядкований, до того ж мешкає в іншому населеному пункті. Тому й давав вказівки медсестрі по телефону. Як вони могли допустити таку халатність, незрозуміло. Адже постраждала і дитина завідувачки ФАПУ».

Медиків покарали, а про вакцину мовчать

Після інциденту сімейний лікар Анатолій Ковтун одразу звільнився з роботи. Медсестрі й завідувачці ФАПУ оголосили догани. За недостатній контроль за роботою сільського закладу медицини вказано головному лікарю районної лікарні №2 у селищі Брацлав.

— Нашим дітям від того не стало краще, кажуть батьки. — Хто в чому винен, нехай медики з'ясовують між собою. Нам важливіше знати, скільки препарату ввели в організм наших дітей і як це може позначитися надалі на стані їхнього здоров'я. Але про це мовчать.

Н и н і батьки домагаються виділення путівки на лікування потерпілих дітей. «Нам не відмовляють, — каже Олена Мандрик. —

Але пояснюють, поки не прийняли бюджет, ні про які путівки не може йти мова».

Організм дітей у селі Семенки ослаблений ще й тим, що цей населений пункт належить до четвертої зони радіаційного забруднення. А тут ще й медики додали свою гірку пігулку...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото автора.

ня. Казала, — на огляд. А в сина таке почервоніння після Манту, що його не можна не побачити. А тепер ми знаємо, що щеплення не можна було робити.

Головний лікар Немирівської районної лікарні Олександр Конотоп нарахував п'ять порушень вимог наказу Мінохорони здоров'я № 4 8 (03.02.2006) «Про порядок проведення щеплення в Україні», які допустили медики у селі Семенки.

— Ми встановили, що робити щеплення згаданим дітям протипоказано, бо в них була позитивна проба Манту, — каже Олександр Петрович. — До того ж щеплення проводили без згоди батьків, а це теж заборонено.

Усі встановлені факти порушень відображені в наказі «Про порушення при проведенні ревакцинації на ФАПі в селі Семенки». З'ясовується, і пробу Манту, і саме

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Ремонтом доріг займуться торговці Центрального ринку

Першими на заклик Херсонської міської ради до підприємців із проханням взяти участь у фінансуванні ремонту доріг обласного центру, постраждалих від минулої зими, відгукнулися торговці. Директор Центрального ринку Олександр Юсифов заявив, що очолюваний ним колектив перерахував 123 тисячі гривень на ремонт доріг. Цих грошей вистачить на ремонт однієї тисячі квадратних метрів ушкодженого дорожнього покриття. У Херсоні є 2,2 мільйона квадратних метрів доріг із твердим покриттям. 440 тисяч із них наразі потребують термінового ремонту.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рада церков забезпечуватиме злагоду

На Прикарпатті відновила роботу міжконфесійна екуменічна Рада церков, створена 1997 року. До неї ввійшли архієпископ Івано-Франківський і Галицький кир Іоасаф, керуючий Івано-Франківською єпархією УПЦ КП, єпископ-ординарій Івано-Франківської єпархії УГКЦ кир Володимир Війтишин, ректор Івано-Франківської теологічної академії (УГКЦ) кир Софрон Мудрий, декан та канцлер УПЦ, УАПЦ та Римо-католицької церкви. На першому розширеному засіданні, в якому взяв участь голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк, йшла мова про заснування міжконфесійного журналу «Онова», соціальний статус та пенсії священнослужителів, виховання молоді та професійне викладання християнської етики в світських закладах, забезпечення міжконфесійної злагоди в суспільстві.

Дарина НАЗАРЧУК.

ЗАПОРІЖЖЯ

«Антикризові» ярмарки беруть тайм-аут

Щотижневі «антикризові ярмарки» у Запоріжжі, на яких виробники із сільських районів продавали за дещо зниженими цінами продукти харчування, припинили до пізньої осені. Починаються теплі (а потім і спекотні) дні, і через небезпеку розповсюдження інфекцій (на тимчасовому майданчику відсутнє холодинське обладнання) міське управління розвитку підприємництва, торгівлі та послуг ухвалило відповідне рішення.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Зберігав цілий арсенал у квартирі

Двох «колекціонерів» затримали під час обшуків — один іншому продавав пістолет «ГП» з патронами. На квартирі покупця, непрацюючого 39-річного дніпропетровця, співробітники відділу кримінального розшуку міськуправління міліції знайшли арсенал, у тому числі й зброю часів Великої Вітчизняної війни. Зокрема, броньовані артилерійські снаряди калібру 45 мм, протипіхотну та протитанкову міни, корпус до фугасного снаряда та димову гранату.

Для того, щоб оцінити «трофеї» також непрацюючого 48-річного чоловіка, довелось їхати у сусіднє Запоріжжя. У його гаражі правоохоронці виявили 434 патрони до кулемета «МГ-34» та 383 — до зброї іноземного виробництва невідомого зразка. Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ УМВС України в області, зловмисників затримано, проти них порушено кримінальну справу. Вилучену зброю передали на експертизу. Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Трипільці мали двоповерхові будинки

СЬОГОДНІ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ

*Ми тут жили ще до часів потопу.
Наш корінь у земну вростас вісь.
І перше, ніж учити нас, Європо,
На себе ліпше збоку подивись.
Ти нас озвала хутором пихато.
Облиш: твій посміх нам не допече,
Бо ми тоді вже побігли Хату,
Як ти іще не виїшла із печер.*

Борис Олійник.

...і були за крок до писемності

Ці слова класика одразу спадають на думку, коли потрапляєш до музею «Аратта-Україна», що в селі Трипілья під Києвом. Насправді ж, стоячи у трипільській вітальні, ніби опиняєшся в іншому вимірі й водночас, здається, що це українська хата 19-го — початку 20-го століть. Там така ж піч — винахід, до слова, трипільців, такі само глиняні миски і горщики, а на них такі ж символи-обереги як, приміром, на українських писанках чи рушниках. З тією лише різницею, що цим витворам по сім тисяч років...

Виявляється, ще коли про Древній Китай, Рим чи Єгипет ніхто й не чув, на наших землях жила і творила трипільська цивілізація! До речі, назву вона отримала просто від однопов'язаного села під Києвом, де відомий дослідник і археолог Вікентій Хвойка понад сто років тому вперше відкопав у наших землях силу-силенну предметів тої далекої доби. З того все й почалося. І хоча достеменно невідомо, як звалися наші пращури, територія цієї цивілізації простягалася на величезну територію — більшу половину нинішньої України, Молдову і частину Румунії. Загалом трипільці займалися тим, що й ми. Рибалили, полювали, будували, вирощували жито-пшеницю. Крім зернових і овочів, вони мали навіть фруктові сади. Також тримали худобу, виготовляли господарський реманент. Мешкали в досить пристойних — двоповерхових, а то й триповерхових будівлях.

А ще, на відміну від нинішнього часу, коли ігноруються будь-які будівельні норми, розкопки Трипільської культури показали, що тут зводили все за «генеральним планом». А ще геніально концентрували всілякі смисли у знаках і символах і були за крок до писемності. Трипільці також перші одомашнили коня. Про цей факт свідчать знахідки глиняних фігурок дитячих іграшок. Так от на них зображено і поворотний для людства винахід — колесо, котрому 6 500 років, а ще на таких керамічних фігурках запряжений у воза кінь.

Слід зазначити, що в орнаментах трипільців дуже багато символів. До речі, ще до відвідин

музею вважала чимало з них здобутками інших культур. Зокрема, всім відомий «інь-янь». Ні, заперечили мені тут. Ця діада виникла ще тоді, коли китайської імперії не існувало. Зрештою, вражає і багата знакова система, близька до письма. А свастика, занесена нашими предками і охаяна Гітлером?

Свастика — це не те, про що ви подумали

Цікаво, що більше сотні з керамічних предметів зібрання музею несе на собі зображення свасты (свастики, сварги, коловороты). Що ж означала свастика? Це арійський символ єднання небесних сил вогню й вітру з вітварем — місцем злиття цих небесних сил із земними. Тому вітварі аріїв (не плутати з арій-

цями) прикрашалися свастикою і вшановувалися святими, захищеними від зла. У Китаї і Японії ієрогліфи свастики означають побажання довголіття під сонцем. Загалом же знак простежується від Архангельська до земель Індії.

На Русі хрест із звивинами мав назву коловрат. Зображення свастик як орнаментів покривали вітарі давньоруських храмів, ризи, іконостаси, військові прапори, карбування зброї, одвороти національних костюмів, мережива, наличники будинків, посуд тощо. Це засвідчують фрагменти розписів у Києві, Чернігові, Новгороді, Володгі.

Одне слово, свастика спочатку мала сильніше і світле значення, що «приносить саме щастя», ніж те, яким його наділили ідеологи нацизму. Утім, може, саме тому так безславно і закінчив Гітлер, що під свої людовбивчі ідеї взяв цей світлий символ? Така от розплата...

Ще одне відкриття музею в Трипільці, це біноклеподібні ємності без дна, Для чого вони —

Літературно-меморіальний музей Михайла Булгакова в Києві — учасник акції «Ніч у музеї», у рамках якої відбулися читання творів Булгакова різними мовами, концертна програма, екскурсії й зустрічі із працівниками музею.

Фото Арсена РІЗУНА.

ОГОЛОШЕННЯ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Дніпропромснаб» (ЄДРПОУ № 35595687, місцезнаходження: 60035, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 63, п/р № 2600503137001 в ВАТ «ЕРДЕ Банк» у м. Києві, МФО 380667, телефон для зв'язку: 0 (66) 192-88 44) повідомляє про припинення шляхом ліквідації. Претензії з вимогами кредиторів приймаються за місцезнаходженням підприємства протягом двох місяців з дати оприлюднення даного оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Позачергові Загальні збори акціонерів ЗАТ «Мета-ресурс» відбулися 30 червня 2010 року о 14 годині за адресою: м. Краматорськ, вул. 19 Партг'зду, 29.
Порядок денний
Позачергових Загальних зборів акціонерів Закритого акціонерного товариства «Мета-ресурс»:
1. Про затвердження порядку денного зборів, обрання Голови та секретаря Загальних зборів.
2. Прийняття рішення про переведення випуску простих іменних акцій Товариства документарної форми існування у бездокументну форму існування та затвердження Рішення про дематеріалізацію.
3. Визначення способу персонального повідомлення акціонерів про дематеріалізацію та затвердження тексту повідомлення про дематеріалізацію.
4. Про припинення дії договору на ведення реєстру власників іменних акцій Товариства № 17р-2002 від 03.09.2002 р.
5. Внесення змін до Статуту ЗАТ «Мета-ресурс», пов'язаних із зміною форми існування (випуску) акцій.
Генеральний директор ЗАТ «Мета-ресурс» Волоха С. О.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 29.04.10 р. припинено провадження у справі № Б24/83/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Тепличний комбінат «Дніпровський» (51831, Дніпропетровська область, Петриківський район, с. Єлизаветівка, вул. Теплична, 1, код ЄДРПОУ 30420987), ухвалу господарського суду Дніпропетровської області від 08.04.10 р. у справі № Б24/83-10 про введення процедури розпорядження майном боржника — скасовано.
Оголошення про порушення провадження та введення процедури розпорядження майном боржника у справі № Б24/83-10 про банкрутство ТОВ «Тепличний комбінат «Дніпровський», надруковане у газеті «Голос України» № 69 (4819) від 17.04.10 року, вважати недійсним.

ДПІ у Виноградівському районі Закарпатської області оголошує про продаж на аукціоні майна, що знаходиться у податковій заставі і належить державному підприємству "Радгосп- завод" Виноградівський (код 00413765), а саме:
Лот № 1- Будівля магазину, літ А, загальною площею 44,9 кв.м.
Місцезнаходження майна: Закарпатська область, Виноградівський р- н, с. Широке, вул. Миру,101 Б
Початкова ціна продажу: 12700,00 грн. (в т ч ПДВ)
Сума застави: 12700,00 грн. (без ПДВ)
Реєстраційний внесок: 17,00 грн.(в т ч ПДВ)
Організатор аукціону — Українська універсальна товарна біржа (УУТБ) та асоційований член УУТБ № 58 ДП "Дирекція із забезпечення та обслуговування податкових органів Закарпатської області".
Аукціон відбудеться: 2 червня 2010 року о 14.00 годині за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Волошина,52, тел.(0312)44-80-81. Кінцевий термін прийняття заяв для участі в аукціоні — за 1 день до дати проведення аукціону.
Реєстраційний внесок та сума застави вносяться на р/рахунок № 2600700004058 в ПАТКБ "Правекс-Банк" м. Київ, МФО 321983, код 16470831. Отримувач УУТБ.
Засоби платежу для фізичних та юридичних осіб — грошові кошти.
За більш детальною інформацією та з приводу ознайомлення з об'єктом звертатися до ДП "Дирекція із забезпечення та обслуговування податкових органів Закарпатської області"
Тел.: (0312)44-80-81 та ДПІ у Виноградівському районі Закарпатської області (03143)2-10-75.

Постановою Господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 26.04.2010 р. по справі № 21/124 визнано банкрутом Приватне підприємство «ВКП «Схід» (79020, м. Львів, пр. Чорновола, 95, код ЄДРПОУ 32940145) та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гупало Тараса Вальдемаровича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серія АВ № 456603 від 11.06.2009 р., адреса: 79024, м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 175/15).
Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) постановою по справі № 23/36 від 02.03.2010 р. визнано банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності — фізичну особу Штещенко Віталія Миколайовича (Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Попівка, іден. код 2675903954) та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Терещенка Олександра Васильовича (ліцензія серія АВ № 499054 від 15.12.2009 р.), 36002, м. Полтава, вул. Фрунзе, 113-б, кім. 1, тел. (0532) 59-22-88.

Господарський суд міста Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) постановою від 09.03.2010 р. по справі № 44/236-б визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «Ронад» (03148, м. Київ, вул. Гната Юри, 9, код ЄДРПОУ 30488013; р/р 26009103401, АКБ «ІНТЕГРАЛ», м. Київ, МФО 320735).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лазарева Федора Едуардовича (ліцензія АВ № 449242 від 09.03.2010 р.; адреса: 36002, м. Полтава, вул. Матросова, 27).
У зв'язку з відсутністю печатки, штампи, установчі та фінансові документи ПП «Ронад» вважати недійсними.

Постановою господарського суду Черкаської області від 23 березня 2010 року по справі № 01/436, Товариство з обмеженою відповідальністю «Металбудцентр» — вул. Островського, 46, м. Шпола, Черкаської області, код 34118253, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вінника С. В..
Постановою господарського суду Черкаської області від 01 квітня 2010 року по справі № 14/502 Товариство з обмеженою відповідальністю «Агроресурс», код ЄДРПОУ 31173722 — вул. Червоноармійська, 74, м. Шпола, Черкаської області, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вінника С. В..
Постановою господарського суду Черкаської області від 01 квітня 2010 року по справі № 14/503 Приватне підприємство «Бісмак», код ЄДРПОУ 32447178 — вул. Червоноармійська, 66-В, м. Шпола, Черкаської області, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вінника С. В..
Заяви кредиторів надсилають в 30-ти денний термін з дня опублікування оголошення за адресою ліквідатора: 18009, вул. Дахнівська, 44/1, кв. 42, м. Черкаси.

Господарський суд Черкаської області (18000, м.Черкаси, бульвар Шевченка,307) ухвалою від 23.03.2010 р. порушив провадження у справі № 14/369 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Агро-хімресурс-М" (20631, Черкаська обл., Шполянський район с.Матусів, код ЄДРПОУ 32844111, р/р 26001051504782 ШВ ЧФ КБ "Приватбанк", МФО 354347). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Вінника Сергія Васильовича (м.Черкаси, вул. Дахнівська,44/1, кв.42 ліцензія АВ №158471 від 07.12.06.Претензії кредиторів і пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 29 квітня 2010 р. по справі № 45/876 Приватне підприємство «Профремстрой» (83052, м. Донецьк, вул. Гідрошахтна, 1, код ЄДРПОУ 33756435) визнане банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру у відповідності до ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Карпачеву Людмилу Анатоліївну (ліцензія АВ № 158286 від 12.10.2006 р.). Вимоги кредиторів приймаються у місячний термін з дати виходу оголошення за адресою ліквідатора (83015, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 196, кв. 70).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4)
— постановою від 11.05.2010 року по справі № 19/82/10 Товариство з обмеженою відповідальністю «МРТ-2008» (ЄДРПОУ 35672512, 69001, м. Запоріжжя, бул. Шевченка, б. 18-А, кв. 9) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
— постановою від 13.05.2010 року по справі № 19/91/10 Товариство з обмеженою відповідальністю «БРЕВІС КОНТІНЕНТАЛЬ» (ЄДРПОУ 35499344, 69037, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, б. 20-А, к. 203) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено Мартиненко Наталію Михайлівну (Поштова адреса: 69006, п/в № 6, а/с № 151, м. Запоріжжя).
Претензії кредиторів і заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення

До слова, тодішнє поселення Тальянки мало 450 гектарів і 25 тисяч людей, а Майданецьке — 350 гектарів і 15 тисяч жителів. А в Римі через дві з половиною тисячі років потому мешкало всього п'ять тисяч населення. Чи багато українців про це знає?

досі ніхто не може дати відповіді. Припускають, що їх призначення суто ритуальне: через отвори небесна благодать сходила на землю.

Древні спаливали свої обійстя, щоб діти починали життя з нуля?

Учені тривалий час сушили мізки над тим, чому трипільці спаливали свої поселення. Одна з версій: то був обряд «передачі приміщень померлим родичам». Оскільки прах також розвіювали. Чи не чудовий міф? Була також думка, що переселення були пов'язані зі спустошенням ґрунтів. Утім, вона виглядає дещо абсурдною, кажуть у музеї, адже тоді б господарі не залишали горіти разом з обійстями і посуд та реманент. Епідемії? Теж навряд чи, адже люди тоді ще не мали уявлень про мікроби та передачу хвороб через посуд. Мені ж на думку спала ще одна, власна версія. Можливо, так наші древні пращури боролися із споконвічною проблемою людства — жадобою до багатства. А ще так намагалися привчати до праці нащадків. На перший погляд, такі вчинки здаються дивними і навіть ірраціональними, але якщо задуматись, то це звичайна житейська мудрість. Особливо з огляду на нинішній час, коли новітні скоробагатки намагаються що є сили напхати до кишень побільше, запастися на кілька поколінь уперед, навіть не задумуючись, що цим вони роблять ведмежу послугу дітям і онукам, провокуючи їх до неробства.

А найбільша загадка, мабуть, була і залишається: звідки взялися трипільці й куди зникли. Можливо, Трипілья просто трансформувалося у якусь іншу цивілізацію. Ще однією загадкою залишається, чому ця неймовірна культура постала саме на наших теренах? Як кажуть у музеї, можливо тому, що тут ніколи не було всесвітнього потопу, сюди не дійшов льодовик. Тому такі сприятливі умови й сприяли до культурного вибуху після мамонтового періоду.

Та хай там як, найдревніша цивілізація була на нашій землі, тож можемо пишатися. Шоправда, це не означає, що на ній треба паразитувати. Треба бути гідними цього. Знову ж таки, сказала не я, а Борис Олійник у передмові до фільму, що його показують у музеї на початку екскурсії.

Марина КРИВДА.

Ще сапи не кидає

Дев'яностолітня бабуся має чудову пам'ять, зберігає у скринях свій посаг, вправно вишиває, а в полі може позмагатися і з молодими

ДОЛІ

Про мешканку Олієво–Королівки Городенківського району Анну Дем'янчук односельці кажуть, що вона не ходить, а бігає. І справді, акуратна, невелика на зріст бабуся зустрічає мене гарно прибраною, хоч хвилю тому, каже, трудилася на грядках. На обійсті біля господарки порається невістка Лариса: син Степан кілька років тому помер, а внуки — на роботі в Москві. Дві жінки опікуються семикласницею Христинкою та першокласником Дениском. Те, що зберігається за кількома замками в старій хаті, цікавить їх зонайменше. Ну, кажуть, є якісь старі лахи в скринях, то кому це нині треба?

Скарби в куфрах

Проте за мить, коли прабабця відкриває давніми закарлюченими ключами двері покою, малі з цікавістю розглядають припасені за десятиліття багатства старенької. А воно й справді є на що подивитися: лише довгополих сорочок — зо п'ять, а фотів, запасок, сардаків, верет — на дві великі скрині! Аж сяє Анна Дмитрівна, з любов'ю розповідаючи історію кожної речі, а між тим розгладжує кожну складочку на вбранні. Ось у цій святковій сорочці дівочила та йшла під вінець. І справді, вона вирізняється з-поміж інших кількістю та красою вишитих візерунків. Анна багате придане готувала сама: пряля й ткала, вишивала. З Михайлом побралася перед війною. Сімдесят літ сімейного життя цьогоріч відзначали би, благодатне весілля, як величають у народі такий поважний ювілей. Як спогад про судженого бабуся Ганя зберігає лляні сорочки, кожуки. Та найбільшим добром (у прямому й переносному значенні), безумовно, є новісінький сардак. Господина демонструє кілька полотен, які ще торік вишивала власноруч! А мою увагу привертає чималий вузлик, що висить майже під стелею. Та то, каже, на смерть злагоджено, щоб не вбрали поспіхом відтак у будь-що. Бо ж у селі і вишиванка, й хустка чи спідничка на кожну оказію — інша.

А наші мандри в минуле тривають. У коморі, куди повела нас господиня, — кілька старих, розсохлих від часу дубових діжок та рештки ткацького верстата: Анна Дмитрівна принагідно каже, що частину разом з іншим непотребом спалила в печі... Колись разом із сестрою ткала, досі пам'ятає складну процедуру виготовлення полотна з льону та конопель. Ткачів у селі не було багато, тому їх робота цінувалася. Бабуся Ганя пригадує, що возили нитки й до міста, де їх міняли на біле полотно. На фоти нитки брали вовняні, для того чи не в кожному господарстві тримали овець. Процедура «від вівці» й до фоти чи сардака також доволі складна, тож кількість вбрання та його якість свідчила про статки газдів.

На всіх стінах — історія

Слухаємо розповідь Анни Дмитрівни й ніби подорожуємо в часі. Відчуття додає й споглядання численних сімейних фотографій, якими обвішані всі стіни не лише покою, а й кухні. В рамках, поруч з старовинними образами та обрамленими давніми вишивками, — весь своєрідний літопис чималої родини. Господина бережливо ставиться до реліквій. Бо ж як іноді буває: підремонтують стару хату, повикладають, як вважають, непотріб, в ліпшому разі — десь на горіщі чи до комори запахають. Та й припадає там пилом, стирається з часом. А молодше покоління не знає тому ціни, не відає, що нищить пам'ять роду... Нам, незаможним українцям, іноді видається дивним, як можна викидати мільйони за старовинну ікону чи ще якусь колекційну річ. А в світі давно пробудився певний інтерес до старовини: здається, зрозуміло людство, що за новітніми техно-

логіями, винаходами забувається й не менш цікаве минуле. І цінується тим-то давнє, що може пропастися невдовзі безслідно.

Бідуємо, бо не знаємо собі ціни

Бо, наприклад, чимало людей збирають старі світлини чи листівки, а бабуся Ганя й не відає, що її сімейний альбом може мати не лише родинну, а й значну матеріальну цінність. А ще зберігає старенька старі купюри, газети, та десь знайшлося місце серед отого багатства й Читанці видання 1951 року! Малий Дениско, що увесь цей час споглядав за нами та вслухався в розмову, миттю зацікавився потріпаною книжкою.

Перегортаючи з інтересом, вигукнув, що неодмінно прочитає! Переглядаємо й ми пожовклі сторінки. На початку, безперечно, життєпис Ульянова-Леніна, вірші про Сталіна. А далі... такі шемні казочки «Про двох цапків», «Курочку рябу», «Рукавичку», віршики про весну... Ті ж, що й у сучасних підручниках. Бо істинні цінності з часом не втрачають актуальності. Дениско, було, намірився поцупити старовинну, ще німеську, купюру (мабуть, щоб похизуватися перед однолітками), та на наше вмовляння віддав. Нехай зберігається, як і все інше: і пам'ять для нащадків, а також і можливий предмет купівлі-продажу. Звісно, негоже забирати в старенької «просто так» надбане за віки, але організувати, наприклад, майстер-клас ткацтва чи уроки з прядіння було би цікаво й самій поважного віку жінці, й відвідувачам районного етнографічного музею. Поки ще живе й пам'ятає та може передати знання!

А розповіді є що у Анни Дем'янчук! Про знамениті й напороду смачні олієво-королівські страви, звичаї села. Про те, як під

час війни майже всіх його мешканців евакуювали на Буковину, бо неподалік проходила лінія фронту. Як набідилися з дочкою Оленою, сином Степанком... Коли повернулися до села, господарка була понижена. А чоловік — на фронті.

Анна Дмитрівна змахує сльозу, переводить погляд з однієї світлини на іншу, дістає зі сховку біля печі-лежанки ще якийсь згорток, пригадує ще й ще... Слухати можна нескінченно. Але вечоріє. Довкілля вкривається імлою, низкою стелється дим: сільські газди запалюють у печах, економлячи на газі. Село живе своїм цікавим, але бідним і водночас багатим життям.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
На знімку: а прялка ще діюча!
Фото автора.
Фота — полотно, яке уклада-лося ніби в спідничку. Записка — фартух. Покій — світлиця. Куфер — скриня. Верета — плахта, покривало. Сардак — тканине чоловіче верхнє вбрання. Газда — господар.

Цього року навіть паски не скуштувала...

ТЕОРЕМА БУТТЯ

Кілька років не бачилася з давньою знайомою. І ось після Великодня несподівано зустрілися на міській вулиці. Галина Лимар (з етичних міркувань ім'я та прізвище змінено) помітно постаріла.

Потьмяніло, вкрилося памороззю свини колись блискуче каштанове волосся. Згорбилася постать. І — що особливо засмутило — погас життєрадісний вогник у Галиних карих очах.

Галина пізно вийшла заміж. Виховувати сина довелося самій. Микола як поїхав у Росію на заробітки, так і не повернувся. Згодом дізналася, що у колишнього — нова дружина і двоє дітей.

Коли Віталік закінчив школу і вступив на навчання до столичного університету, Галя залишила роботу у бібліотеці й також вирушила в дорогу. Після поневірянь опинилася нелегально на півночі Італії. Всі гроші, які заробляла по догляду за недужою синьйориною, надсилала синові.

Промайнуло п'ять років. Віталій закінчив університет, влаштувався менеджером на одну з фірм у Києві. Разом з колишнім однокурсником винайняв квартиру. Повідомив матері, що в нього все тепер добре, подякував за допомогу. Заславила від довгоочікуваної звістки Галина почала збиратися з чужини додому. Скільки їй мріялося про мить, коли переступить поріг своєї скромної, але такої затишної квартири!

І ось вона вдома. На заощаджені гроші зробила гарний ремонт,

купила м'які меблі, телевізор. Щоправда, не вистачило на холодильник, та Галина цим не переймалася. Її одній харчів потрібно зовсім мало. Та й краще для здоров'я щодня готувати свіже, а не їсти з холодильника вчорашнє, розмірковувала. Віталік непогано заробляє, і тепер вона, повернувшись до бібліотеки, зможе потроху щомісяця відкладати собі гроші.

На жаль, на колишню роботу Галина не повернулася. Її посаду скоротили. Походи по інших бібліотеках не принесли успіху. Жінці делікатно натякнули, що у п'ятдесят років узагалі будь-де важко влаштуватися. Тоді Галя почала давати приватні уроки італійської мови. Добре, що опанувала її у чужому краї. Влітку їздила до сестри у село допомагати по господарству. За це родичі давали городини, картоплі, коли-не-коли навіть свіжини.

Через п'ять років Галина оформила пенсію за віком. Почала отримувати 765 гривень. У цей час різко підвищилися комунальні тарифи, плата за квартиру, і жінка ледве зводила кінці з кінцями. До того ж різко похитнулося здоров'я. Особливо допікали болі у хребті, запаморочення. Дався взнаки догляд за хворою, котру носила ледве не на плечах. Через часте нездужання довелося припинити уроки італійської мови.

— З позамирулої осені, — зітхає Галина Петрівна, — зовсім сутужно стало. Залишився без роботи Віталій. Фірма, де він працював, розорилася. Почав перебиватися випадковими заробітками, яких ледве тепер вистачає на прожиття. У сестри помер чоловік, і вона переїхала жити до дітей у райцентр. Я пішла оформляти собі субсидію, а мені відмовили.

Мовляв, у вас у квартирі прописаний син, надайте довідку про його заробіток — ось тоді й подивимся, чи належить вам субсидія...

Кожного місяця, отримавши пенсію, Галина Петрівна йде оплачувати «комуналку». Акуратно розраховується за холодну й гарячу воду, за електроенергію, газ, телефон, домофон. Врешті, за теплопостачання, хоча всю довгу зиму мерзла у квартирі. У гаманці лишається 200 гривень.

— Щодня я повинна тратити не більше семи гривень, — веде далі змарніла жінка. — Купую четвертинку найдешевшого бухання. Хоч насправді здешевлених, так званих соціальних сортів хліба, немає.

— Так і не довелося мені цього року скуштувати паски, — зажурено посміхається. — Ти ж знаєш, я завжди любила випікати її сама. Пригощала і знайомих, дуже смачна вдалася у мене випічка. А тепер не змогла купити навіть магазинної.

...Ми зайшли до супермаркету. Для Галі купили борошна, масла, яєць, олії, інших приправів. Спочатку вона не хотіла брати продукти, потім взяла, подякувала.

— Думаєш, я зараз одна така... убога, — з жалем сказала. — У нашому будинку майже всі пенсіонери отримують по 600—750 гривень пенсії. І так всюди. Хто одиницький чи не має заможних дітей, то перебивається з хліба на воду. Про це пишуть у газетах. Може, депутати, урядовці прочитають, зжальються. Може, хто згадає свою покійну матір, яка колись бідувала в голодовки. Або далекого бідного родича. Може, у когось прокинеться сумління...

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Р. С. В обласному центрі діє тільки один пункт роздачі гарячих обідів для потерпаючих від продовольчих нестатків. Її роботу розгорнуто при дільній Придніпровського райвиконкому. Кошти на утримання пункту та харчування виділяє жінка-підприсмець з Черкас спільно з обласною організацією Червоного Хреста. Проте відвідувати благодійні обіди можуть не всі, хто того потребує. Через хворобу, далеко відстань до пункту тощо. Тому краще було б видавати мало-забезпеченим одиноким громадянам продуктивні картки, на які вони могли б придбати найнеобхідніші харчі за низькими цінами. Таку систему підтримки через державні соціальні служби пропонують громадяни, котрі не через свою вину опинилися за межею бідності.

На знімку: на жаль, старість і бідність у наш час часто є супутниками...

Продав чуже підприємство

Сім років проведе за ґратами мешканець міста Новограда–Волинського Житомирської області Роман Радудевич. Крім цього, його позбавлено права обіймати керівні посади протягом трьох років, конфісковане все його майно, повідомляє прокуратура Рівненської області.

Засуджений — «автор» оборудки, яка обрховується більш як у 2,6 мільйона гривень. Не маючи таких коштів, Роман Радудевич проте вирішив «придбати» у Корці, що на Рівненщині, ВАТ «Агротехсервіс». — Роман Радудевич пообіцяв правління і колективу ВАТ «Агротехсервіс», що він придбає це підприємство. На загальних зборах акціонери прийняли рішення передати йому підприємство у власність (і навіть уклали договір купівлі-продажу), зазначивши при цьому, що це відбудеться тільки після повної сплати покупцем 2,6 мільйона гривень, — розповідає прокурор Корецького району, молодший радник юстиції Олексій Парфенюк. — Але умови договору Р. Радудевич не виконав — не сплатив коштів. Тим часом звернувся в обласне бюро технічної інвентаризації, щоб оформити документи, які б засвідчували про те, що він власник ВАТ «Агротехсервіс». До речі, нині правоохоронні органи області розслідують, як могло так статися, що БТІ оформило документи людині, яка не має права навіть звертатися з клопотанням про переоформлення документів на право власності чужим підприємством.

— Після того, як Роман Радудевич отримав на руки документи з БТІ, він за два дні продав ВАТ «Агротехсервіс» за 3 мільйони гривень житомирському підприємцю, — продовжує прокурор Корецького району. — Колектив ВАТ Р. Радудевич навіть не повідомив про це, а навпаки, ще три місяці «водив за носа» — на його прохання акціонери продовжили йому строк сплати 2,6 мільйона гривень за підприємство. За цей час «автор» оборудки вирізав обладнання у котельні «Агротехсервісу», повивозив чимало майна. Коли ж обман розкрився, для колективу ВАТ настали ще тяжчі часи — було відмінено незаконну реєстрацію права власності підприємством на обох нових «власників», накладено арешт на майно, почалася судово тяганина. Увесь цей час, допоки тривали юридичні дії, працівники «Агротехсервісу» не отримували зарплати, ніхто з реальних претендентів-покупців підприємства не міг його купити. Відтак ВАТ зазнало великих збитків.

Між іншим, у ході розслідування цієї кримінальної справи з'ясувалося ще декілька фактів порушення законодавства Р. Радудевичем, зокрема, внаслідок подання неправдивих відомостей про кількість працюючих на його приватному підприємстві, їх справжню зарплату, не було сплачено належних коштів до бюджету, Пенсійного фонду та фондів соціального спрямування.

До речі, як повідомив заступник прокурора Рівненської області, старший радник юстиції Валерій Патрикєй, ухвалою колегії суддів судової палати у кримінальних справах Апеляційного суду Рівненської області від 11 травня цього року вирок Корецького районного суду від 24 лютого ц. р. з обвинувачення Р. Радудевича у скоєнні злочинів, передбачених ч.1 ст.172, ч. 1 ст. 366, ч.4 ст.190, ч.1 ст.32, ч.2 ст.364, ч.2 ст. 209 Кримінального кодексу України, залишено без змін, а апеляцію останнього без задоволення. Відтак «автор» оборудки проведе у в'язниці сім років.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Законні обов'язки ЖЕКу

Виконання яких саме робіт можна вимагати від ЖЕКу? Які обов'язки покладені на нього законодавством?

Ольга ВАСИЛЕНКО.

Львів
Полтавської області.

Обов'язки ЖЕКів закріплені у статті 21 Закону «Про житлово-комунальні послуги». ЖЕК підписує із споживачем (жильцем багатоквартирного будинку) договір і забезпечує своєчасне та якісне надання житлово-комунальних послуг. У зв'язку з виконанням своїх функцій ЖЕКи зобов'язані:

1) забезпечувати своєчасність та відповідну якість житлово-комунальних послуг згідно із законодавством та умовами договору, в тому числі шляхом створення систем управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;

2) здійснювати контроль за технічним станом інженерного обладнання будинків, квартир, приміщень;

3) підготувати та укласти із споживачем договір щодо надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов його виконання згідно з типовим договором;

4) надавати в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про перелік житлово-комунальних послуг, їх вартість, загальну вартість місячного платежу, структуру цін/тарифів, норми споживання, режим надання житлово-комунальних послуг, їх споживчі властивості тощо;

5) своєчасно проводити підготовку житлового будинку і його технічного обладнання до експлуатації в осінньо-зимовий період;

6) розглядати у визначений законодавством термін претензії та скарги споживачів і проводити відповідні перерахунки розміру плати за житлово-комунальні послуги в разі їх не надання або надання не в повному обсязі, зниження їх якості;

7) утримувати в належному технічному стані, здійснювати технічне обслуговування та ремонт внутрішньобудинкових мереж, вживати заходів для ліквідації аварійних ситуацій, усунення порушень якості послуг у терміни, встановлені договором та/або законодавством;

8) сплачувати споживачу компенсацію за перевищення встановлених термінів проведення аварійно-відновних робіт у розмірі, визначеному договором або законодавством;

9) вести облік претензій споживачів у зв'язку з порушенням порядку надання житлово-комунальних послуг, зміною їх споживчих властивостей та перевищенням термінів проведення аварійно-відновних робіт;

10) своєчасно за власний рахунок проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням житлово-комунальних послуг, що виникли з його вини.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ,
юрист.

Забираємо депозит із банку

Я вніс депозитний вклад до одного з київських банків. Але в цьому банку було введено тимчасову адміністрацію і накладено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Термін дії вкладу закінчується. Як мені повернути свої кошти?

Ігор МОРЧАНОВ.

Київ.

Після спливу терміну, на який розміщувався депозитний вклад, необхідно звернутися до банківської установи із заявою про повернення грошей. Банк зобов'язаний повернути суму вкладу на першу вимогу вкладника (тим більш, коли строк вкладу закінчився), а відмова від такої видачі вважатиметься неправомірною.

Згідно зі ст. 55 Закону України «Про банки та банківську діяльність» відносини банку із клієнтом регулюються законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України та угодами між клієнтом та банком.

Цивільний кодекс України після Конституції України є другим за юридичною силою актом, який стосується спірних відносин, відповідно до ч. 2 ст. 4 Цивільного кодексу України, основним актом цивільного законодавства є також інші закони України, які приймаються згідно з Конституцією України та зазначеним кодексом.

Тому постановою Правління НБУ, якою введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, можна вважати такою, що суперечить Конституції України і Цивільному кодексу України.

Статті 526, 629 ЦК України встановлюють, що зобов'язання мають виконуватися належним чином відповідно до умов

договору та вимог Цивільного кодексу України, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог — відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що, звичайно, ставляться. Договір є обов'язковим для виконання сторонами. Стаття 525 ЦК України не допускає односторонньої відмови від зобов'язання або односторонньої зміни його умов, якщо інше не встановлено договором або законом. Стаття 1060 ЦК України встановлює, що за договором банківського вкладу незалежно від його виду банк зобов'язаний видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника, крім вкладів, зроблених юридичними особами на інших умовах повернення, які встановлені договором. Умова договору про відмову від права на одержання вкладу на першу вимогу є нікчемною. Також п. 3.3 Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженого постановою Правління Національного банку України 03.12.2003 №516, передбачено, що банки мають повертати вклади (депозити) та сплачувати нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору банківського вкладу (депозиту) між

вкладником і банком, а також, що за договором банківського вкладу (депозиту) незалежно від його виду банк зобов'язаний видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника, крім вкладів, розміщених юридичними особами на інших умовах повернення, які встановлені договором.

Якщо банк не поверне гроші, то змусити це зробити його може суд. Для цього необхідно подати відповідну позовну заяву. До неї обов'язково треба додати копії договору банківського вкладу, документа, що підтверджує внесення коштів на депозит, заяви про повернення

вкладу, позовної заяви та додатків до неї (для відповідача), квитанцію про сплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення та послуги банку за перерахування цих витрат.

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
юрист.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Р. S. З текстом позовної заяви до банківської установи про повернення депозитного вкладу можна ознайомитися (а у разі необхідності і скористатися, заповнивши відповідні реквізити) на сайті газети WWW.GOLOS.COM.UA (розміщено після цього матеріалу).

Я працюю викладачем спеціальних дисциплін в університеті. Прошу роз'яснити, чи зараховується до педагогічного стажу час навчання в вузі та аспірантурі?

Григорій ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

Новий Буг Миколаївської області.

Зміни потрібні і в договорі з орендарем

У серпні 2008 року отримала від орендатора плату за використання земельного паю із розрахунку 1,65% від вартості земельного паю. А це на 1,35% менше, ніж передбачено Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо захисту власників земельних ділянок та земельних паїв» (від 1.09.2008). Чи зобов'язаний орендатор — на виконання даного указу — зробити перерахунок орендної плати за 2008 рік і додати ще 1,35% (до обов'язкових 3%) вартості земельного паю?

Надія ТРУФАНОВА.

Звенигородка
Черкаської області.

Відповідає заступник голови Державного комітету України із земельних ресурсів Михайло ТОМАХІН:

— При вирішенні питань, пов'язаних з орендними відносинами, слід керуватись Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, Законом України «Про оренду землі», іншими законами України та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також Типовим договором оренди землі.

Статтею 21 Закону України «Про оренду землі» передбачено, що розмір, форма і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орен-

дної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Закону України «Про плату за землю»).

Таким чином, розмір орендної плати при укладанні договорів оренди земельних ділянок приватної власності визначається виключно за домовленістю сторін — власником земельної ділянки та особою, яка бажає її орендувати.

Водночас статтею 1 Указу Президента України «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян — власників земельних ділянок та зе-

мельних часток (паїв)» (від 02.02.2002 № 92) зі змінами, внесеними Указом Президента «Про невідкладні заходи щодо захисту власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» (від 19.08.2008 № 725/2008) встановлено, що плата за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) повинна бути у розмірі не менше 3% визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю) та поступово збільшуватися залежно від результатів господарської діяльності та фінансово-економічного стану орендаря.

Тобто у зв'язку із прийняттям цього указу власники земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) можуть ініціювати внесення змін до договорів оренди земельних ділянок та земельних часток (паїв).

Оскільки відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Законом України «Про

оренду землі», який є спеціалізованим, то він має пріоритет перед іншими законами у сфері зазначених правовідносин. Тому щодо розміру орендної плати слід вважати, що Указ Президента України від 02.02.2002 № 92 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян — власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» (із змінами) треба брати до уваги з розвитком на перспективу, враховуючи норми частини другої статті 21 вищезгаданого закону.

Зміни до договору оренди землі у частині збільшення орендної плати до 3% та перерахунок орендної плати (в тому числі за минулий період) можуть бути здійснені у разі укладення за згодою сторін додаткової угоди до договору оренди землі. Угоду укладають у такій самій формі, що й договір, котрий змінюється або розривається, якщо інше не встановлено договором або законом чи не впливає із звичаїв ділового обороту (стаття 654 Цивільного кодексу України).

Баланс на 31 грудня 2009 року				
Рядок	Найменування статті	Примітки	За 2009 рік	(тис. грн.) За 2008 рік
1	2	3	4	5
1	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	4	1 572 022	1 466 422
2	Кошти в інших банках	5	0	198 389
3	Кредити та заборгованість клієнтів	6	1 376 067	1 202 738
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж	7	97 585	166 605
5	Інвестиційна нерухомість	8	8 067	0
6	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		417	358
7	Відстрочений податковий актив	24	7 736	5 603
8	Основні засоби та нематеріальні активи	9	111 196	118 498
9	Інші фінансові активи	10	6 854	10 569
10	Інші активи	11	22 189	9 192
11	Усього активів		3 202 133	3 178 374
12	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти клієнтів	12	1 034 130	1 045 069
14	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	13	578 336	546 537
15	Відстрочені податкові зобов'язання	24	1	1
16	Резерви за зобов'язаннями	14	4 262	3 756
17	Інші фінансові зобов'язання	15	53	86
18	Інші зобов'язання	16	4 545	1 958
19	Субординований борг	17	4 569	9 189
20	Усього зобов'язань		1 666 717	1 646 256
21	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
22	Статутний капітал	18	40 821	39 660
23	Нерозподілений прибуток	19	1 500 003	1 500 003
24	Резерви та інші фонди банку	20	3 729	11 186
25	Чисті активи, що належать акціонерам банку	19	31 684	20 929
26	Усього власного капіталу та частка меншості		1 535 416	1 532 118
26	Усього пасивів		3 202 133	3 178 374
Голова Правління			Сергєєва Н.В.	
Головний бухгалтер			Луценко О.Г.	

Річна фінансова звітність ПАТ "БТА БАНК" за 2009 рік				
Звіт про фінансові результати на 2009 рік				
Рядок	Найменування статті	Примітки	За 2009 рік	(тис. грн.) За 2008 рік
1	2	3	4	5
1	Чистий процентний дохід		334 449	105 659
1.1	Процентні доходи	20	397 749	200 683
1.2	Процентні витрати	20	(63 300)	(95 024)
2	Комісійні доходи	21	37 915	33 301
3	Комісійні витрати	21	(1 928)	(1 764)
4	Результат від торгівлі іноземною валютою		(3 396)	83 221
5	Результат від переоцінки іноземної валюти		8 311	(19 139)
6	Резерв під заборгованість за кредитами	4,5,6	(163 440)	(82 394)
7	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	7	(20)	(1 522)
8	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	7	(5 086)	44 045
9	Резерви за зобов'язаннями	14	28	(81)
10	Інші операційні доходи	22	1 638	28 729
11	Адміністративні та інші операційні витрати	23	(204 564)	(181 000)
12	Прибуток до оподаткування		3 907	9 055
13	Витрати на податок на прибуток	24	(758)	1 551
14	Прибуток після оподаткування		3 149	10 606
15	Чистий прибуток		3 149	10 606
16	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	25	0,16	2,53
17	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	25	0,16	2,53
Голова Правління			Сергєєва Н.В.	
Головний бухгалтер			Луценко О.Г.	

Звіт про власний капітал за 2009 рік							
Ря-док	Найменування статті	Примітки	Належить акціонерам материнського банку				Усього власного капіталу
			статутний капітал	резервни та інші фонди банку (примітка 19)	нерозподі-лений прибуток	усього	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишок на 1 січня 2008 року		47 854	16 736	3 153	67 743	67 743
2	Скоригований залишок на 1 січня попереднього року		47 854	16 736	3 153	67 743	67 743
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж:		0	1 620	0	1 620	1 620
3.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	19	0	1 620	0	1 620	1 620
4	Чистий дохід, що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		0	1 620	0	1 620	1 620
5	Прибуток за рік		0	0	10 606	10 606	10 606
5.1	Розподіл прибутку до резервних фондів	19	0	2 573	(2 573)	0	0
6	Усього доходів, що визнані за рік		0	4 193	8 033	12 226	12 226
7	Емісія акцій	18	1 451 904	0	0	1 451 904	1 451 904
8	Власні акції, що викуплені в акціонерів:	18	245	0	0	245	245
8.1	Продаж	18	245	0	0	245	245
9	Залишок на кінець дня 31 грудня 2008 року (залишок на 1 січня 2009 року)		1 500 003	20 929	11 186	1 532 118	1 532 118
10	Цінні папери в портфелі банку на продаж:		0	(1 369)	0	(1 369)	(1 369)
10.1	Результат переоцінки	19	0	(1 369)	0	(1 369)	(1 369)
11	Основні засоби та нематеріальні активи:		0	2 024	0	2 024	2 024
11.1	Результат переоцінки	9	0	2 024	0	2 024	2 024
12	Відстрочені податки	19	0	(506)	0	(506)	(506)
13	Чистий дохід, що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		0	149	0	149	149
14	Прибуток за рік		0	0	3 149	3 149	3 149
14.1	Розподіл прибутку до резервних фондів	19	0	10 606	(10 606)	0	0
15	Усього доходів/(збитків), що визнані за рік		0	10 755	(7 457)	3 298	3 298
16	Залишок на кінець дня 31 грудня 2009 року		1 500 003	31 684	3 729	1 535 416	1 535 416
Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року залишки по балансовому рахунку 3630 відсутні. Сума нарахованих і неотриманих доходів, яка є складовою частиною залишку на балансовому рахунку 5040, становить 101 023 тис.грн. Сума нарахованих і несплачених витрат, яка є складовою частиною залишку на балансовому рахунку 5040, становить 7 648 тис.грн.							
Голова Правління			Сергєєва Н.В.				
Головний бухгалтер			Луценко О.Г.				

Звіт про рух грошових коштів (прямий метод)				
Ря-док	Найменування статті	Примітки	За 2009 рік	(тис. грн.) За 2008 рік
1	2	3	4	5
1	Грошові кошти від операційної діяльності:			
2	Процентні доходи, що отримані		320 460	178 046
3	Процентні витрати, що сплачені		(66 203)	(93 588)
4	Комісійні доходи, що отримані		36 670	33 301
5	Комісійні витрати, що сплачені		2 140	(1 764)
6	Витрати за операціями з іноземною валютою		(3 396)	83 221
7	Інші отримані операційні доходи		1 646	30 033
8	Виплати на утримання персоналу		(87 552)	(81 413)
9	Сплачені адміністративні та інші операційні витрати		(99 881)	(79 209)
10	Сплачений податок на прибуток		(2 445)	(2 552)
	Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань		97 159	66 075
11	Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:			
12	Чистий (приріст)/зниження за коштами в інших банках		188 193	(141 740)
13	Чистий (приріст)/зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		(272 345)	(523 746)
14	Чистий (приріст)/зниження за іншими активами		1 748	7 204
15	Чистий (приріст)/зниження за коштами інших банків		(1 241)	638 894
16	Чистий (приріст)/зниження за коштами клієнтів		38 436	(110 979)
17	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими зобов'язаннями		(743)	6 356
18	Чистий (приріст)/зниження за резервами під зобов'язання		33	22
19	Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/(використані в операційній діяльності)		51 240	(57 914)
20	Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
21	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		(81 227)	(143 706)
22	Дохід від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		145 176	44 045
23	Придбання основних засобів		(23 804)	(51 271)
24	Дохід від реалізації основних засобів		426	99
25	Придбання інвестиційної нерухомості		(8 067)	0
26	Придбання нематеріальних активів		0	(1 821)
27	Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності/(використані в інвестиційній діяльності)		32 504	(152 654)
28	Грошові кошти від фінансової діяльності:			
29	Отримання субординованого боргу		0	19 449
30	Емісія простих акцій		0	1 451 904
31	Продаж власних акцій		0	245
32	Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності/(використані у фінансовій діяльності)		0	1 471 598
33	Вплив змін обмінного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		9 105	(19 139)
34	Чистий приплив/(відплив) грошових коштів та їх еквівалентів		92 849	1 241 891
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	4	1 466 422	224 531
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	4	1 559 271	1 466 422
Голова Правління			Сергєєва Н.В.	
Головний бухгалтер			Луценко О.Г.	

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ				
Акціонери та Правління Публічного Акціонерного Товариство "БТА БАНК"				
Ми провели аудит фінансової звітності Публічного Акціонерного Товариство "БТА БАНК"(далі — "Банк") за рік, що закінчився 31 грудня 2009 року, з якої було отримано узагальнену фінансову звітність у складі балансу, звітів про фінансові результати, про рух грошових коштів, про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, примітки 30 "Потенційні зобов'язання банку", у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту. Ми висловили безумовно-позитивну думку щодо фінансової звітності Банку у висновку незалежних аудиторів від 8 квітня 2010 року				
На нашу думку, узагальнена фінансова звітність, що додається, відповідає, в усіх суттєвих аспектах, окремій фінансовій звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2009 року, з якої вона була отримана.				
Для кращого розуміння фінансового стану Банку та результатів його операцій за рік, що закінчився 31 грудня 2009 року, обсягу проведеного аудиту, надана узагальнена фінансова звітність має розглядатися разом з окремою фінансовою звітністю, з якої вона була отримана, та висновком незалежних аудиторів щодо цієї фінансової звітності.				
8 квітня 2010 року				
Студинська Ю.С.				
Свідцтво НБУ на право здійснення аудиту банків № 0000111 Сертифікат АПУ на право здійснення аудиту банків № 0131 Свідцтво ДКЦПФР про внесення до реєстру аудиторів фінансових установ, що надають послуги на ринку цінних паперів серія АБ № 000005.				

Примітка 34. Рахунки довірчого управління				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату 2009 року	На кінець 2008 року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Поточні рахунки банку-управителя з довірчого управління	905	260	+645
2	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	99 541	92 106	+7 435
3	Усього за активними рахунками довірчого управління	100 446	92 366	+8 080
4	Фонди банківського управління	87 230	79 150	+8 080
5	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	371	371	0
6	Доходи від операцій довірчого управління	12 845	12 845	0
7	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	100 446	92 366	+8 080

Примітка 30. Потенційні зобов'язання банку
а) розгляд справ у суді. Під час діяльності Банку виникають судові спори в яких Банк виступає в якості позивача або відповідача. Станом на 31.12.2009 року в судах України розглядається 12 позовів, пред'явлених до Банку, з яких 8 позовів майнового характеру та 4 позови немайнового характеру. Банком вживаються всі передбачені законодавством заходи для захисту своїх прав та інтересів. Проте, за результатами розгляду деяких справ майнового характеру існує ймовірність зазнати втрат. Загальна сума таких виплат не перевищить 5 248 тис. грн. б) зобов'язання оперативного лізингу (оренди):

Таблиця 30.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовною орендою			
Рядок	Найменування статті	За 2009 рік	За 2008 рік
1	До 1 року	25 193	48 602
2	Від 1 до 5 років	110 423	114 395
3	Понад 5 років	93 270	116 588
4	Усього	228 886	279 585
Станом на кінець дня 31.12.2009 Банком укладено 2 угоди про надання в оренду нежитлових приміщень та меблів. Сума майбутніх мінімальних орендних платежів, що, як очікується, будуть отримані за невідмовними угодами про оренду на звітну дату складають: від 1 до 5 років - 188 129,03 грн.; до 1 року - 4 356,00 грн. в) зобов'язання, що пов'язані з кредитуванням. Потенційні зобов'язання, що пов'язані з кредитуванням, відображаються за позабалансовими рахунками. Структура таких зобов'язань наведена в Таблиці 30.2. При встановленні загального ліміту за кредитними операціями для позичальників Банк оцінює загальний кредитний ризик при цьому можливі ризики оцінюються однаково для всіх активних операцій з клієнтами. Найбільш ймовірними виплатами по зобов'язанням є виплати по гарантіям та іншим безумовним зобов'язанням. Зобов'язання по наданню кредитів можуть бути як безумовними та і умовними, тобто будуть виплачені за виконання певних умов.			

Таблиця 30.2. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням				
Рядок	Найменування статті	При-мітки	За 2009 рік	За 2008 рік
1	Зобов'язання з кредитування, що надані		44 148	145 956
2	Невикористані кредитні лінії		8 351	16 310
3	Гарантії видані		1	446
4	Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	14	(53)	(86)
5	Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резерву		52 447	162 626
г) активи, надані в заставу, та активи в заставі, щодо яких передбачені обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними.				

Таблиця 30.3. Активи, надані в заставу						
Ря- док	Найменування статті	При- мітки	Звітний рік		(тис. грн.) Попередній рік	
			активи, надані в заставу	забез- печен зобов'я- зання	активи, надані в заставу	забез- печен зобов'я- зання
1	Майнові права на грошові депозити	4	847 832	847 971	792 690	891 590
2	Усього		847 832	847 971	792 690	891 590

Станом на 31.12.2009 року майнові права на грошові депозити, що надано у заставу, оцінено за балансовою вартістю самих грошових депозитів. Всі операції щодо передачі таких коштів у заставу є короткостроковими. Обмеження щодо використання та розпорядження зазначеними коштами визначені умовами депозитних договорів.

Основних засобів і нематеріальних активів, а також цінних паперів, переданих банком в заставу, немає.

Річна фінансова звітність ПАТ "БТА Банк" на кінець дня 31 грудня 2009 року та за 2009 рік у повному обсязі з Висновком незалежного аудитора ТОВ "Ернст енд Янг Аудиторські послуги" опублікована/розміщена на сайті www.btabank.ua

Баланс				
за станом на кінець дня				
31 грудня 2009 року				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік
1	2	3	4	5
АКТИВИ				
1	Грошові кошти	Примітка 4	293 750	317 223
2	Та їх еквіваленти			
3	Торгові цінні папери			
4	Інші фінансові активи,	Примітка 6	-	-
5	що обліковуються за справедливою			
6	вартістю з визнанням результату			
7	переоцінки у фінансових результатах	Примітка 7	104 639	85 115
8	Кошти в інших банках			
9	Кредити та заборгованість клієнтів			
10	Цінні папери в портфелі банку	Примітка 8	484 220	665 375
11	на продаж			
12	Цінні папери в портфелі банку			
13	до погашення	Примітка 10	-	-
14	Інвестиції в асоційовані			
15	й дочірні компанії			
16	Інвестиційна нерухомість	Примітка 11	-	-
17	Дебіторська заборгованість щодо			
18	поточного податку на прибуток			
19	Відстрочений податковий актив	Примітка 12	-	-
20	Гудвіл			
21	Основні засоби			
22	та нематеріальні активи	Примітка 14	8 773	9 351
23	Інші фінансові активи			
24	Інші активи			
25	Довгострокові активи,	Примітка 15	1 841	1 368
26	призначені для продажу,			
27	та активи групи вибуття			
28	Усього активів	Примітка 16	18 810	2 827
29	Зобов'язання			
30	Кошти банків			
31	Кошти клієнтів	Примітка 17	6	-
32	Боргові цінні папери,			
33	емітовані банком			
34	Інші залучені кошти	Примітка 20	-	-
35	Зобов'язання щодо поточного			
36	податку на прибуток			
37	Відстрочені податкові зобов'язання	Примітка 21	-	-
38	Резерви за зобов'язаннями			
39	Інші фінансові зобов'язання			
40	Інші зобов'язання	Примітка 22	850	20
41	Субординований борг			
42	Зобов'язання, що пов'язані			
43	з довгостроковими активами,	Примітка 23	3 667	5 987
44	призначеними для продаж			
45	(чи групами вибуття)			
46	Усього зобов'язань	Примітка 24	629	431
47	Власний капітал			
48	Статутний капітал			
49	Нерозподілений прибуток	Примітка 25	40 724	-
50	(непокритий збиток)			
51	Резерви та інші фонди банку			
52	Чисті активи, що належать	Примітка 26	-	-
53	акціонерам (учасникам) банку			
54	Частка меншості			
55	Усього власного капіталу	Примітка 27	73 195	152 249
56	та частка меншості			
57	Усього пасивів			

Річний фінансовий звіт				
за 2009 рік				
ПАТ "Банк Петрокоммерц-Україна"				
Україна, 01025, Київ, вул. Велика Житомирська, 20				
Телефон/Факс: (380 44) 494 1801				
http://www.pcbu.com.ua				
e-mail: info@pcbuc.com.ua				
Звіт про фінансові результати				
за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік
1	2	3	4	5
1	Чистий процентний дохід/	Примітка 28	34 214	51 373
2	(Чисті процентні витрати)			
3	Процентний дохід			
4	Процентні витрати	Примітка 28	102 629	107 011
5	Комісійний дохід			
6	Комісійні витрати			
7	Результат від торгових	Примітка 29	26 200	36 200
8	операцій з цінними паперами			
9	в торговому портфелі банку			
10	Результат від операцій	Примітка 29	(3 918)	(3 568)
11	з хеджування			
12	Результат від переоцінки			
13	інших фінансових інструментів,	Примітка 40	-	-
14	що обліковуються за справедливою			
15	вартістю з визнанням результату			
16	переоцінки у фінансових результатах	Примітка 40	-	-
17	Результат від торгівлі			
18	іноземною валютою			
19	Прибуток/(збиток), який виникає	Примітка 7, 8	18 467	15 052
20	під час первісного визнання			
21	фінансових активів за процентною			
22	ставкою, вищою, ніж ринкова	Примітка 18, 19	-	-
23	Прибуток/(збиток), який виникає			
24	під час первісного визнання			
25	фінансових зобов'язань	Примітка 18, 19	-	-
26	за процентною ставкою, вищою,			
27	ніж ринкова			
28	Результат від переоцінки об'єктів	Примітка 40	-	-
29	інвестиційної нерухомості			
30	Результат від переоцінки			
31	іноземної валюти	Примітка 40	-	-
32	Резерв від заборгованості			
33	за кредитами			
34	Знецінення цінних паперів	Примітка 9	(14 539)	2 000
35	у портфелі на продаж			
36	Результат від продажу цінних			
37	паперів у портфелі банку на продаж	Примітка 10	276	(9)
38	Знецінення цінних паперів			
39	у портфелі банку до погашення			
40	Резерви за зобов'язаннями	Примітка 22	557	(498)
41	Інші операційні доходи			
42	Дохід/витрати від довгострокового			
43	погашення заборгованості	Примітка 30	464	821
44	Адміністративні та інші			
45	операційні витрати			
46	Дохід від участі в капіталі	Примітка 31	(69 783)	(69 027)
47	Прибуток/(збиток) до оподаткування			
48	Витрати на податок на прибуток			
49	Прибуток/(збиток) після оподаткування	Примітка 32	(861)	(9 516)
50	Чистий прибуток/збиток від продажу			
51	довгострокових активів, призначених			
52	для продажу	Примітка 33	18	-
53	Чистий прибуток/збиток			
54	Прибуток/(збиток)			
55	консолідованій групі :	Примітка 34	(80 361)	5 715
56	Материнського банку			
57	Частки меншості			
58	Чистий прибуток/(збиток)	Примітка 34	(0.71)	0.05
59	на одну просту акцію			
60	Скоригований чистий прибуток/			
61	(збиток) на одну просту акцію	Примітка 34, 35	(0.71)	0.05
62				
63				

Звіт про рух грошових коштів за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року				
(непрямий метод)				
Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	(тис. грн.) Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Грошові кошти від операційної діяльності :	Рядок 25 Звіт про фінансові результати	(80 361)	5 715
	Чистий прибуток /(- збиток) за рік			
	Коригування для приведення суми чистого прибутку/(-збитку) до суми грошових надходжень від операцій:			
2	Амортизація	Примітка 14	3 498	3 970
3	Чисте збільшення /(-зменшення) резервів за активами		85 332	28 002
4	Нараховані доходи		(50 974)	(14 777)
5	Нараховані витрати		(2 457)	1 054
6	Торговельний результат			
7	Нарахований та відстрочений податок		(3 848)	4 399
8	Прибуток/(збиток) від продажу інвестицій		(285)	(2 72)
9	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії			
10	Амортизація дисконту і премії фінансових інструментів		2 347	-
11	Інший рух грошових коштів, що не є грошовим		(10 104)	(12 391)
12	Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань	Рядок 12= 1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11	(56 852)	15 900
13	Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:			
	Чистий (приріст)/зменшення за цінними паперами, торговими, у портфелі банку на продаж		(22 218)	1 173
14	Чистий (приріст)/зменшення за іншими фінансовими активами, що відображаються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток/збиток		-	(34 166)
15	Чистий (приріст)/зменшення за коштами в інших банках		(19 483)	-
16	Чистий (приріст)/зменшення за кредитами та заборгованістю клієнтів		161 215	(137 173)
17	Чистий (приріст)/зменшення за іншими фінансовими активами		(64)	1 629
18	Чистий (приріст)/зменшення за іншими активами		(116 294)	(291)
19	Чистий (приріст)/зменшення за коштами інших банків		(101 311)	274 451
20	Чистий (приріст)/зменшення за коштами клієнтів		(15 272)	(21 695)
21	Чистий (приріст)/зменшення за борговими цінними паперами, що емітовані банком		-	-
22	Чистий (приріст)/зменшення за іншими фінансовими зобов'язаннями		(2 299)	(411)
23	Чистий (приріст)/зменшення за резервами під зобов'язання та відрахування під інші зобов'язання		33	(14)
24	Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/ (використані в операційній діяльності)	Рядок 24= 12+13+14+15+16+17+18+19+20+21+22+23	(72 635)	99 403
25	Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж	Примітка 9	1 307	(1 307)
26	Доход від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		-	-
27	Придбання цінних паперів у портфелі банку до погашення		-	-
28	Доход від погашення цінних паперів у портфелі банку до погашення		-	-
29	Придбання основних засобів	Примітка 14	(2 393)	(1 097)
30	Доход від реалізації основних засобів	Примітка 33	18	105
31	Дивіденди отримані		-	-
32	Придбання дочірніх компаній за мінусом отриманих грошових коштів		-	-
33	Доход від реалізації дочірньої компанії за мінусом виплачених грошових коштів		-	-
34	Придбання асоційованих компаній	Примітка 17	-	-
35	Доход від реалізації асоційованих компаній	Примітка 11	-	-
36	Доход від реалізації асоційованих компаній	Примітка 25	-	-
37	Придбання інвестиційної нерухомості	Примітка 12	-	-
38	Доход від реалізації інвестиційної нерухомості	Примітка 12, 17	-	-
39	Придбання нематеріальних активів	Примітка 14	(528)	(561)
40	Доход від реалізації нематеріальних активів	Примітка 14, 17	-	-
	Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності/ (використані в інвестиційній діяльності)	Рядок 40= 25+26+27+28+29+30+31+32+33+34+35+36+37+38+39	(1 596)	(2 860)
	Грошові кошти від фінансової діяльності :			
41	Отримані інші залучені кошти	Примітка 21	-	-
42	Отримання інших залучених коштів	Примітка 21	-	-
43	Отримання субординованого боргу	Примітка 25	40 724	-
44	Погашення субординованого боргу	Примітка 25	-	(33 835)
45	Емісія звичайних акцій	Примітка 26	-	68 175
46	Емісія привілейованих акцій	Примітка 26	-	-
47	Інші види акціонерів, окрім емісії акцій	Примітка 26, 27	-	-
48	Викуп власних акцій	Примітка 26	-	-
49	Продажа власних акцій	Примітка 26	-	-
50	Дивіденди виплачені	Примітка 26	-	-
51	Інші види акціонерів, окрім дивідендів	Примітка 26, 27	-	-
52	Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності/ (використані у фінансовій діяльності)	Рядок 52= 41+42+43+44+45+46+47+48+49+50+51	40 724	34 340
53	Вплив зміни обмінного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти	Рядок 11 Звіт про фінансові результати	(131)	12 391
54	Чистий приплив (відплив) грошових коштів та їх еквівалентів	Рядок 54= 24+40+52+53 Рядок 54=56-55	(33 638)	143 274
55	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		318 884	175 610
56	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		285 246	318 884

Сьогодні мінлива хмарність, дощі й грози по всій території. Місцями град. Вітер південно-східний, 7—12 м/с, під час гроз пориви до 15—20 м/с. Температура повітря вночі 7—12 градусів, удень 17—22 градуси тепла. У західних областях уночі 3—8, удень 9—14 градусів вище нуля.

Міжнародний день музеїв. День національної скорботи (День пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу). **1800.** Помер Олександр Суворов, визначний російський полководець і військовий теоретик. **1910.** помер Олександр Кононович, український астроном. Очолював Одеську обсерваторію. **1917.** у Києві розпочав роботу І Всеукраїнський військовий з'їзд, на якому головою Українського генерального військового комітету було обрано Симона Петлюру. **1920.** Народився Кароль Войтила, майбутній Папа Римський Іван Павло II. **1977.** Кам'янець-Подільський оголошено державним історико-архітектурним заповідником.

Генії дзюдо

Каїр (Єгипет). Етап Кубка світу з дзюдо. Українські спортсмені завершили змагання на дзвінкій ноті. Останнього дня золоті медалі здобули Марина Прищепа (78 кг) та Марина Прокоф'єва (+78 кг). «Срібло» у вазі до 100 кг дісталось В'ячеславу Денисову. Бронзові медалі в активі Наталії Смаль (70 кг), Анастасії Матросової (78 кг), Ірини Кіндзерської та Світлани Яр-омки (обидві +78 кг). І в попередні дні турніру українські дзюдоїсти, мов працюючи бджоли, зносили до спільного «вулика» різні відзнаки. Анатолій Ласкута (60 кг) став срібним призером, бронзовими — Руфат Магомедов (66 кг), Марина Черняк (52 кг), Світлана Чепуріна (63 кг) і Дмитро Бережний (90 кг).

На призи «Голосу України»

Село Стовбина Долина на Новосанжарщині славне своїми спортивними традиціями і досягненнями. Їх примножували місцеві футболісти і волейболісти, шахісти і тенісисти, борці, легкоатлети... Свого часу тут навіть існувала мотобольна команда «Колос», яка у 80-90-і роки неодноразово ставала чемпіоном України. І біля витоків усіх цих добрих справ стояв палкий ентузіаст спорту Володимир Антонович Коба, який і сам був прекрасним футболістом, мотоболістом, борцем, дбав про розвиток фізкультури на селі на посадах спортивного інструктора, заступника голови колгоспу. Тривалий час він працював і сільським головою Стовбиної Долини. На жаль, кілька років тому Володимир Антонович передчасно пішов із життя. Але відтоді у селі з'явилася ще одна добра традиція — у ці весняні дні

проводити футбольний турнір пам'яті колишнього сільського голови, яким весь цей час опікується і «Голос України». Цього разу на сільському

стадіоні за Кубок В. А. Коби боролися чотири футбольні дружини — ветерани Стовбиної Долини та Супротивної Балки, молодь з місцевого

«Колоса» та команда «Родина Кобів», у якій грали сини Володимира Антоновича Ян і Станіслав та інші родичі.

До фіналу пробилися молодь і досвід — ветерани Стовбиної Долини та футболісти «Колоса». Молодість перемогла, але лише по пенальті.

Учасники турніру та найкращі гравці одержали призи від «Голосу України».

До речі, у Стовбиній Долині є ще одна добра традиція — тут найбільше у районі передплатників нашої газети, а колектив місцевого поштового відділення, яке очолює Тетяна Коба (до речі, теж родичка Володимира Антоновича) неодноразово ставав переможцем з передплати «Голосу України» серед сільських відділень Полтавщини.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

На знімку: кубок у руках переможців.

Фото автора.

І кримське шампанське за перемогу

Футбол. Датагруп-Кубок України. 16 травня. «Таврія» (Сімферополь) — «Металург» (Донецьк). 3:2. Голи: Фещук, 2, Ковпак, 40 (п), Мхітарян, 50, Маріо Сержіо, 75, Ідахор, 97.

«Таврія»: Старцев, Маркович, Монахов, Корнев, Джуричич, Луценко, Галюза (Матяж, 83), Любенович (Гігіадзе, 70), Голайдо, Фещук (Ідахор, 62), Ковпак. **Тренер** — Сергій Пучков.

«Металург»: Дишленкович, Маріо Сержіо, Черев, Воловик, Боавентура (Танаса, 106), Прийма (Янков, 67), Дмитров, Годін, Кінгслі (Зе Соарес, 75), Мхітарян, Мгуні. **Тренер** — Нікола Костов.

Вилучено Джуричича, 94 (друге попередження), Марковича, 120 (друге попередження).

Рефері — Олег Деревинський; **асистенти** — Станіслав Боклажко, Сергій Цимбал (усі — Київ).

Харків. Стадіон ОСК «Металіст». 21 000 глядачів. 21 градус.

Кубкові фінали, як правило, — специфічні події. Рідко хтось із виборювачів призу, заплуштивши очі, стрімголов кидається вперед. Навпаки — обороні найбільша увага. Втім, цього разу ми стали свідками приємного винятку. Адже атакуючий, гострий, запальний футбол намагалися продемонструвати обидва суперники. А до цього додамо море емоцій, багато забитих м'ячів, додаткові тайми, самовіддану і доволі якісну гру. А в підсумку ми отримали чудове видовище.

Сімферопольцям поталанило одразу, бо вони забили швидкий гол. Комбінація була ефектною і логічною. Ковпак, увірвавшись до карного майданчика донецчан, зробив прекрасну передачу на вихід Фещукові, котрий відмінно зіграв на випередження.

Діставши психологічну перевагу, «Таврія» надалі контролювала хід подій, шукаючи нові підходи до воріт суперника. Така активність принесла плоди. Під завісу першого тайму знову нагадав про себе Ковпак: заробив пенальті і сам його упевнено реалізував.

Цей гол «на перерву» і рахунок 2:0 поставили під сумнів шанси «металургів».

Але підопічні Ніколи Костова після відпочинку показали, що вони — хлопці з характером. На високих швидкостях «металурги» кинулися на кримські «бастіони». У грі все стало з ніг на голову. Блискучим ударом з розвороту м'яч у ворота Старцева поклав Мхітарян. Донеччани притисли кримчан до їхніх воріт і зрівняли рахунок. Індивідуальну майстерність продемонстрував португальський оборонець Маріо Сержіо — 2:2.

Донеччани і надалі володіли помітною перевагою. І були близькі до того, щоб в основний час вирвати перемогу. Зокрема, у попередню влучив зімбабієць Мгуні. В інших ситуаціях на висоті виявився воротар кримчан Старцев. Саме його майстерність врятувала сімферопольську команду. І довелося провести ще два додаткових тайми.

Ще на початку першого з них Деревинський показав другу жовту картку центральному оборонцеві «Таврії» Джуричичу. Не дуже приємна подія, погодься. Але той прикрий епізод немов підштовхнув підопічних 48-річного Сергія

Пучкова до рішучіших дій. І невдовзі Ідахор, котрий вийшов на заміну, красивим і влучним ударом головою довів до логічного завершення ефектну комбінацію — 3:2.

Отже, «Таврія» виграла дорогоцінний приз, який їй вручив президент ФФУ Григорій Суркіс. А ще здобула прво грати в Лізі Європи. До речі, це другий великий успіх сімферопольців, які 1992 року виграли перший чемпіонат незалежної України. Тоді команда, яку на той час очолював Анатолій Заяєв, у вирішальному матчі на полі львівського стадіону «Україна» переграла київське «Динамо» (1:0).

Щиро вітаємо «Таврію» та її уболівальників з великою і заслуженою перемогою. Бажаємо їй гідно представляти Україну на європейській арені!

Фото Павла КУБАНОВА.

«Ниву» рятуватимуть уболівальники

Тернопільська футбольна команда «Нива» нині не має спонсорів. Рятувати місцевих футболістів взялися їхні прихильники, які створили громадську організацію «Клуб уболівальників». Вступний внесок — 30 гривень. Якими будуть наступні пожертви, покаже час. Числоти, хто не лише присутністю на стадіоні, а й матеріально хоче допомогти улюбленій команді, зростає. Ініціатори кажуть, що підтримка уболівальниками своїх команд широко практикується на Заході, то чому б і нам не спробувати? Також обіцяють, що всі операції, пов'язані з грошима, будуть максимально прозорими.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Про дітей дбати — свята справа

Вітрильний спорт. Акваторія Київського водосховища. «Віндмастер регата». Другий етап. Змагання крейсерсько-перегонових яхт. 14—16 травня. 1. «Гамма 2» (капітан Юрій Семенюк). 2. «Ілта» (Василь Колобов). 3. «Катюша 2» (Борис Тимонькін). 4. «Еол» (Євген Рудоміно). 5. «Гемафонд» (Ярослав Ісаков). 6. «Лев» (Микола Дмитренко). 7. «Оріон 4» (Ігор Гордієнко). 8. «Шкіпер» (Олександр Пшеголінський). 9. «Гонта» (Андрій Феоктистов). 10. «Ескапе» (Юрій Спекторов).

Варто зазначити, що регата зібрала найсильніших яхтсменів країни. Виняток становить хіба що присутність у складі екіпажу яхти-переможниці спортивного оглядача «Голосу України». Це й обумовило щільність результатів. Тому різниця на фінішах окремих перегонів часто становила десятки секунд після годинних змагань. Одне слово, інтрига зберігалася до останньої миті.

— Штиль, постійні зміни напрямку вітру, дощ, шквальний вітер — все це вимагає від яхтсменів і майстерності, й витримки, — каже стерновий «Гамми 2», майстер спорту **Віктор Сидоренко**, у минулому

член збірних СРСР та України. — Перегони, котрі відбуваються за важких погодних умов, часто супроводжуються конфліктними ситуаціями. Цього разу, на щастя, обійшлося без моментів «на межі»...

Під час підбиття підсумків спонсорських перегонів, котрі входили до програми змагань, новеньку яхту класу «Оптиміст» організатори вручили вихованцям дитячої вітрильної школи міста Вишгорода. Це вже другий такий щедрий подарунок для цього закладу протягом останнього часу.

До речі, тема підрастаючого покоління органічно присутня в проекті «Віндмастер регати». Директор перегонів і капітан чемпіонської яхти **Юрій Семенюк** розповів, що київське відділення знаменитого в усьому світі «Лайн клубу» (президент **Дейв Юнг**) має наміри надати певну фінансову підтримку юним українським яхтсменам з числа вихованців дитячих будинків та інтернатів. Свята справа, інакше і не скажеш...

Отже, весняна програма проекту завершилася. Попереду вересневі старты.

На знімку: «Гамма 2» на дистанції перегонів.

Фото Олександра ЗАДИРАКИ.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік:

для фізичних осіб — 10,00 грн.

та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

Зам. 16930

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

реклама@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

